

Tü Nüchikikat Jesucristo chi O'tte'erükai nütüma **MATEO**

Na koo'uliwo'ukana Jesús

¹ Anuu nanülia na koo'uliwo'ukana Jesucristo chi nuu'uliwo'ukai David chi nuu'uliwo'ukai Abraham:

² Abraham, nüshi Isaac.

Isaac, nüshi Jacob.

Jacob, nashi Judá namaa na nuwalayuukana.

³ Judá, nashi Fares oo'ulaka Zara. Tamar sünülia tü neikat.

Fares, nüshi Esrom.

Esrom, nüshi Aram.

⁴ Aram, nüshi Aminadab.

Aminadab, nüshi Naasón.

Naasón, nüshi Salmón.

⁵ Salmón, nüshi Booz. Rahab sünülia tü niikat.

Booz, nüshi Obed. Rut sünülia tü niikat.

Obed, nüshi Isaí.

⁶ Isaí, nüshi David chi aluwataashikai.

David, nüshi Salomón. Je tü niikat, shia tü nu'wayuusekat paala Urías.

⁷ Salomón, nüshi Roboam.

Roboam, nüshi Abías.

Abías, nüshi Asa.

⁸ Asa, nüshi Josafat.

Josafat, nüshi Joram.

Joram, nüshi Uzías.

⁹ Uzías, nüshi Jotam.

Jotam, nüshi Acaz.

Acaz, nüshi Ezequías.

¹⁰ Ezequías, nüshi Manasés.

Manasés, nüshi Amón.

Amón, nüshi Josías.

¹¹ Josías, nashi Jeconías je na nuwalayukana wanaa sümaa no'uninnün na wayuu Israelkana sulu'umüin tü mmakat Babilonia.

¹² Anuu nanülia na koo'uliwo'ukana Jesucristo súchikijee no'uninnün na wayuu Israelkana Babiloniamüin:

Jeconías, nüshi Salatiel.

Salatiel, nüshi Zorobabel.

¹³ Zorobabel, nüshi Abiud.

Abiud, nüshi Eliaquim.

Eliaquim, nüshi Azor.

¹⁴ Azor, nüshi Sadoc.

Sadoc, nüshi Aquim.

Aquim, nüshi Eliud.

¹⁵ Eliud, nüshi Eleazar.

Eleazar, nüshi Matán.

Matán, nüshi Jacob.

¹⁶ Jacob, nüshi José chi su'wayuusekai María tü niikat Jesús, chi Cristokai anülia.

¹⁷ Eesü poloo pienchimüin shi'ipapa'a nutuushiirua Jesucristo nüchikijee Abraham nünainmüin David. Je eesü poloo pienchimüin shi'ipapa'a nutuushiirua nüchikijee David

sünainmüin tü o'uninnaakat Babiloniamüin. Je eesü poloo pienchimüin shi'ipapa'a nutuushiirua súchikijee tü o'uninnaakat Babiloniamüin nünainmüin Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa.

Nüchiki Jesús sünain jemelinjachin

18 Otta nüchiki Jesucristo sünain jemelinjachin, müsü mayaa: María, tü niikat, achuntuushiirü shia nütüma wane wayuu José anüliai süpüla nu'wayuusee. Otta nnojoliwa'aya José sünainpünaain, ipootkalaka shia sütüma nüpülain chi Naa'inkai Maleiwa. **19** Otta José chi sümüraajüinkai, saa'u lotüin nukuaippa nu'upala Maleiwa, je saa'u nnojolüin nücheküin süpüleerua saapülijününjatüin sütüma wayuu süpüshua, anasü nümüin nuu'ulaale shia sujuuna wayuu.

20 Otta wanaa sümaa jülüjüin naa'in José tü naa'irnrünjatkät süka María, antüshi wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwa nünainmüin nü'lapüinru'u sünain maa nümüin: "Josée, nuu'uliwo'ukai David, nnojo mmolüin pia saa'u María, pu'wayuuse pümata. Ipootsü shia sütüma nüpülain chi Naa'inkai Maleiwa. **21** Jemeyuleerü shia nümaa wane jo'uu toolo je pi'itaajeerü nünülia chi jo'uukai Jesúsün süka niainjachin o'tte'erüin tü nüpüshikalüirua suulia saainjala", nümakalaka chi aapieekai nümüin José.

22 Alatüsü tüü süpüla keraainjatüin tü nünükikat chi Maleiwakai aküjünakat paala nütüma wane nünükimaajachi, tü makat: **23** "Wane majayülü, nnojotkat nünainpünaain

wayuu toolo, ipooleerü shia, jemeyuleerü shia nümaa wane jo'uu toolo je ne'itaajeerü nünülia chi jo'uukai Emanuel". ("Eeshi Maleiwa wamaa", malu'ut tia.)

²⁴ Shiasa nüchijiraapa José, naa'inrüin tü nuluwataakat anain chi aapieekai sünain naapain María süpüla nu'wayuusein. ²⁵ Otta nnojoishi nia sünainpünaain wane'ere'eya jemeyutpa shia nümaa chi süchonkai. Je nujuittapa chi süchonkai, ni'itaakalaka nünülia Jesúsün.

2

Antüshii wayuu wattaje'ewalii nünainmüin chi jo'uukai

¹ Wanaa sümaa jemelin Jesús sulu'u tü pueulokat Belén sulu'u tü mmakat Judea, nia aluwataaka Herodes sulu'u tü mmakat. Shiasa süchikjee jemelin nia, antüsü wane wayuuirua sulu'umüin tü pueulokat Jerusalén. Wattaje'ewalii naya, wüinpuje'ewalii. Atüjaashii naya saa'u sukuaiippa tü jolotsükat.

² Nasakirakalaka:

—¿Jalashi chi jo'uu jemeikai aluwataain-jachikai saa'u tü wayuu judíokolüirua? We'rütipa wane jolotsü eweetüsü wanaa sümaa chajanain waya wüinpümüin, watüjaakalaka saa'u sünain jemelichipain nia, wantüinakalaka joolu'u yaamüin süpüla wee'iyatüinjatüin nujut nümüin —namakalaka.

³ Otta müşhia Herodes chi aluwataashikai, oo'ulaka wainma tü kepiasükalüirua sulu'u Jerusalén, ashapapajaasü ma'i naa'in naapapa

süchiki tü namakat nala wayukana.
⁴ Neenajitkalaka Herodes napüshua na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judiókana oo'ulaka na karalouktamaajanakana süpüla nüsakirüinjanain naya sünain jalainjachin jemelin Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa. ⁵ Nasouktakalaka nümüin:

—Jemeijeechi nia sulu'u tü pueulokat Belén sulu'u tü mmakat Judea, naashin wane nünükimaajachi Maleiwa sünain nüshajüin paala tü nünükikat, sünain maa:

⁶ “Tü pueulokat Belén sulu'u tü mmakat Judea, nnojotsü shiainjatüin ne'e wane pueulo me'nnaajuusat sa'aka tü pueulokalüirua cha'aya.

Süka jamüin, eweeteechi yaa sulu'u wane aluwataai
 süpüla niainjachin süpü'üyain tü tapüshikalüirua, na wayuu Israelkana”.

⁷ Neenakakalaka Herodes na wayuu wüinpuje'ewaliikana süpüla naashajaainjachin namaa sujuuna wayuu soo'opünaa joujatüin ma'i shiweetüin tü jolotsü ne'rakat paala. Süküjünakalaka nümüin natüma.

⁸ Nüjütakalaka naya Belénmüin sünain nümüin namüin:

—Ju'una jumaala süpüla jüchajaainjachin nüchiki chi jo'uukai. Je jüntapa nünain, jaapi-ramaateechi taya nüchiki süpüla to'unüinjachin nünainmüin tayaka'iya süpüla tee'iyatüinjatüin nujut nümüin —nümakalaka Herodes namüin.

⁹ O'una müshi'iya naya süchikijee naapüin nünüiki Herodes. Je tü jolotsü

ne'rapü'ükat wanaa sümaa chajanain naya wüinpümüin, o'unüsü joolu'u napüleerua sünain süsha'walaain iipünaa saa'u tü miichikat eere chi jo'uukai. ¹⁰ Talatashaanasü ma'i naa'in süka ne'rüin tü jolotsükat. ¹¹ Je nantapa eemüin tü miichikat, eeshi napüla chi jo'uukai sümaa tü niikat. No'nnuwaakalaka süka nasapain süpüla nee'iyatüin nujut nümuin. Naakatakalaka shirouse tü juraskeerü kalu'ukot tü nakoloinkat nepialu'ujee nümuin chi jo'uukai. Nasülajakalaka kasa eekai kojutüin ma'i: ooro, wane wunu'u jemeta eejuut, je wane wunu'u kanüliasü "mirra". ¹² Shiasa no'unapa süpüla nale'ejüinjanain noumainpa'amüin, eitaashii sulu'upünaa wane wopu naatajatü. Nnojoliishii alatapünaain Jerusalénpünaa süka naapinnuin na'lapüinru'u nnojoliinjanain nale'ejüin nünainmuin Herodes.

Aa'inmajünüshi chi jo'uukai nütüma Maleiwa cha'aya Egipto

¹³ Shiasa süchikijee no'unapa na wayuu wüinpuje'ewaliikana, eweetüshi wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwa nümuin José nü'lapüinru'u sünain nümuin nümuin: "Püchijira maala süpüla pümaainjachin chi jo'uukai sümaa tü niikat chamüin sulu'umüin tü mmakat Egipto süpüla jujuittüinjanain nuulia Herodes. Nüchajaweechi achiki chi jo'uukai süpüla nu'utüinjachin naa'in. Anakaja makatüle jia cha'aya wane'ere'eya jaapinnapa tatüma", nümakalaka chi aapiekai nümuin José.

14 Nüchijiraakalaka José sünain nujuittüin nümaa chi jo'uukai je tü niikat süse'eru'upünaa ai sünain no'unüin Egiptomüin **15** eeinjanale kepiain naya wane'ere'eya ouktapa Herodes. Alatüsü tüü süpüla keraainjatüin tü nünükikat chi Maleiwakai aküjünakat paala nütüma wane nünükimaajachi, tü makat: "Teanaküin chi Tachonkai sulu'ujee tü mmakat Egipto".

16 Je nütüjaapa saa'u Herodes sünain neme'erainpalain nia na wayuu wüinpuje'ewaliikana, jashichishaatashi ma'i nia. Nu'utirakalaka naa'in na tepichi tooloyuuchonniikana eekai motsoyünnuuin suulia piama juya sulu'u tü pueulokat Belén je pejepünaa sünain. Tü sotokot naa'in, shia tü naashajalakat paala namaa na wayuu wüinpuje'ewaliikana soo'opünaa joujatüin ma'i eweetüin tü jolotsü ne'rakat paala. **17** Alatüsü tüü süpüla keraainjatüin tü nünükikat chi Maleiwakai aküjünakat paala nütüma Jeremías chi nünükimaajachikai, tü makat:

18 "Aapünüsü shi'ira wane wayuuirua sünain shi'yalajüin ma'i yaa sulu'u tü pueulokat Ramá.

A'yalajüsü tü suu'uliwo'ukalüirua Raquel naa'u na süchooinkana.

Nayoukta achikit amüliannaa süka ouktüin naya".

Amaanüshi Jesúis Nazaretmuin

19 Shiasa süchikijee ouktapa Herodes, eweetüshi cha'aya Egipto wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwa nümüin José

nü'lapüinru'u ²⁰ sünain nümuin nümuin:
 "Püchijiraal maala süpüla pümaainjachin
 chi jintüikai sümaa tü niikat nachikua
 chamüin sulu'umüin tü mmakat Israel.
 Na o'uteepü'ükana naa'in chi jintüikai,
 ouktüinapa".

²¹ Nüchijiraakalaka José sünain nujuittuin
 nümaa chi jintüikai je tü niikat süpüla o'unaa
 sulu'umüin tü mmakat Israel. ²² Mmotshi José
 seema ekerolaa sulu'umüin tü mmakat Judea
 süka naapüin nüchiki chi nüchonkai Herodes
 kanüliakai Arquelao sünain nuluwataain
 cha'aya süchikijee ouktüin chi nüshikai. Je
 José, süka achiaajaanüin nü'lapüinru'u suulia
 ekerolaa chamüin, o'una müşia chamüin
 sulu'umüin tü mmakat Galilea. ²³ Je nüntapa
 cha'aya, o'unüshi sulu'umüin wane pueulo
 kanüliasü Nazaret süpüla kepiainjanain naya
 cha'aya. Alatüsü tü süpüla keraainjatüin tü
 nünuikikat chi Maleiwakai aküjünakat paala
 natüma na nünuikimaajanakana, tü makat:
 "Nazaretje'ewai chii".

3

Sünain ekeraajaa nüpüna chi Senyotkai

¹ Je so'u ka'ikalüirua tia, eweetüshi Juan chi
 owoutisaajükai sünain aküjaan nüchiki Maleiwa
 sümuin wayuu cha'aya isashiipa'a sulu'u tü
 mmakat Judea. ² Mapü'üshi nia: "Jiyaawajaa
 jumaala suulia jaainjala süka sülü'ülüin nükalia
 chi Maleiwakai süpüla aluwatawaa jaa'u". ³ Otta
 Juan, aküjüna achikichi nia paala sümaiwa

nütüma Isaías chi nünükimaajachikai Maleiwa sünain maa:

“Owoottaweechi wane wayuu cha'aya isashiipa'a sünain maa:

‘Yapa jütüma nüpüna chi Senyotkai.

Juu'ulaa suulia jaainjala süpülapünaa nüntajachin ja'akamüin’ ”.

⁴ Otta Juan, kashe'inshi nia wane süta mürüt kanüliasü “camello”, oo'ulaka nüsi'irain, paa'ata. Eküi kaashapü oo'ulaka mapa.

⁵ O'unüsü wayuu wattä saalin nünainmüin sulu'ujee Jerusalén, sulu'ujee Judea, je sulu'ujee tü mma sotpünaakat tü süchikat Jordán.

⁶ Aküjashii naya süchiki naainjala nümüin Maleiwa, je owoutisaajünüshii nütüma Juan cha'aya shiroku tü süchikat Jordán.

⁷ Otta süntapa wainma wayuu fariseo oo'ulaka wayuu saduceo nünainmüin Juan shii'iree nuwoutisaajaa, nümakalaka namüin: “Jiakana wüi ouktasiro'ut, e'rülii wayumüin jia. Nnojoleerü kasalajanain jaainjala jümüin jaajüin sükajee ne'e juwoutisaajünüin, nnojoleena jia e'rüin müliaa jaajüin süsala.” ⁸ Müleka shiimüinreje sünain jükatalaain suulia jaainjala, atüjaaneerü aa'u tia sünainjee tü kasa anasü jaa'inrakat.

⁹ Je nnojotsü che'ojaain ju'waataain sulu'u nuu'uliwo'uin jia Abraham. Müleka nnojoliire jaa'inrüin tü nuluwataakat anain jia Maleiwa, süsaleena jia nütüma. Müleka nücheküle Maleiwa, eesü süpüla jaa'a sümeerüin tü ipakalüirua nütüma süpüla shiainjatüin nuu'uliwo'uin Abraham. ¹⁰ Müleka nnojorule jaa'inrüin tü anasükat nu'upala

Maleiwa, aleejüneena jia nütüma, maa aka süshottünün sumaa sujutünün so'u siki wane wunu'u eekai nnojolüin anain süchon.

11 “Tayakai, wayuu ne'e. Nnojoishi wanaapünaain nümaa Cristo, süka pülashin ma'i nia toulia. Na eekai nayaawajaain suulia naainjala, tawoutisaajüin ne'e naya süka wüin. Otta müşhia Cristo, anteechi jünainmüin süpüla naapüinjachin jümüin chi Naa'inkai Maleiwa süpüla eeinjachin nia waneepia jümaa. Akaajasa chi eekai ayatün sünain naainjala, süsaleechi nia nütüma. **12** O'tte'enneeichi chi eekai nünoujain nünain Cristo, maa aka sükatannün süchon wane a'ttiee suulia tü suwasalakat süpüla sünaajaanün. Otta chi eekai niyouktüin Cristo, amü louleechi waneepia, maa aka tü suwasalakat sünain sa'ajünün”, nümakalaka Juan namüin.

Owoutisaajünüshi Jesús

13 Nüntakalaka Jesús chajee Galileajee eemüin tü süchikat Jordán süpüla nuwoutisaajünün nütüma Juan. **14** Otta müşhia Juan, ayouktajüshi nümüin sünain maa nümüin:

—Taya tayakai che'ojaaka amüin owoutisaajünaa pütüma, piakalaka ne'e antün tanainmüin süpüla tawoutisaajaa — nümakalaka nümüin Jesús.

15 Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Anasü müleka paa'inrüle joo tü tachuntakat pümüin, süka kee'ireein taa'in tekeraajüin süpüshua tü nüchekakat chi Maleiwakai tapüleerua —nümakalaka Jesús.

Je süka tü nümakat Jesús, naa'inrüin Juan tü nüchuntakat nümüin. ¹⁶ Kettaapa nuwoutisaajünün Jesús, asha'walaa müşhia nia shirokujee tü wüinkat. Je wanaa ma'i sümaa tia, eerulaasü tü sirumakat chaa iipünaa. Ni'rakalaka Jesús chi Naa'inkai Maleiwa sünain ashakataa nünainmüin sünain müin aka saa'in wane mo'uwa. ¹⁷ Saapünakalaka joo wane pütchi chaa iipünaajee sünain maa: "Anii chi Tachonkai aishikai tapüla. Talatüshi ma'i taya nümaa".

4

Wanaa sümaa nuu'ulakünün aa'in Jesús

¹ O'uninnüshi Jesús nütüma chi Naa'inkai Maleiwa isashiipa'amüin süpüla nuu'ulakünün aa'in nütüma Satanás chi sülaülakai yolu-jaa. ² Otta Jesús, süchikijee maa aka pienchi shikii ka'i sünain aamüja, ouktüshi nia jamü. ³ Nüntakalaka joo chi Yolujaakai nünainmüin sünain nümüin nümüin:

—Müleka Nüchonle pia Maleiwa, puluwataa türä ipakat shii'iranajaaiwa pan —nümakalaka nümüin Jesús.

⁴ Asouktüshi Jesús ni'ipajee:

—Nnojo. Ashajünüsü paala wane pütchi sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkät Maleiwa, müsü yaa: "Nnojotsü shiain sümüiwa tü pankat katüin atüma so'u wayuu, kateerü o'u shiaya sütüma süpüshua tü nünükikat chi Maleiwakai" —nümakalaka Jesús nümüin.

⁵ Nu'uninnakalaka joo Jesús nütüma chi Yolujaakai chamüin Jerusalénmüin

eemüin tü a'waajüleekat Maleiwa, sünain nüsha'wale'erün nia iipünaa süralo'u tü miichikat, ⁶ sünain nümuin nümuin:

—Müleka Nüchonle pia Maleiwa, pumutta pümata yaajee mmolu'umüin. Aneechi pia saashin tü ashajuushikat makat mayaa:

“Nuluwataajeena Maleiwa na aapieekana süpüla naa'inmajüin pia.

Najapulu'uinjachi pia suulia sheewa'alaain puu'ui sütümä ipa”,
mataa sümakai tü ashajuushikat —nümakalaka chi Yolujaakai nümuin Jesús.

⁷ Asouktüshi Jesús:

—Nnojo. Müsü tü ashajuushikat: “Nnojo juu'ulaküin naa'in chi Jümaleiwasekai” —nümakalaka Jesús nümuin.

⁸ Nu'uninnakalaka joo Jesús nütüma chi Yolujaakai chamüin iipünaamüin saa'upünaa wane uuchi, sünain nii'iyatiin nümuin tü suumainkalüirua wayuu süpüshua'ale sünain anashaatain ma'i shia. ⁹ Nümakalaka nümuin Jesús:

—Müleka püsapainyo'ukale pia yaa tamülatu'u sünain pu'waajüin taya, taapeerü pümüin tü suumainkalüirua süpüshua'ale —nümakalaka chi Yolujaakai nümuin Jesús.

¹⁰ Asouktüshi Jesús ni'ipajee:

—Pu'una pümata toulia Satanás süka ashajuushin paala: “Nia ju'waajüinjachika, chi Jümaleiwasekai nümuwa, nia ji'yataainjachika amüin nümuwa” —nümakalaka Jesús nümuin.

¹¹ O'unamaatüshi chi Yolujaakai nuulia Jesús. Anta müsia wane aapieeirua

nüma'anajeejatü Maleiwa nünainmüin Jesús süpüla saa'inmajüinjachin nia.

O'ttūshi Jesús sünain aküjaa nüchiki Maleiwa

12 Naapapa Jesús nüchiki Juan sünain püreesain nütüma Herodes, ale'ejüshi Galileamüin sulu'umüin tü pueulokat Nazaret.

13 O'una müşhia nia yalajee sulu'umüin tü pueulo kanüliakat Capernaum süpüla kepiainjachin nia cha'aya. Je Capernaum, sotpa'asü tü palaa kanüliakat Galilea. Shia tü mma kepiapü'ükät alu'u sümäiwa paala na wayuu judío nuu'uliwo'ukana Zabulón oo'ulaka Neftalí. **14** Antüshi Jesús chamüin Capernaum süpüla keraainjatün tü nünükikat chi Maleiwakai aküjünakat paala nütüma Isaías chi nünükimaajachikai, tü makat:

15 "Na wayuu kepiakana sulu'u tü mmakat Zabulón oo'ulaka tü mmakat Neftalí,
na kepiakana yaa sulu'u tü mmakat Galilea
pejekat sünain tü palaakat, pejekat sünain
tü süchikat Jordán,
na wayuu judiókana oo'ulaka na eekana
nnojolüin judíoin,

16 na eepü'ükana sümaa piyuushi sünain kaainjalain,
naapeerü mapeena nüchiki chi Maleiwakai
süpüla nu'tte'erüin naya".

17 Shiasa süchikijee so'u ka'ikat tia, o'ttūshi Jesús sünain aküjaa sümüin wayuu sainküin mma sünain maa sümüin: "Jiyaawajaa jumaala suulia jaainjala süka sülü'ülün nükalia chi Maleiwakai süpüla aluwatawaa jaa'u".

*Nüneeküin Jesú斯 na wayuu
nümaainjanakana*

18 Je wanaa súmaa waraittün Jesú斯 sotpa'apünaa tü palaa kanüliakat Galilea, ni'rakalaka piamashii wayuu, wane Simón chi kanüliakai Pedro, oo'ulaka Andrés chi nuwalakai. Ajuna'atshii tü nakusüinkat shiroku tü palaakat süka olojüliin naya jime.

19 —Anashii tamaatalai jia. Maa aka olojüliin jia jime, okotchajünjana jia wayuu tamüin süpüla saapüinjatün tanüiki —nümakalaka Jesú斯 namüin.

20 Napüta namüsüja tü nakusüinkat süpüla o'unaa nümaa.

21 Nu'unaiwa'aya ne'e Jesú斯 mamüin aka türa, ni'rüin joo piamashii wayuu pawalaawashii, na nüchooinkana Zebedeo. Jacobo nünülia wane, otta Juan chi nuwalakai. Areveentaja'atshii naya tü nakusüinkat yaa sulu'u tü anuakat nümaa chi nashikai. Je neenakünapa nütüma Jesú斯, **22** napüta namüsüja tü na'anuainkat oo'ulaka chi nashikai süpüla o'unaa nümaa Jesú斯.

Anasü wayuu wainma nütüma Jesú斯

23 Nu'unakalaka Jesú斯 sainküinpünaa tü mmakat Galilea sünain nikirajüin wayuu sulu'upünaa tü ekirajüleekalüirua wayuu judío cha'aya Galilea. Aküjüshi nia tü pütchi anasükat sümüin wayuu süchiki nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa, je anasü nütüma wainma wayuu eekai ayuulin sütüma ayuulii eekai eein ne'e. **24** Su'walakajaakalaka nüchiki

Jesús sainküinpünaa Galilea je sainküinpünaa tü mmakat Siria. Je sükajee tia, antinnüsü nünainmüin wainma wayuu eekai ayuulin sütümä ayuulii eekai eein. Antinnüshii na eekai müliaain sütümä alin ne'iruku, na eekai kale'eru'un yolujaa, na eekai ko'kchichijaaraliin, je na eekai ouktüin asa'a. Eiyajünüshii napüshua nütüma. ²⁵ Oushikajaasü wayuu watta saalin nüchiirua Jesús. Eejatü wayuu sulu'ujee Galilea, sulu'ujee tü poloosükot pueuloirua kanüliasü Decápolis, sulu'ujee Jerusalén oo'ulaka Judea, je sulu'ujee tü mma waneekat sa'ata tü süchikat Jordán.

5

Na anakuaippaliikana naashin Jesús

- 1 Ni'rapa Jesús tü wattakat saalin wayuu antakat nünainmüin, o'unüshi nia saa'umüin wane namüna süpüla ekirajaa naya. Je nüikkalaapa, arütkaashii na nikirajüinkana nünainmüin.
- 2 Nu'ttakalaka sünain ekirajaa tü wattakat saalin wayuu sünain maa namüin:
- 3 "Anata'aleeshijja'a ma'i jia e'rakana sünain che'ojaain chi Maleiwakai jümüin, süka jikeroteenain chamüin eere nuluwataain.
- 4 Anata'aleeshijja'a ma'i jia a'yalajakana nümüin Maleiwa saa'u jaainjala, süka jümülianneenain nütüma.
- 5 Anata'aleeshijja'a ma'i jia nnojoliikana pülain aa'in nuulia Maleiwa, süka saapüneerüin jümüin tü kasa anasü nüsülaageekat.

- 6** Anata'aleeshiija'a ma'i jia kachiiruakana aa'in
aa'inraa tü anasükat,
süka nükaalijain jia Maleiwa süpüla ju-
untuuin jaa'inrüin.
- 7** Anata'aleeshiija'a ma'i jia amüliajüliikana
wayuu,
süka jümüliajüneenain.
- 8** Anata'aleeshiija'a ma'i jia ulekana aa'in,
süka ji'reechin Maleiwa.
- 9** Anata'aleeshiija'a ma'i jia akaalijakana na
juwalayuukana süpüla anajiraainjanain
naya,
süka ji'nnaajüneenain sünain nüchooin jia
Maleiwa.
- 10** Anata'aleeshiija'a ma'i jia müliakana aa'in
sütüma wayuu saalijee jaa'inrüin tü
nüchekakat Maleiwa jüpüleerua,
süka jikeroteenain chamüin eere
nuluwataain.
- 11** "Anata'aleeshiija'a ma'i jia müleka shi'rüle
wayumüin wayuu jümüin saalijee jünoujain
tanain, müleka shime'erainparale jia je
müleka jaashajaanüle sünain mojuin pütchi
jüchiki. **12** Meerü jukuaippa aka nakuaippa
na nünükimaajananakana Maleiwa paala
sümaiwa sünain ne'nnüin amüin natüma na
jutuushikanairua. Otta jiakana so'u tü ka'i
mülileenakat o'u jia sütüma wayuu, talata jia
süka süpüshua jaa'in, süka jütüjaain naa'u
chi Maleiwakai sünain nüsülaajünjatüin kasa
anashaatakat jümüin chaa iipünaa eere nia",
nümakalaka Jesús namüin.

Jaloulinjana naya sümüin wayuu

13 “Jiakana, müşhii aka jia saa'in ichii jalouikat sümüin wayuu süpüshua. Maa aka nnojolüin sümöjujaain asalaa sütümä ichii, akaain-jana jia sümüin tü wayuukolüirua süpüla nnojolüinjatüin koo'omüin ma'i saainjala. Otta müleka me'ejüle tü ichiikat, nnojoleerü kasain saamüin sümüin wayuu. Ojotünüsü ne'e anouipa'a süka nnojolüin anain süpüla ekünaa je süpüla shiküin mürüt. Akaajaa chi wayuu eekai nnojolüin noonoooin sümää tanüiki, nnojoleerü kasain naamüin tamüin.

14 “Müşhii aka jia saa'in wane anakia, süka shiyaawatüinjatüin saa'u tü shiimüinkat wayuu jütüma. Maa aka ja'yain wane pueulo iipünaa saa'u namüna, akaajaa jiakana sünain jii'iyatüin tü shiimüinkat waneepia sümüin wayuu. **15** ¿Jalasü e'itaanüin wane luusa shipejaanüle? ¿E'itaanüsü cheje suupünaa wushu? Nnojo. E'itaanüsü eere süpülee luusa süpüla sünaküinjatüin kasa süpüshua. **16** Akaajaa jiakana, müleka jaa'nrüin waneepia tü anasükat su'upala wayuu. Je sükajee ne'rüin tü kasa anasü jaa'nrakat, nayaawateerü aa'u nukuaippa Maleiwa je na'waajeechin nia.

Nnojoleerü aja'ttüin tü nünükikat Maleiwa

17 “¿Antüshi taya jaajüin süpüla sümalajaainjatüin tatüma tü nuluwataakat anain Moisés oo'ulaka tü nashajakat na nünükimaajanakana Maleiwa? Nnojo. Shia tantaka apüla takaalijain jia süpüla joonoojinjanain sümää tü nümakat Maleiwa. **18** Shiimüin tü tamakat jümüin: Tü mmakat

je tü kasa chakat iipünaa, aja'lajaweerü so'uweena wane ka'i. Otta tü nünükikat chi Maleiwakai ashajünakat paala nütüma Moisés, nnojoleerü aja'ttün waneeshikaiyaaje no'u pütchi sünainjee wane'ere'eya shikeraajapa süpüshua tü sükjukat achiki. ¹⁹ Chi wayuu eekai moonooin sümaa tü pütchi aluwataanakat anain nütüma Moisés, ja'itairü waneeshikaije ne'e pütchi shiyouktünüle nütüma, otta nikirajüle wayuu sünain moonooloinjanain naya sümaa, mojuteechi nia cha'aya eere nuluwataain Maleiwa. Akaajaa chi oonookai sümaa tü nuluwataakat anain, sümaa nikirajüin sünain, kojuteechi nia cha'aya. ²⁰ Tamüshii paala jia: Müleka nnojorule jülatün sünain anain jia noulia na fariseokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana sünain jikeraajüin tü nüchekalakat chi Maleiwakai jüpüleerua, shiimüin sünain nnojoleenain ekerolüin jia cha'aya eere nuluwataain Maleiwa.

Nüchiaajaain Jesú斯 na wayuukana suulia jashiee

²¹ "Ji'raajüin tü nümapü'ükät Moisés namüin na juntuushinuukana sümaiwa paala, tü makat mayaa: 'Nnojo pu'utün saa'in wayuu. Je chi o'utakai saa'in wayuu, shiimüin sünain kasalajaneerüin nümuin tü naa'inrakat'. ²² Otta tanüiki tayakai joolu'u jümüin, müsü mayaa: Chi eekai naashichijaain nümuin wane nuwala, shiimüin sünain kasalajaneerüin nümuin tia nütüma Maleiwa. Otta müşhia chi eekai ni'rüin wayumüin süka nünüiki nümuin wane nuwala,

shiimüin sünain kasalajaneerüin nümüin tia natüma na laülaayuukana. Otta müşhia chi eekai mojuin nünüiki nümüin wane nuwala sünain 'maa'in aa'inchi pia' sünain nümüin nümüin, eesü süpüla nujutüneechin so'umüin tü sikikat eere süpülee tü ouktüsükalüirua.

²³ "Sükajee tüü, wanaa sümaa püsülajüin kasa nümüin Maleiwa eere süpülee asülajaa, müleka sotüle paa'in sünain mojuin nünüiki pümüin wane puwala, ²⁴ anakaja müleka püpütüle tü püsülajünjatkat yaala sü'ütp'a'a tü süpüleekat asülajaa süpüla pu'unüinjachin nünainmüin chi puwalakai süpüla pukumajiraain sukuaiippa nümaa. Je súchikijee, ale'eja meechia pia süpüla asülajaa nümüin Maleiwa.

²⁵⁻²⁶ "Müleka kaainjarale pia nuulia wane puwala, acheküshi pütüjamaatüin pünüiki nümüin süpülapünaa nuluwataain wane pütchipü'ü pünainmüin suulia kojutajüin püpüleerua.

Nüchiaajaain Jesúis na wayuukana suulia yariüttaa aa'in

²⁷ "Ji'raajüin tü nümapü'ükät Moisés namüin na jutuushinuukana sümäiwä paala, tü makat mayaa: 'Nnojo püma'üjaain sümaa wayuu nnojotkat pu'wayuusein otta nnojoikai pu'wayuusein'. ²⁸ Otta tanüiki tayakai joolu'u jümüin, müsü mayaa: Chi eekai niirakaain sümüin wane jierü sümaa kee'ireein naa'in ama'üjirawaa sümaa, shiimüin sünain kaainjalain nia wanaa nümaa eekai nüma'üjaain sümaa wayuu

nnojotkat nu'wayuusein. ²⁹ Jalia pia suulia kaainjalaa sükajee tü kasa pi'rakat. Anasüje ne'e amüloulire puulia waneesia po'u suulia pikerolüin chamüin Hadesmüin sümaa tü piamasükat po'u, chaa eemüinjachire pujutünün eere süpülee tü ouktüsükalüirua. ³⁰ Jalia pia suulia kaainjalaa pia sükajee tü kasa paa'inrakat süka pajapü. Anasüje ne'e amüloulire puulia waneesia pajapü suulia pikerolüin chamüin Hadesmüin sümaa tü piamasükat pajapü, chaa eemüinjachire pujutünün eere süpülee tü ouktüsükalüirua.

Nüchiajaain Jesúsu oo'ulawaa suulia a'wayuusee

³¹ "Ji'raajüin tü nümapü'ükat Moisés namüin na jutuushinuukana sümaiwa paala, tü makat mayaa: 'Müleka nücheküle wane wayuu süpüleerua nuu'ulaain suulia tü nu'wayuusekat, che'ojaasü nüshajüin wane karaloukta aapiria tü nu'wayuusekat sünain nuu'ulaainjatüin shia'. ³² Otta tanüiki tayakai joolu'u jümüin, müsü mayaa: Chi eekai nuu'ulaain suulia nu'wayuuse, sümaa nnojolüin süma'üjiraasüin nümaa wane wayuu naata nuulia, ni'rala wayumüin sümün. Süka jamüin, müleka ka'wayuusere tü jietkat sükikua, kaainjalasü. Je kasalajaneerü sümün süma'üjaain nümaa chi jekechikai su'wayuusein. Akaajaa chi wayuu ka'wayuusekai tü jierü oo'ulaauhitkat, kaainjalashi nia'aya, je kasalajaneerü nümuin süma'üjaain sümaa tü jierü oo'ulaauhitkat.

Pansaainjatü nanüiki waneepia

³³ “Ji'raajüin tü nümapü'ükat Moisés namüin na juntuushinuukana sümaiwa paala, tü makat mayaa: ‘Müleka pümüle nümüin Maleiwa, “Pansaasü tanüiki pümüin”, anasü müleka pikeraajüle shia’. ³⁴ Otta tanüiki tayakai joolu'u jümüin, müsü mayaa: Anakaja müleka lotüle pünüiki waneepia sümüin wayuu süpüshua sünain nnojolüinjachin püküjain alawaa. Nnojo ne'e shiainjatüin pansaakat o'u pünüiki o'upalaa, maa aka su'upala tü kasa chakat iipünaa eere Maleiwa, süka chain nuluwataain Maleiwa, ³⁵ maa aka su'upala tü kasa yaakat mmalu'u, süka shiain akumajuushin nütüma Maleiwa, maa aka su'upala tü kasa chakat sulu'u Jerusalén, süka shiain nepiain na wayuu aluwataaushikana nütüma Maleiwa, ³⁶ je maa aka pükajiraa piakai saa'u laülaain pia pümüiwa. ³⁷ Müleka paa'inrüinjatüle wane kasa, ‘Aa’ meeshi ne'e pia. Je müleka nnojolüinjatüle paa'inrüin shia, ‘Nnojo’ meeshi ne'e pia. Atüjaaneena aa'u jia sünain pansaain jünüiki sükajee tia. Chi eekai nikirajüin naata suulia tüü, nia chi Kama'üraikai.

Achiaajaanüshii naya suulia pasalawaa

³⁸ “Ji'raajüin tü nümapü'ükat Moisés namüin na juntuushinuukana sümaiwa paala, tü makat mayaa: ‘Müleka saa'innüle wane kasa mojusü pümüin, anakaja müleka paa'inrüle shia sümüin tü aa'inrakat pümüin. Maa aka chi wayuu eekai niyu'lüin so'u wane wayuu, anasü shiyu'nnüle no'u. Je maa aka chi wayuu eekai niyu-utüin sai wane wayuu, anasü shiyuutünüle nai’,

makat. ³⁹ Otta tanüiki tayakai joolu'u jümüin, müsü mayaa: Nnojo kee'ireein paa'in pasalawaa. Müleka süshe'etünüle pu'upünaa sütüma wane wayuu e'rülü wayumüin, anasü müleka nnojorule püchekajüin shia. Shia anaka alu'u müleka pujununtaale süpüla süshe'etünüin tü wane'e. ⁴⁰ Je müleka sühchuntünüle pümuin wane püshe'in saa'u paainjala, anasü müleka paapaleere tü sutujunakat. ⁴¹ Je müleka püta'ünnüle süpüla e'ikaa wane chisoui wanemüin kilómetro, anasü müleka pi'ikale'ere piama kilómetro. ⁴² Je nümüin eekai che'ojaan kasa nümuin, püsüla ja nümuin. Nnojo je'iyein pia nuulia.

*Ekirajünüshii sünain alinjanain na
na'ünüükana napüla*

⁴³ "Ji'raajüin tü nümapü'ükat Moisés namüin na jutuushinuukana sümaiwa paala, tü makat mayaa: 'Anashii aire jüpüla na jüpüshi judíokana. Otta na jü'ünüükana, anashii kanainre jaa'in naya'. ⁴⁴ Otta tanüiki tayakai joolu'u jümüin, müsü mayaa: Anashii aire jüpüla na jü'ünüükana. Je anashii juchuntüle nümuin Maleiwa naa'u na e'rülikana wayumüin jümüin ⁴⁵ süpüla ji'nnaajününjanain sünain nüchooin jia Maleiwa chakai iipünaa, süka nüntirüin nuwarala chi ka'ikai je nü'itirüin tü juyakat sünainmüin wayuu eekai kaainjaralin je eekai anamiain. ⁴⁶ Müleka aire ne'e jüpüla tü wayuu aikat apüla jia, shia ne'e saa'inraka wayuu süpushua. Mayaashijje kaainjaraliin naya, aisü napüla wayuu aikat apüla naya.

47 Je müleka jüsaküle ne'e na juwalayuukana namüiwa, shia ne'e saa'inxaka wayuu süpüshua. Aa'innüsü tia natüma na manoujainsaliikana.
48 Otta jiakana, anasü müleka aire wayuu süpüshua jüpüla maa aka naa'in chi Maleiwakai sünain alin shia nüpüla süpüshua.

6

Tü nakuaippainjatkat sünain asülajaa

1 "Jalia jia suulia kee'ireejüin jaa'in ji'nnüinjanain sütüma wayuu wanaa sümäa jaa'inxrin tü kasa anasü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua. Müleka jaa'inxrule ne'e shia su'upala wayuu süpüla ji'nnüinjanain sütüma, mawalaajuujeena jia nütüma chi Jüshikai Maleiwa chakai iipünaa.

2 "Wanaa sümäa jüsüläjüin sümüin wayuu eekai mülüin, nnojo müin aka jia naa'in na wayuukana aapitkana süka kaasha sulu'u tü ekirajüleekalüirua je sulu'u tü wopukot süchiki tü kasa anasü naa'inxrakat, süka wayuin piama o'upünaachii naya. Shiimüin tü tamakat jümüin: Mayaashiije na'waajünün sütüma wayuu, nnojoleena a'waajünün naya nütüma Maleiwa. **3-4** Otta jiakana, wanaa sümäa jüsüläjüin sümüin wayuu eekai mülüin, jaa'inxra tia sujuuna wayuu süpüshua süpüla nnojolün sütüjaain saa'u. Nia Maleiwa chi Jüshikai atüjaaka saa'u tü kasa anasü jaa'inxrakat sujuuna wayuu. Nuwalaajeeena jia sükajee tia.

*E'iküshi Jesúś sünain achuntaa nümüin
Maleiwa*

5 "Wanaa sümaa jüchuntüin nümüin Maleiwa, nnojo müin aka jia naa'in na wayuu alaayaakana. Asha'walaashii naya su'upala wayuu sulu'u tü ekirajüleekalüirua je sulu'u tü wopukot sünain achuntaa nümüin Maleiwa süka kee'ireein naa'in e'nnaa sütüma wayuu. Shiimüin tü tamakat jümüin: Mayaashijje na'waajünün sütüma wayuu maa'ulu yaa, nnojoleena a'waajünün naya nütüma Maleiwa mapeena.

6 "Otta jiakana, wanaa sümaa jaashajaain nümaa Maleiwa, jüsürülaa jipialu'umüin süpüla jüchuntüinjanain nümüin sujuuna wayuu süpüshua. Chi Jüshikai Maleiwa, nütüjaajeerü aa'u tü jaa'inrakat sujuuna wayuu je nuwalaajeeна jia sünainjee tia.

7 Je tü jukuaippainjatkat sünain achuntaa nümüin Maleiwa, nnojoleerü müin aka sukuaiipa wayuu eekai süchuntüin sümün tü sümaleiwaseyaasükälüirua. Kaashajaaralii ma'i naya. Aapüneerü, saa'in namüin, tü nachuntakat apüla sükajee kama'ain ma'i naya sünain achuntaa. **8** Otta jukuaippa jiakana, nnojoleerü müin aka nakuaippa. Süpülapünaa jüchuntüin, nütüjaajaa aa'ut chi Jüshikai Maleiwa süpüshua tü che'ojaakat jümüin.

9 "Meena jia jüchuntapa nümüin Maleiwa: Taata Maleiwa chakai iipünaa, kojutshaatashi pia watüma.

Kasataalejese kojutüin pia sütüma wayuu süpüshua.

10 Kasataalejese püntüin maalü wa'akamüin sünain aluwatawaa.

Kee'ireesü waa'in soonoooin wayuu süpüshua yaa
 mmalu'u sümaa pünüiki,
 maa aka soonoooin tü aapieekalüirua chakat
 iipünaa.

¹¹ Anakaja müleka paapawaire wamüin weküin
 süpüla wane'ewai ka'i.

¹² Anakaja motüle paa'in tü waainjalakat,
 maa aka wayakana sünain motüin waa'in
 süma'üla eekai süma'ülapalain waya.

¹³ Je nnojo piyüälajüin waya süpüla oo'ulakünaa
 aa'in.

Anasüje müleka pu'tte'erüle waya nuulia chi
 Kama'üraikai.

Shia jüchuntiainjatka tia nümüin. ¹⁴ Müleka
 motüle jaa'in tü saainjalakat wayuu eekai
 kaainjalain juulia, alatinneerü jaainjala juuliaya
 nütüma chi Jüshikai Maleiwa. ¹⁵ Otta müleka
 nnojorule motüin jaa'in tü saainjalakat, nno-
 joleeria alatinnüin jaainjala juulia nütüma.

Nakuappainjatü sünain naamajüin

¹⁶ "Wanaa sümaa jaamajüin, nnojotsü
 ja'yashinjatüin sünain ju'upünaa tü aamüjaakat
 süpüla sütüjaainjatüin jaa'u wayuu.
 Shia nakuaippaka'aya na wayuu piama
 o'upünaachiikana tia. Shiimüin tü tamakat
 jümüin: Mayaashiije na'waajünüin sütüma
 wayuu saa'u naamajüin maa'ulu yaa, nnojoleena
 a'waajünüin nütüma Maleiwa mapeena. ¹⁷ Otta
 müshi'iya jiakana, wanaa sümaa jaamajüin,
 anakaja müleka jüpeinajaale ju'wala sümaa
 ju'lojooin ju'upünaa, ¹⁸ süpüla nnojolüinjatüin
 shiyaawatüin wayuu saa'u sünain jaamajüin.

Nia chi Jüshikai Maleiwa nümüiwa atüjaaka jaa'u je nuwalaajeena jia sünainjee tia.

Achiajaanüshii naya suulia anaajawaa kasa yaa mmalu'u

¹⁹ "Anakaja müleka nnojorule jünaajaain kasa anasü yaa mmalu'u eere she'e mma aja'ttirünjatkat shia je eere su'lujajünün. ²⁰ Müleka jaa'inrüle tü anasükat sümüin wayuu, naapeerü jümüin Maleiwa tü kasa anasü matüjainkat ke'ewaa, matüjainkat aja'ttaa, matüjainkat a'lujajünaa, süka nüma'anain shia Maleiwa chaa iipünaa. ²¹ Je sükajee tia, achecküsü jülüjin jaa'in tü kasa anasü chakat iipünaa aapünüinjatkat jümüin. Nnojo jülüjin jaa'in waneepia tü kasa jünaajaakat yaa mmalu'u.

²² "Otta tü wo'ukot, müsü aka saa'in suwarala luusa, süka we'rün tü kasa wapüleeruakat sütüma. Müleka anala tü wo'ukot, we'rün tü kasakat süpushua sütüma. ²³ Akaajasa mo'upa'ale waya, müsatüsü tü mmapa'akat wo'ulu'u. Akaweeria müleka ulere tü jaa'inkat, jüyüyüjeena jia sünain aa'inraa tü anaakat. Otta müleka yarüttüle jaa'in, shieerü jaa'inraka tü mojusükat, nnojoleerü jaa'inrüin tü anaakat. Otta müleka ayatüle ulein tü jaa'inkat sümäa jy-ouktüin tü yarüttüsükat, jaa'inreerü tü anaakat waneepia sümüin wayuu.

²⁴ "Maa aka kojuta'atile piamashii laama nütüma chi a'yataaikai sünain alin nüpüla wane je sünain maalin nüpüla chi wane'e, meechei

aka Maleiwa jütüma müleka shiale kachiiruain jaa'in tü washirükat nuuliale'eya.

*Aa'inmajünüshii na anoujashiikana nütüma
Maleiwa*

²⁵ "Nnojo jüshapataain aa'in saa'u tü jiküinjatkat je tü jüsüinjatkat, katüinjatkat atüma jo'u, je saa'u tü kuluulu ja'atajatkat anainjatkat atüma jiyolojo. Tü talateetkat atüma jaa'in, nnojotsü shia in ne'e tü eküülü katüinjatkat atüma jo'u, nnojotsü shia in ne'e tü kuluulu anainjatkat atüma jiyolojo. ²⁶ Jülüja jaa'in sukuai ppa tü wuchiikalüirua. Mapünajüinsat shia je manaa jaalasat shia shiküin, nnojotpaja e'rüin jamü shia, süka shikinnüin nütüma chi Jüshikai Maleiwa chakai iipünaa. Jialeeka jiakana, aa'inmajünüshii waneepia nütüma Maleiwa, süka alana'aleein jia sünain kojutüin nütüma suuliale'eya tü wuchiikalüirua. ²⁷ Je tü shapawaakat aa'in, nnojoleerü kasain saapüin jümüin süpüla epijawaa.

²⁸ "¿Jamüsü jüshapajaaka'a saa'u tü jüshe'injatkat? Jülüja jaa'in sukuai ppa tü süsiikat tü wüitshiikat sünain anashantain ma'i tü süno'ukot. Mayaainje nnojolüin a'yataain je nnojolüin saainjüin süshe'in, ²⁹ alana'aleesia ma'i sünain anachonin shiyolojo suuliale'eya süno'u nüshe'in Salomón chi washitshaanakai sülaülashikai mma paala sumaiwa. ³⁰ ¿Jamüsü nnojotka'a jünoujain sünain jaa'inmajünüin nütüma Maleiwa? Tü süsiikat, anashaatasü ma'i süno'u nütüma Maleiwa, mayaasüje julumaatüin shia sumaa sa'ajünüin mapa.

Müshi'iya jiakana, aa'inmajünüshii nütüma suuliale'eya tü süsiikalüirua wüitshii.

³¹ “Je sükajee tia, nnojo jüshapajaain aa'in sünain müin jünüki: ‘¿Kasa weküinjatka? ¿Kasa wasüinjatka? ¿Kasa wa'atüinjatka?’.

³² Ashapataasü ma'i naa'in na manoujainsalilikana waneepia saa'u kasa eekai müin aka tia. Alu'ujasa jiakana, anakaja müleka nnojorule jüshapataaain aa'in saa'u tia maa aka naa'in nayakana. Soto jaa'in sünain nütüjaain saa'u chi Jüshikai Maleiwa tü che'ojaakat jümüin je naa'inmajeena jia waneepia. ³³ Tamüshii jia wane'ewa'i jukua: Müleka keejiale jümuin niainjachin chi Maleiwakai aluwataaain jaa'u sümaa kee'ireein jaa'in tü nüchekakat jüpüleerua, aapüneerü jümuin süpüshua tü che'ojaakat jümüin. ³⁴ Je sükajee tia, nnojo jüshapajaain aa'in saa'u tü alateetkat mapeena, süka wainmeeruin tü kasa jülujuinjatkat jaa'in mapeena. Nnojotsü anain jüshapataale aa'in saa'u kasa wainma maa'ulu yaa.

7

Nnojotsü anain nayoujüle na nawalayuukana

¹ “‘Kaainjarai nia’ anakaja nnojorule jümuin sümuin wane wayuu. Müleka jaa'inrüle tia, ‘Kaainjarai pia’ meechi chi Maleiwakai jümuin. ² Süka jamüin, müleka mamüliajule chi wayuukai jütüma, nnojoleena jia nümüliajüin Maleiwa. Je müleka jiyoujüle nia sünainjee wane wwatua ne'e naainjala, akaweenia jiakana

nütüma Maleiwa ja'itasü wwatua in ne'e jaain-jala.

³⁻⁴ "Jia ayoojaakana waneepia na juwalayuukana, müşhii aka jia naa'in wane wayuu eekai ni'rün yarüttüsü sulu'u no'u chi nuwalakai sünain, 'Tawalaa, anashi tayu'rule tü yarüttüsükat sulu'ujee po'u', sünain nümüin nümüin. Otta nnojotsü nütüjaain aa'u sünain eein wane sa'ata wunu'u sulu'u tü no'ukalia ma'i. ⁵ Jiakana piama kana akuaippa, müleka juu'ulaale suulia kaainjalaa, juuntee rü jii'iyatüin namüin na juwalayuukana sünain kaainjalain naya.

⁶ "Tü kasa anasü akatannakat süpüla saapününjatüin nümüin Maleiwa, nnojo jujutüin shia sümüin wane erü, süka yarüttüin tü mürütkat no'ulu'u Maleiwa. Müleka jaapüle shia sümüin, awataajeerü jünainmüin sünain sojottüin jia. Otta tü kasa anasükat, nnojo jojotüin shia'aya sümüin püülükü, süka nnojolüin shiyaawatüin saa'u sünain akataluushin nümüin Maleiwa. Sü'tküteerü aa'u ne'e.

Naapüin Maleiwa tü achuntünakat natüma na nüchoinkana

⁷⁻⁸ "Anakaja müleka juchuntüle nümüin Maleiwa waneepia süka süpüshua jaa'in. Maa aka wane wayuu nuchuntüle, aapüna amüinchi. Maa aka wane wayuu mekeerüle, nünta anainrü tü nüchajaakat achiki. Maa aka wane wayuu nütaletüle miicho'u, ajutanna apüleechi.

⁹ "¿Jamüsü jukuaippa jiakana namüin jüchonnii? Maa aka nüchuntüle pümuin

wane pan chi püchonkai, ḷpaapeerü wane ipa nümüin? Nnojo taa. ¹⁰ Jama müleka nüchuntüle wane jime, ḷpaapeerü wane wüi nümüin? Nnojo taa. ¹¹ Eereje'e ne'e wayuuin kaainjaraliin jia, atüjashii jia aapaa kasa anasü namüin na jüchooinkana. Nialeeka chi Jüshikai Maleiwa chakai iipünaa, alana'aleeshia ma'i sünain anamiain jümüin. Naapeerü kasa anasü jümüin müleka jüchuntüle nümüin. ¹² Anasü müleka jaa'inrüle tü anasükat sümüin wayuu, maa aka jücheküin saa'inreein tü anasükat jümüin. Shia aluwataanaka anain wayuu nütüma Moisés oo'ulaka natüma na nünüikimaajajanakana Maleiwa.

*Wainma na wayuu mekerotüinkana
nünainmüin Maleiwa*

¹³⁻¹⁴ "Chi eekai nnojolüin nünoujain tanain, nnojoleechi ountüin ekeroloo chamüin eere nuluwataain Maleiwa. Wainmeerü wayuu mekerolüinkat süka nnojolüin nanoujain tanain. Müshii aka naya saa'in wayuu eekai süneeküin o'unaa sulu'u wopu eekai jerulüin saa'u mapüleein napüleerua. Otta na anoujashiikana tanain, nnojoleena wainmain. Müshii aka naya saa'in wayuu eekai süneeküin wopu eekai moulin ja'itasü kapüleein napüleerua. Anakaja müle aka jia naa'in na wayuu o'unakana sulu'u wopu mouisü.

Tü süchonkot wane wunu'u

¹⁵ "Jalia jia suulia jünoujain nanüiki na nünüikimaajajanayaakana Maleiwa. Anamiayaashii naya sümaa kee'ireein naa'in

namalajirüin tü jünoulakat. ¹⁶ Jütüjaajeena aa'u sünain naküjain alawaa sükajee tü kasa naa'inrakat ji'rüin. Jülüja jaa'in sukuaippa wane wunu'u. Müleka shi'nnüle süchon tü wunu'ukot, atüjaaneerü aa'u kasain kachoin. Tü uuwakat, nnojotsü atpjünüin sünainjee wunu'u eekai keimsein, je tü süchonkot 'higuera', nnojotsü atpjünüin sünainjee wunu'u eekai eein ne'e. ¹⁷⁻¹⁸ Wane wunu'u eekai shikaajünüin achoin, anasü tü süchonkot, nnojotsü kachoin eekai mekaajuuin. Otta wane wunu'u eekai mekaajuuin süchon, nnojotsü kachoin eekai shikaajünüin. ¹⁹ Süpüshua tü wunu'ukolüirua eekai nnojolüin anain süchon, ashottüneerü sümaa sujutünüin so'u siki. ²⁰ Akaajaa na nünüikimaajanayaakana Maleiwa, jütüjaajeena aa'u sünain naküjün alawaa sükajee tü kasa naa'inrakat ji'rüin.

²¹ "Mayaasüje, 'Senyotkalee, kojutüshi pia watüma' jümüin tamüin, müleka nnojorule jaa'inrüin tü nüchekakat jüpüleerua chi Tashikai chakai iipünaa, nnojoleena ekerotüin jia cha'aya eemüinre nuluwataain. ²² Je so'uweena tü ka'i süsaleetkat o'u wayuu saainjala nütüma Maleiwa, meerü wayuu wainma tamüin: 'Senyotkalee, ɿnnojotsü shiimüin sünain laülaain waya pütüma sünain waküjapü'ün pünniki, sünain wayu'lapü'ün yolujaa süle'eru'ujee wayuu, je sünain waa'inrapü'ün tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa?'. ²³ Otta tayakai, meechi taya namüin: 'Jia kaainjaraliikana, ɿoujanakai jia te'raajün? Ju'una yaajee toulia'.

Nukuappa wane wayuu kekiishi ma'i

24 "Chi wayuu eekai nüntüin tanainmüin, sünain naapajüin tü tekirajakat anain, sünain naa'inrüin waneepia tü taluwataakat anain nia, ¿kasa maka aka nia? Müshi aka nia naa'in wane wayuu eekai yalayalain süpüla aainjaa miichi. Nüpotüin tü mmakat süpüleerua tü nipiakat süpüla nükumajüinjatüin shia saa'u ipa. **25** Je süntapa wane juya miyo'ushaata sünainmüin tü miichikat sümaa katsün tü jouktaikat, nnojotsü ojuttüin shia, süka ichein ma'i sükumajia. **26** Akaajasa chi wayuu eekai naapajüin tü tekirajakat anain sünain nnojolin naa'inrüin tü taluwataakat anain, müshia aka nia naa'in wane wayuu eekai matüjain süpüleerua aainjaa miichi. Nükumajüin tü miichikat saa'u mma ne'e sünain nnojolin nüpotüin tü mmakat süpüleerua tü nipiakat. **27** Je süntapa wane juya miyo'ushaata sünainmüin tü miichikat sümaa katsün tü jouktaikat, ojuttüsü shia", nümakalaka Jesús namünin.

28 Je kettaapa nünüiki Jesús sünain ekirajaa tü wayuukolüirua cha'aya saa'u tü namünakat, ponusü ma'i naa'in na wayuukana tü nünüikikat, **29** süka shiyaawatüin saa'inyaka naa'u sünain ni'itaushin nütüma Maleiwa süpüla ekirajaa nünüiki, süka nnojolüin müin aka naa'in na karalouktamaajanakana.

8

Anashi nütüma Jesús wane wayuu aja'tta atachi

¹ Je nüshakatapa Jesús saa'ujee tü namünakat, o'unüsü wayuu watta saalin nümaa. ² Arütkaashi nünainmün wane wayuu mayeinshi sütüma aja'ttaa ata. Asapainyo'ukashi nia nümülatu'u Jesús sünain nüchuntüin nümüin:

—Senyotkalee, müinka pücheküle, piiyaja taya —nümakalaka chi wayuukai.

³ Niyurulakalaka joo nütüna Jesús nünainmün chi ayuuishikai sünain naapaain nia.

—Tacheküin süpüleerua anainjachin pia —nümakalaka nümüin.

Anaichipa joo chi wayuukai. Nnojolüitpa aja'ttuin tü nütakat. ⁴ Aashajaashi joo Jesús nümüin chi wayuukai nüchikua:

—Otta müşhia joolu'u, nnojo püküjain sümüin wayuu püchiki sünain teiyajüin pia. Pu'una palajana eemüin chi sacerdotekai süpüla pii'iyatüinjatüin nümüin tü pütakat süpüla naapüinjatüin nümüin Maleiwa tü mürüt ouktajatkat saa'u anaichipain pia, maa aka tü nuluwataakat anain Moisés paala sümäiwa. Je sükajee tia, sütüjaajeechi aa'u pia wayuu sünain anaichipain pia süpüla sa'akainjachin pia püchikua —nümakalaka Jesús nümüin.

Tü nünoulakat wane wayuu sülaülashikai poloo shikii surulaat

⁵ Je nikerolapa Jesús sulu'umüin tü pueulokat Capernaum, arütkaashi wane sülaülashi surulaat nnojoikai judíoin nünainmün. Nüchuntakalaka kaalinyüü nümüin Jesús:

6 —Senyotkalee, ayuuishi chi tachepchiakai tepialu'u. Müliashi ma'i nia sütüma ouktüin nüsa'a —nümakalaka chi sülaülashikai surulaat.

7 Nümakalaka Jesús:

—O'neechi joo taya pümaa teiyajaiwa nia.

8 Otta chi sülaülashikai surulaat, nüsouktakalaka nümüin Jesús:

—Nnojoishi kasajachin taya pümuin, saa'in tamuin. Otta müleka püküjale ne'e wane pütchi, tatüjaan aa'ut sünain aneechin chi tachepchiakai sütüma tü pümakat. **9** Tayakai, laülaashi taya saa'u surulaat. Tatüjaain saa'u aluwataanaa maa aka tatüjaain saa'u aluwataawaa. Müleka tajütüle wane surulaat, o'unüshi. Müleka teenaküle nia, antüshi. Müleka taluwataale chi tachepchiakai, naa'inramaatüin motso'o tü taluwataakat anain nia —nümakalaka nümüin Jesús.

10 Oponojoosü ma'i naa'in Jesús sütüma tü nümakat chi sülaülashikai surulaat. Ajununtaashi joo sünain nümüin sümüin tü wayuukolüirua wattakat saalin eekat nümaa:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Miyo'utaaleeja'a nünoula chi sülaülashikai surulaat tanain. Nnojoishi eein wane makai aka naa'in sünain anoujaa tanain, ja'itakaja ne'e na'aka na wayuukana Israelkana.

11 Tamüshii paala jia: Anteerü wayuu wainma eekai wüinpugeekualüin oo'ulaka eekai wopujeekualüin sünain ekerolaa chamüin eere nuluwataain Maleiwa sünainmüin wane ekawaa miyo'u nümaa Abraham oo'ulaka Isaac oo'ulaka Jacob. **12** Otta na wayuu aneekünakana

paala süpüla nayainjanain na nüpüshikana Maleiwa, süka nayouktüin nia, ayouktüneena naya nütüma süpüleerua nekerolüin cha'aya nünainmüin. A'yalajeena ma'i naya süka makatüinjanain anouipa'a sa'aka piyuushi — nümakalaka Jesús namüin na wayuukana.

¹³ Nümakalaka Jesús joo nümüin chi sülaülashikai surulaat:

—Anakaja pu'unüle. Aneechi joo chi püchepchiakai nütüma Maleiwa süka pünoujain sünain anainjachin nia tatüma — nümakalaka Jesús nümuin.

Je chi nüchepchiakai, anaichipa nia wanaa ma'i sümaa naashajaain Jesús nümaa chi sülaülashikai surulaat.

Wainma wayuu niyyajüin Jesús

¹⁴ Shiasa mapa, antüshi Jesús nipialu'umüin Pedro. Eejatkalaka nüpüla tü nimeshikat Pedro sünain ayuulin sütüma aapuwaa.

¹⁵ Nürütkaakalaka joo sünainmüin sünain naapaain sajapü. Naawale'erakalaka tü ayuuliikat suulia. Je süka anaitpain shia, atamaamaatüsü sünain shikirüin nia.

¹⁶ Je motsopa ka'i, antinnüsü wainma wayuu kale'eru'usü yolujaa nünainmüin Jesús. Nujuit-tirakalaka tü yolujaakalüirua süka nünüiki je niyyajüin tü ayuuisükälüirua süpüshua. ¹⁷ Alatüsü tü süpüla keraainjatüin tü nünüikikat chi Maleiwakai nüchiki Cristo aküjünakat paala nütüma Isaías chi nünükimaajachikai sünain maa:

“Taashishii waya nütüma suulia süpüshua tü ayuulii eekat wanain”.

*Naküjain wane wayuuirua sünain no'uneein
nüchiirua Jesús*

18 Ni'rapa Jesús tü wayuu wattakat saalin nü'ütpa'a, "Anashii wo'unüle waneemüin sa'ata tü palaakat", nümakalaka namüin na nikirajüinkana. **19** Je nnojoliwa'aya no'unüin sulu'u tü anuakat, arütkaashi wane karalouktamaajachi nünainmüin Jesús sünain nümuin nümuin:

—Ekirajükalee, pümaajeechi taya eepünaale pia —nümakalaka nümuin.

20 Nüsouktakalaka Jesús nümuin:

—Tü walitkalüirua, eesü ishi süpüla eeinjatüle sütunküin. Je tü wuchiikalüirua, kepiasü iipünaa eere sütunküle. Otta tayakai, chi Shipayakai Wayuu, mepiasai —nümakalaka Jesús.

21 Otta nünüiki wane nikirajüinkai Jesús, müsü mayaa:

—Senyotkalee, alü'ütsü nükalia chi tashikai süpüla ouktajachin. Anashi tojoitüle nia palajana süpülapünaa to'unüin pümaa — nümakalaka nümuin Jesús.

22 Nüsouktakalaka Jesús nümuin:

—Anakaja nayale ojoitüin, na püpüshi makana saa'in wayuu ouktüsü saa'u nnojolüin nanoujüin tanain. Otta piakai, anakaja pu'unüle tamaa —nümakalaka Jesús nümuin.

Niimale'erüin Jesús wane wawai

23 No'otookoloko Jesús sulu'umüin tü anuakat namaan na nikirajüinkana. **24** Je süma'inru'u waraittüin tü anuakat shirokupünaa tü palaakat natüma na nikirajüinkana, anta müsia joo

wane wawai nanainmüin sünain shi'yotüin palaa sulu'umüin tü anuakat. Otta müşhia Jesús, atunküshi. ²⁵ Narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin.

—Senyotkalee, püchijiraan maala süpüla pu'tte'erünjanain waya. Ouktüshii taa waya —namakalaka nümüin.

²⁶ Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—¿Jamüshii mmotka'a jia? ¿Jamüshii nnojoliika'a jünoujüin paala sünain to'tte'erünjanain jia suulia tü wawaikat? —nümakalaka namüin.

Nüsha'walaakalaka Jesús sünain nüchiajaain tü wawaikat sumaa tü palaa ko'ontakat nanainmüin. Ejimalaa müsia joo tia sütuma nünüiki.

²⁷ Otta na nikirajüinkana:

—¿Jaraikai wayukai chii, kache'ekai amüin wawai oo'ulaka tü palaakat? —namakalaka sünain ponüin naa'in tü ne'rakat.

Ajuittinnüsü wattaa saalii yolujaairua nale'eru'ujee piama wayuu nütüma Jesús

²⁸ Je süntapa tü anua kalu'ukot Jesús namaan na nikirajüinkana waneemüin sa'ata palaakat eere kepiain wane wayuuirua kanülüajüsü Gadareno, eeshii napüla piamashii wayuu kale'eru'ushii yoluja. Nantakalaka nünainmüin Jesús sa'akajee tü amuuyuukalüirua. Saa'u jashichipü'ün naya, mmotpü'üsü wayuu seema waraittaa chapünaa cha'aya eere kepiain naya. ²⁹ Emetutsü joo nanüiki na yoluja nale'eru'ukana na wayukana sünain namüin:

—Jesúsuu, Nüchonka'iya Maleiwa,
 ḡjamünjatü wakuaippa pütüma? ḡAntüshi
 pia süpüla mülainjanain waya pütüma
 süpülapünaa tü ka'i süsalainjanakat o'u waya
 waainjala? —müshii naya.

³⁰ Eejatü wane püülüküirua wainma eka-
 jaain maa aka tüsa. ³¹ Nachuntüin na
 yolujaakana wainmatua nümüin Jesú sünain
 namüin nümüin:

—Müleka pujuittirüle waya, anakaja
 müleka püjütlüle waya süle'eru'umüin tia
 püülükkalüirua —namakalaka nümüin Jesú.

³² —Ju'una jümaarüleen —nämakalaka Jesú
 namüin.

Ojuitta müsüja tü yolujaakalüirua
 nale'eru'ujee na wayuu pihamashiikana sünain
 shikerolüin süle'eru'umüin tü püülükkalüirua.
 Apantajaayaa müsü tü püülükkalüirua
 saa'ujee tü namünakat shirokumüin tü
 palaakat. Oo'uwo'utkalaka shia süpüshua.

³³ Na arüleejüliikana tü püülükkalüirua,
 apantajaashii naya sulu'umüin tü pueulokat
 sünain aküjaa süchiki tü püülükkalüirua je
 nachiki na pihamashii kale'eru'ushiikana yoluja.

³⁴ Otta na wayuu aapakana nanüiki sulu'u
 tü pueulokat, o'unüshii naya nünainmüin
 Jesú süpüla nachuntüin nümüin süpüla
 nu'unüinjachin noulia sulu'ujee tü noumainkat.

9

Eiyajünüshi wane wayuu oukta asa'achi

¹ No'otookalaka Jesú nüchikua sünain o'unaa
 Capernaummüin eejeeawa'ire nia. ² Je cha'aya,

süntakalaka wane wayuuirua nünainmüin sünain nalü'üjiraain wane wayuu ayuuishi süka süi shii'iree niiyajeein nia. Oukta asa'achi, oukta atünachi. Nütüjaapa Jesús saa'u nanoula na wayuukana, aashajaashi nia nümüin chi ayuuishikai:

—Tawalachee, anakaja talatüle paa'in. Talatirüitpa paainjala puulia —nümakalaka nümüin.

³ Otta wane na karalouktamaajana yaakana sa'aka tü wayuukolüirua, müsü naa'in: “¿Jaraikai wayuu chi e'rüiyaaka aa'in wayumüin süpüleerua nünüiki nümüin Maleiwa?”. ⁴ Otta müşhia Jesús, süka niyaawatüin saa'u tü sulu'ukat naa'in, asouktüshi nia namüin:

—¿Jamüshii jia mojuka'a jünüiki tamüin sulu'u jaa'in? ⁵ Je wanaa sümaa tamüin nümüin, “Talatirüitpa paainjala puulia”, nno-joishi jütüjaain aa'u tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sünain laülaain süpüla alatiraa saainjala wayuu. ⁶ Otta müsia joolu'u, jütüjaweechi aa'u taya sünain laülaain süka tameechin nümüin: “Püsha'walaa, waraittaiwa pia”.

Aashajaashi joo Jesús nümüin chi oukta asa'achikai:

—Püsha'walaa. Pülü'üja pu'ula. Pu'una pipialu'umüin —nümakalaka nümüin.

⁷ Asha'walaashi joo chi wayuukai sünain nu'unüin nipialu'umüin. ⁸ Ponokalaka ma'i saa'in tü wayuukolüirua tü shi'rakat je na'waajüin Maleiwa saa'u laülaain Jesús nütüma süpüla eiyajaa wayuu.

Ounejaaniüshi Mateo nütüma Jesús

⁹ Shiasa mapa súchikijee tia, sünain nu'unüin Jesús yalajee, eeshi nüpüla wane wayuu kanüliashi Mateo joyotüin eere ni'yataale. Okotchajüi neerü nümüin chi sülaülashikai mma.

—Anashi tamaatalai pia —nümakalaka Jesús nümüin.

Nüsha'walaakalaka joo Mateo sünain o'unaa nümaa Jesús.

¹⁰ Shiasa súchikijee tia, neenakkalaka Mateo wainma wayuu nipialu'umüin sünainmüin wane ekawaa nüpüla Jesús namaa na nikirajüinkana. Je na'aka na wayuu eküshiikana, eeshii wainma na kaainjaraliikana naashin na fariseokana, maa aka na okotchajüliikana neerü nümüin chi sülaülashikai mma. ¹¹ Otta na wayuukana fariseokana ne'rapa tia, mojusü nanüiki namüin na nikirajüinkana Jesús sünain namüin namüin:

—¿Jamühi cheje eera nikaaka'a chi ekirajüikai jia namaa na eekana kaainjaraliin maa aka na okotchajüliikana neerü? —namakalaka namüin.

¹² Naapapa Jesús tü namakat na fariseokana namüin na nikirajüinkana, nüsouktakalaka ne'ipajee:

—Wane wayuu eekai nnojolüin ayuulin, nnojotsü che'ojaain tottoolu sümüin. Shia che'ojaaka amüin eekai ayuulin. ¹³ Sükajee tüü, antüshi taya sa'akamüin wayuu süpüla achajawaa súchiki eekai kaainjaralüin shii'iree sükatalaain suulia saainjala. Nnojoishi taya antüshin süpüla achajawaa súchiki eekai

maainjalain saa'in namüin. Jülüja jaa'in tü nünüiki Maleiwa ashajünakat paala sümäiwä sulu'u tü nüchikimaajatkät Maleiwa sünain maa: "Tachekün süpüleerua kamaneein jia sümüin wayuu. Nnojotsü tachekün mürüt o'utünajatkät aa'in tamüin" —nümakalaka Jesús namüin.

Asakinnüshi Jesús soo'opünaa tü aamüjaakat

14 Nantakalaka na nikirajüinkana Juan nünainmüin Jesús sünain nasakirüin nia sünain namüin nümüin:

—Aamüüpü'üshii waya wanaa sümäa aashajawaa nümaa Maleiwa, maa'aya aka na fariseokana. ¿Jamaka'a joo na pikirajüinkana nnojoliika'a naamajüin? —namakalaka nümüin Jesús.

15 Nüsouktakalaka Jesús ne'ipajee sünain nikirajüin naya süka sukuappa tü kasa e'nnakat sainküin mma sünain nümüin namüin:

—Tü wayuu antakat sünain shikiira wane ka'wayuusee, anasü talatüle saa'in sümäa nnojoliin mojuin saa'in wanaa sümäa eein chi ka'wayuuseshikai namaa. Akaajaa tayakai joolu'u, süka eein taya namaa na tekirajüinkana, anasü talatüle naa'in. Alu'ujasa mapa takatalaapa noulia, eeshii süpüla naamajüin — nümakalaka Jesús namüin.

16 Aashajaashi Jesús joolu'u namüin nüchikua: "Nnojotsü anain müleka shi'yotoonüle wane shi'ipa kuluulu eekai jeketüin süpüla ekeitti-ajünaa süka wane ashe'in eekai laülaain. Amojujaajeerü süpüshua wanaa sümäa süshijaanüin

süka süsüküijaweerüin. Akaajaa jiakana, nnojotsü anain masütaajule jia sünain tü jünoujakat paala wanaa sümaa jünoujain tü pütchi jeket tekirajakat anain. ¹⁷ Maa'aya aka wane wiino. Müleka süla'annüle wane wiino eekai saashü'üjünajatüin sulu'u wane paa'ata eekai laülaain, eesü süpüla súchatajaain tü paa'atakat sütüma jashü'üpa. Amülouleerü tü wiinokot oo'ulaka tü paa'atakat. Shi'itaaneekalaka wane wiino eekai saashü'üjünajatüin sulu'u wane paa'ata eekai jeketüin suulia amüloulin tü wiinokat oo'ulaka tü paa'atakat".

*Wane jintut kato'ulu nütüma Jesús oo'ulaka
wane jierü ayuuisü anasü nütüma*

¹⁸ Wanaa sümaa naashajaain Jesús sümaa tü wayuukolüirua, nüntakalaka wane wayuu laülaashi sulu'u tü ekirajüleekat tü judíokolüirua sünain nüsapainyo'ukain nümülatu'umüin Jesús, sünain nümüin nümüin:

—Kaalin taya püpüla, ouktüsü tü tachonkot. Tatüjaa aa'ulu müleka pu'unüle sünainmüin sümaa pi'itaainjatüin pajapü sünain, kateerü so'u súchikua —nümakalaka nümüin Jesús.

¹⁹ Nu'unakalaka Jesús je na nikirajüinkana nümaa chi wayuukai. ²⁰ Shiasa nükoyoloiwa'aya Jesús, süntakalaka nünainmüin nüchiiruajee wane jierü ayuuisü sünain shipettüin sot nüshe'in. Polooirü piammüin juya amülain isha sümüin waneepia. ²¹ "Müleka tepettüle ne'e sot nüshe'in, aneerü

taya", mapü'üsü saa'in. ²² Ajununajaashi Jesús sünain ni'rün tü wayuukot.

—Nii waa'iraa, anakaja talatüle paa'in. Anaitpa pia süka pünoujain tanain — nümakalaka Jesús sümüin.

Anasü shia wanaa ma'i sümää naashajaain Jesús sümää.

²³ Je süchikijee tia, ayatshia nia o'unüin nipi-alu'umüin chi laülaashikai. Shiasa nikerolapa, eesü nüpüla wainma wayuu sünain a'yalajaa oo'ulaka wane amaasijaalüirua.

²⁴ —Ju'una jümaala yaajee yaa. Tü jintutkot, nnojotsü ouktüin, atunküsü ne'e —nümakalaka namüin.

Otta tü wayuukolüirua, asirajüsü nüka Jesús sütüma tü nümakat. ²⁵ Nujuitirapa anooipa'amüin tü wayuu wattakat saalin, ekerotshi Jesús eemüin tü jintutkot. Naapaakalaka joo sajapü. Süsha'walaakalaka sünain katüin so'u. ²⁶ Su'walakajaakalaka joo sainküin mma süchiki tü naa'inrakat Jesús.

Eiyajünüsü wayuu mo'usat je wayuu manüisat

²⁷ Shiasa nu'unapa Jesús sulu'ujee shipia tü jintutkot, eeshii piamashii wayuu mo'usaliii sünain o'unaa nüchiiruajee sulu'u tü wopukot sünain na'waatüin nümüin:

—Jesúsuu, Nülüinkai David, anashi müleka pümlüajüle waya.

²⁸ Shiasa nikerolapa Jesús sulu'umüin wane miichi, arütkaashii na wayuu mo'usaliikana nünainmüin. Nüsakirakalaka Jesús naya:

—¿Anoujashii jia sünain tountüin teiyajüin jia? —nümakalaka.

—Aa shiimüin, Ekirajükalee — nasouktakalaka nümüin.

²⁹ Ni'itaakalaka Jesús najapü saa'u tü no'ukot wane'ewa'ire nakua sünain nümüin namüin:

—Anashii ko'ule jia joolu'u saa'u jünoujain tanain.

³⁰ Ko'u müşhija na wayuukana. Otta Jesús, nüchiajaakalaka naya sünain nümüin namüin:

—Nnojo jüküjain jüchiki sümüin wayuu sünain jiiyajününapain tatüma —nümakalaka.

³¹ Otta na wayuu mo'usaliikana paala, o'unüshii naya sünain na'walakajüin sainküin mma süchiki tü naa'inrüitpaket Jesús naka.

³² Shiasa no'unapa na wayuukana nüma'anajee Jesús, antinnüshi wane wayuu nünainmüin. Manüsai nia süka kale'eru'uin yoluja. ³³ Kanüikalaka nia shiyu'nnapa nuulia nütüma Jesús. Otta tü wayuukolüirua eejatkät jutkatüin, awatüsü ma'i saa'in süka anaichipain nia shi'rün:

—Nnojotsü we'rüirüin kasa eekai müin aka tia yaa sulu'u tü mmakat Israel —sümakalaka.

³⁴ Otta nanüiki na fariseokana:

—Chi kapülainkai atüma chira süpüla ayu'laa yoluja, nia chi süläülashikai tü yolujaakalüirua süpüshua —namakalaka.

*Palitchon na akijakana nüchiki chi
O'tte'eriükai*

³⁵ Shiasa süchikijee tia, o'unüshi Jesús sulu'upünaa tü pueulokat süpüshua sünain niiyajün wainma wayuu eekai ayuulin sütüma

ayuulii eekai eein ne'e je sünain ekirajaa sulu'u tü ekirajüleekalüirua tü judíokot. Aküjüshi nia tü pütchi anasükat sümüin wayuu, süchiki nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa.
36 Je ni'rapa Jesús tü wayuu wattakat saalin, nümüliajüin naya süka mäliain saa'in atümaa otta walakatüin shia maa aka saa'in anneerü eekai marüleejuuin. **37** Nümakalaka namüin na nikirajüinkana:

—Wainma wayuu eekai saapeein tachiki tayakai chi O'tte'erüikai. Otta palitchon na yapakana süpüla o'unaa sünainmüin tü wayuukolüirua süpüla naküjainjatüin tachiki sümüin. **38** Je sükajee tia, juchunta jumaala nümüin chi Tashikai Maleiwa süpüla nuluwataainjanain na wayuu aküjüinjanakana tachiki namüin.

10

Aapünüsü laülawaa namüin na polooshiikana piammüin

1 Neenakakalaka Jesús na polookana piammüin nikirajüinkana nünainmüin sünain nümüin namüin: “Taapün laülawaa joolu'u jümüin süpüla ayu'laa yolujaan süle'eru'ujee wayuu je süpüla eiyajaa wayuu eekai ayuulin”, nümakalaka.

2 Ni'itaakalaka joo nanülia na polooshiikana piammüin “Aluwataaushi” müniin, süka nuluwataainjanain naya sünain aküjaa nünüiki sümüin wayuu.

Anuu nanülia na Aluwataaushikana: Simón, chi e'itaanakai anülia Pedroin nütüma Jesús.

Andrés, chi nimüliakai Simón. Jacobo nümaa Juan nüchonnii Zebedeo. ³ Felipe, Bartolomé, je Tomás. Mateo, chi okotchajüikai neerü nümüin chi sülaülashikai mma. Jacobo, chi nüchonkai Alfeo. Tadeo. ⁴ Simón, wane no'utku na wayukana kanüliakana Zelote. Je Judas Iscariote, chi aapüinjachikai nikii Jesús.

*Nakuappainjatü na polooshiikana piammüin
wanaa sümaa no'unüin sünain aküja*

⁵ Nüjütakalaka Jesús na polookana piammüin sünain nuluwataain naya sünain nümüin namüin: "Nnojo ju'unüin sa'akamüin tü wayuukolüirua nnojotkat judíoin, tü 'gentile' münakat. Je nnojo ju'unüin sulu'umüin tü pueulokalüirua cha'aya sulu'u tü mmakat Samaria. ⁶ Alu'ujasa, ju'una sünainmüin tü wayuu Israelkalüirua sümüiwa, tü makat aka saa'in anneerü eekai amü'loulin. ⁷ Ju'una süpüla jüküjainjatüin namüin sünain maa namüin: 'Alü'ütsü nükalia chi Maleiwakai süpüla aluwatawaa', meena jia namüin. ⁸ Jiiyaja wayuu eekai ayuulin. Jüso'ire'era saa'in wayuu eekai ouktüin. Jiiyaja wayuu eekai ayuulin sütuma aja'ttaa ata. Jiyu'la yolucaa süle'eru'ujee wayuu. Saa'u nnojolüin juwalaajüshin tamüin süpüla juuntüin jaa'irrüinjatüin tü anasükat, anakaja müleka nnojorule jüchuntüin awalaajünaa saa'u tü kasa anasü jaa'irrakat sümüin wayuu. ⁹ Je nnojo jülü'üjüin makat aka ooro, pülaata je 'cobre' sulu'u tü juwo'olüinkat. ¹⁰ Nnojo jüchisein jükatto'uise je wunu'u jüshepü'üja. Nnojo jülü'üjüin suwala'ata

jüshe'in je suwala'ata jüsapaatse. Maa aka nuwalaajünün wane a'yataai, akaajaa jiakana. Anakaja saapajünüle tü che'ojaakat jümünin sütümä tü wayuu jikirajakat.

11 “Je jüntapa sulu'umüin wane pueulo, jikerola sulu'umüin sünain jüchajaain nüchiki wane wayuu eekai kamaneeinjachin jümünin süpüla ni'iyouinjanain jia. Je nnojoleerü jii'iratüin tü miichi jüntakat alu'u palajana. Waneeitpaleerü jüpülee süma'inru'u eein jia sulu'u tü pueulokot. **12** Je jikerolapa sulu'u tü miichikat, ‘Eeshi Maleiwa jümaa’, meena jia namünin na kepiakana sulu'u. **13** Je müleka kamaneere naya jümünin, anakaja jüchuntüle nüümün Maleiwa süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia namünin. Akaajasa müleka nnojorule kamaneein naya jümünin, nnojoleena jia achuntüin nüümün Maleiwa naa'u nala wayuukana. **14** Je müleka nnojoliire kapülain aa'inyüü jia sulu'u wane pueulo je shiyouktünüle tü pütchi jüküjünjatkat sümünin, ju'unamaata suulia sünain jo'otojooin tü mmakat sünainjee juu'ui jüma'ichiki shiyaawase jümünin: ‘Nnojotsü wasirüitpain eekai manoujüinyeein ale saa'in ne'e’. **15** Shiimün tü tamakat jümünin: So'u tü ka'i kasalajaneetkat o'u sümünin saainjala wayuu nütüma Maleiwa, na ayouktakana jünüiki, mülialeweena ma'i naya suuliale'eya tü kaainjaratkaluirua sulujutkat paala tü pueulokat Sodoma oo'ulaka Gomorra.

*Achiaajaanüshii naya noulia na nü'ünüükana
Jesús*

16 "Jülüja jaa'in tü tamüinjatkat jümüin joolu'u: Tajütüin jia maa aka saa'in anneetchen sa'aka unaalü, süka eein wainma na ta'ünüükana sa'aka tia wayuukolüirua. Ee jaa'in sünain tü wayuukolüirua, otta nnojo jütkaain namaa. **17** Jalia jia noulia, süka nata'ülireenain jia süpüla naapaa ekii namüin na laülaayuukana je süka na'yaatireenain jia sulu'u tü ekirajüleekat naya. **18** Saalijee jünoujain tanain, asha'wale'enneena jia namülatu'u na sülaülashiikana mma oo'ulaka namülatu'u na aluwataashiikana saa'u wayuu süpüla jüsouktüinjanain namüin saa'u tü jünoulakat. Je wanaa sümaa jüsha'wale'ennüin namülatu'u, jüküjainjatü tachiki namüin je sümüin tü wayuu gentilekalüirua. **19** Je so'uweena tü ka'i jüta'ünneenakat o'u natüma, nnojo jüshapataaain aa'in saa'u tü jüsouktüinjatkat aka namüin. Aapüneerü jümüin so'u ma'i ka'ikat tia tü pütchi jümüinjatkat namüin. **20** Otta tü pütchi jüsouktüinjatkat aka, nnojoleerü jüle'eru'ujeejatüin, aapüneerü shia jümüin nütüma chi Naa'inkai chi Jüshikai Maleiwa.

21 "Je sükuaiippainjatkat wayuu so'u ka'ikat tia, aapüneerü ekii süpüla ouktaa natüma na suwalayuukana je nütüma chi süshikai. Ee-jenea wayuu eekai ne'nnüin amüin sütüma nachooin sümaa no'utinnüin aa'in natüma. **22** A'ürülaajeerü saa'in wayuu süpushua jünain saalijee jünoujain tanain. Otta jia, müleka jüchecherüle jaa'in su'unnaa tü müliaa ji'rakat, ayateena jia o'tte'ennüin tatüma. **23** Müleka

jashichire wayuu jümüin sulu'ujee wane pueulo, anakaja jujuittüle yalajee sünainmüin wane'eya. Shiimüin tü tamakat jümüin: Nnojoleerü jikeraajüin tü jaa'inrüinjatkat sulu'u tü pueulokalüirua süpüshua sulu'u tü mmakat Israel süpülapünaa tantüin tayakai chi Shipayakai Wayuu.

24-25 "Maa aka eein wayuu eekai shi'rüin wayumüin tamüin tayakai chi Jüsenyotsekai, akaweenia jia tekirajüinkana atüma'aya. Maa aka eein wayuu eekai mojuin sünüiki tamüin, sünain Beelzebú tamünüin sütuma, alana'aleejeeria sünain mojuin nanüiki jümüin. Wane ekirajaashi, nnojoishi alanaain nuulia chi ekirajükai, je wane achepchiee, nnojoishi alanaain nuulia chi kacheppchiakai

Achechennüsü naa'in suulia mmoluu

26 "Nnojo mmolüin jia seema wayuu e'rütkat wayumüin jümüin. Müleka sunujunnule wane kasa, eweeteerü süchikua. Müsüya aka tü nüchikikat chi Maleiwakai. Ja'itairü nnojolüin aküjünün paala sümüin wayuu sainküin mmakat süpüshua, aküjüneerü joolu'u sümüin. **27** Sükajee tia, tü tekirajakat anain jia sujuuna wayuu, anakaja jikirajüle wayuu süpüshua sünain. **28** Je nnojo mmolüin jia seema wayuu eekai su'uteein jaa'in. Müleka ju'utünüle aa'in, tü aja'tteetkat, shia ne'e tü ji'irukukat. Nnojoleerü kasain saa'inrüin tü wayuukolüirua jüka süchikijee. Taküjeerü joo jümüin jaralin chi mmolüinjachin eema jia. Anakaja niale mmolüin eema jia Maleiwa, nia kapülainka nümüiwa süpüla nu'unirüin jia Hadesmüin

eemüin süpülee tü ouktüsükälüirua. Anakaja niale mmoluukain eema. ²⁹ Nnojo motüin jaa'in sünain naa'inqmajüin jia Maleiwa waneepia. Eesü süpüla sükkünün piamasü wuchii saa'u wane neerü kachueerachen ne'e, ¿aashi müin? Ottu tü wuchiikalüirua süpüshua, nnojotsü juunasüin nütüma chi Jüshikai Maleiwa. ³⁰⁻³¹ Müshii aka jiakana sünain nnojoliin oo'ulaanüin jümüiwa nütüma, süka alana'aleein ma'i jujut nümüin suuliale'eya tü wuchiikalüirua süpüshua. Je sükajee jaa'inqmajünün nütüma Maleiwa, nnojo mmolüin jia seema wayuu e'rütkat wayumüin jümüin.

³² "Müleka 'Anoujashii waya nünain Jesús', jümüle su'upala wayuu, 'Shiimüin sünain nanoujain tanain', meechi taya jüchiki nümüin chi Tashikai Maleiwa chakai iipünaa. ³³ Alu'usa müleka juunjurajüle tachiki su'upala wayuu, 'Nnojoishii te'raajüin naya', meechi taya jüchiki nümüin.

³⁴ "¿Aluwataaushi taya, saa'in jümüin, süpüla achiajawaa wayuu atkaasü yaa mmalu'u? Nnojoishi süpülajachin taya tia. Süpülajachi mojujirainjatüin wayuu tatüma saalijee tü taa'inrakat je tü tekirajakat anain. ³⁵ A'ülüjeechi wane wayuu nümüin chi nüshikai. A'ülüjeerü wane wayuu sümüin tü shiikat. A'ülüjeerü wane wayuu sümüin tü sa'ütkat. ³⁶ Sulu'u wane miichi, a'ülüjiraweeda na apüshiikana maa aka natkaain wayuu eekai pa'ünüüwajiraain.

³⁷ "Tamüshii paala jia: Nnojoleerü kasain jaamüin tamüin müleka aire jüpüla chi jüshikai je tü jiikat je tü jüchooinkalüirua

suuliale'eya alin taya jüpüla. ³⁸ Chi wayuu eekai niyouktalaa nümüin taya ni'rapa müliaa sümaa mmoluu sheema o'utinnaa aa'in tanainjee, nnojoishi wanaain sümaa niainjachin wane tekirajüin. ³⁹ Chi eekai niyouktüin taya süka naa'inmajiraweein nukuaippa suulia ouktaa, amülouijeerü nukuaippa süpüshua. Otta chi wayuu eekai naapajiraain nukuaippa süpüla ni'yataainjachin tamüin, mayaashije o'utüneechin aa'in sünainjee tia, ayateechi o'tte'ennünin tatüma.

⁴⁰ "Chi wayuu kapülakai aa'in jia, kapülashi naa'in tayaka'iya wanaa jümaa. Je saa'u kapülain naa'in taya, kapülashi naa'in chi kajünalakai taya. ⁴¹ Chi wayuu kapülakai aa'in wane nünükimaajachi Maleiwa sümaa kojutüin nia nütüma sünainjee tü naa'inrakat, wanaaweerü tü nümüinjatkät maa aka tü awalaajünakat nümüin chi nünükimaajachikai. Je chi wayuu kapülakai aa'in wane wayuu eekai anain no'ulu'u Maleiwa sünainjee naa'inrüin tü anasükat, wanaaweerü tü nümüinjatkät maa aka tü awalaajünakat nümüin chi wayuu anamiakai. ⁴² Shiimün tü tamakat jümüin: Chi eekai kamaneein nümüin wane wayuu anoujashi sünainjee niain wane tekirajüin maa aka jiakana, maa aka nüsülajüin ne'e wüin nüsün, shiimün sünain nuwalaajüneechin sükajee tia", nümakalaka Jesús namünin.

11

A'waajünüshi Juan nütüma Jesús

¹ Shiasa süchikijee nikirajüin Jesús na polookana piammün nikirajüin, o'unüshi yalajee yala namaa süpüla aküjaa nüchiki Maleiwa sümaa ekirajaa wayuu sulu'upünaa tü pueulokalüirua cha'aya Galilea.

² Otta müşhia Juan chi owoutisaajüikai, wanaa sümaa püreesain nia, aapinnüshi süchiki süpüshua tü naa'inrakat Jesucristo. Nuluwataakalaka Juan na nikirajüinkana

³ süpüla nasakirüinjachin Jesús sünain namüin nümüin:

—¿Shiimü'inya piain chi aluwataaushikai nütüma Maleiwa süpüla pu'tte'erüinjachin wayuu? ¿Nnojottaapa shiimüin?

⁴ Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Ju'una jümata jüchikua jüküjaiwa nümüin Juan tü jaapakat achiki je tü ji'rakat. ⁵ Tü wayuu eekai mo'uin, ko'usü. Tü eekai masa'ain, kasa'asü. Tü eekai saja'ttüin süta, ashatüsü tü sütakat. Tü eekai mache'ein, kache'esü. Tü eekai ouktüin, oso'iraasü saa'in. Je tü eekai müliain, aküjüna amüinrü tachiki tayakai chi O'tte'erüikai. ⁶ Anata'aleeshija'a ma'i chi wayuu eekai nnojolüin nuu'ulaain suulia anou-jaa tanain sütümajee tü alatakät nümüin — nümakalaka Jesús namüin.

⁷ Shiasa'a no'unapa na nikirajüinkana Juan, o'ttüshi Jesús sünain aküjaa nüchiki Juan sümüin tü wattakat saalin wayuu: “Soto jaa'in wanaa sümaa nuwoutisaajüin Juan chaa isashiipa'a. ¿Kasa ju'unaka ee'iree nünainmüin? ¿Shii'iree ji'rüinjachin wane wayuu eekai nünouja'ayata nümüin eekai

eein ne'e maa aka wane türriya liyantajakat sütümä jouktai? Nnojo. ⁸ ¿Süpüla ji'rüinjachin wane wayuu washirü eekai kashe'in kuluulu anasü? Nnojo. Na wayuu washinnuukana, na anakana ashe'in, kepiashii naya sulu'u nipia chi sülaülashikai mma, nnojoishii kepiain chaa eere maa'inyatuulin mma. ⁹ Shiimün sünain ju'unüin chamün süpüla ji'rüinjachin wane nünükimaajachi Maleiwa. Je alana'aleeshia ma'i nia sünain kojutüin nütüma Maleiwa noulia na waneeinnua, süka niain chi aapirakai wayuu sünain tantajachin tayakai. ¹⁰ Nia chi ashajünakai achiki paala sünain nümuin chi Maleiwakai nümuin chi Nüchonkai sünain maa: 'Taluwataajeechi chi pünüliamaajachikai püpüleerua

süpüla naapirüinjatüin tü wayuukolüirua sünain püntajachin sa'akamün.

Yapainjatü nütüma tü wayuukolüirua süpüla saapajün pünüki',

müsü tü ashajuushikat. ¹¹ Shiimün tü tamakat jümün: Yaa sa'aka wayuu maa'ulu yaa, alana'aleeshia ma'i Juan sünain kojutüin nütüma Maleiwa suulia tü wayuukolüirua süpüshua. Otta na wayuu anoujashiikana tanain, mayaasüje nnojoliin kojutüin joolu'u sütümä wayuu, alana'aleejeeria tü nojutkat so'uweena wane ka'i suulia tü nujutkat Juan maa'ulu yaa. Shia süka laülaweenain naya cha'aya eere nuluwataain Maleiwa.

¹² "Sünainje'ere'eya tü ka'i niweetakat o'u Juan chi owoutisaajükai sünainmüinre'eya maa'ulu, jashichishii na wayuu kama'üraliikana

namüin na ekerolüinjanakana chamüin eere nuluwataain Maleiwa. ¹³ Je sümäiwa paala, nnojoliwa'aya niweetün Juan sünain aküjaa tachiki sümüin wayuu, ekirajuushi na juttuushikana natüma na nünükimaajajanakana Maleiwa oo'ulaka sütüma tü nüshajalakat Moisés. ¹⁴ Je joolu'u müleka kapürale jaa'in tanüiki, jütüjaajeechi aa'u Juan sünain niain chi Elías antajachikai sa'akamüin wayuu naashin chi nünükimaajachikai Maleiwa. ¹⁵ Chi eekai nüshateein tanüiki, anasü jülüjüle naa'in süpüla niyaawatünjatüin saa'u tü tekirajakat anain.

¹⁶ “¿Kasa maka aka naa'in na wayuu ka'akakana jia, na ayouktakana tanüiki? Nnojoishii naya talatüin tamaa, süka nnojolin taa'irnrüin tü nachekekakat. Müshii aka naya saa'in tepichi eekai namüin namüin na natünajutkana saalijee nnojoliin nashaitteein namaa:

¹⁷ ‘Ja'itaina amaasiaayaain waya,
nnojoliishii jia oyonnojoyaaín sütüma.

Je ja'itaina mojuyaain waa'in sünain ee'irajaa,
nnojoliishii jia a'yala jayaain sütüma', müshii na tepichikana. ¹⁸ Müshii aka naya saa'in tepichi, saa'u 'Kale'eru'ushi nia yolujaá', namüin nümüin Juan sünain nayouktün nünükiki, süka nnojolin ni'rajaain mi'iraa je süka nnojolin nüsün wanaa namaa. ¹⁹ Otta nañüiki tamüin tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süka te'rajaain mi'iraa sumaa wayuu: 'Wayuu kasa ale'echi nia, sütünajut tü okotchajütikalüirua neerü nümüin chi sülaülashikai mma, sütünajut tü kaain-jaratkalüirua', müshii naya tamüin sünain nay-

ouktüin tanüiki. Shiimün tü tamakat, müleka nnojorule taa'inrüin süpüshua tü nachekakat, nnojoleena naya talatüin tamaa. Otta chi wayuu eekai shiimün sünain nünoujain nünain Maleiwa, nütüjaweerü aa'u sünain shiimün tü taküjakat nümüin", nümakalaka Jesús sümün tü wayuukolüirua.

*Naapirüin Jesús tü wayuukolüirua nnojotkat
ayaawajaweein*

²⁰ O'ttüshi joolu'u Jesús sünain aküjaa súchiki tü wayuukolüirua kepiakat sulu'u tü pueulokalüirua eere naa'inrapü'ün wainmatua tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa sünain súsalainjanain naya nütüma nnojolüin nayaawajaain: ²¹ "Jia kepiakana cha'aya sulu'u tü pueulokat Corazín oo'ulaka Betsaida, alu'uleeka ma'i jia amülouinjanaka saaliijee jiyouktüin tanüiki sünain ji'rüin ma'i taa'inrüin wainma kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Otta müleka shialeinkaje e'rüin tü wayuu gentilekalüirua súmaiwa paala sulujutkat tü pueulokalüirua Tiro oo'ulaka Sidón tü kasa anasü taa'inrakat joolu'u ju'upala, mojusüinkaje saa'in saalii saainjala súmaa suu'ulaain suulia. ²² Tamüshii paala jia: So'u tü ka'i súsaleetkat o'u wayuu saainjala nütüma Maleiwa, mülialeweenia ma'i jia suuliale'eya tü kaainjaratkalüirua chajatkat Tiro je Sidón.

²³ "Jia kepiakana cha'aya sulu'u tü pueulokat Capernaum, ayouktakana tanüiki, súsaleena jiakanaya. Awalaajüneena jia nütüma Maleiwa

jaajüin. Otta nnojoleena awalaajünün jia. Shieerü eeka süsaleenain ma'i jia nütüma. Otta müleka shialeinkaje e'rüin tü wayuu gentlekalüirua sümaiwa paala sulujutkat tü pueulokat Sodoma tü kasa anasü taa'inrakat joolu'u ju'upala, nnojotsüje o'utünün aa'in nütüma Maleiwa. ²⁴ Tamüshii paala jia: So'u tü ka'i kasalajaneetkat o'u sümün saainjala wayuu nütüma Maleiwa, mülialeweena ma'i jia suuliale'eya tü kaainjaratkalüirua sulujutkat paala tü pueulokat Sodoma", nümakalaka Jesús.

Wane eemerawaa napüla na anoujashiikana

²⁵ Nümakalaka Jesús so'u ka'ikat tia: "Taataa, ta'waajüin pia, pia Aluwataashikai cha'aya iipünaa oo'ulaka ya'aya mmolu'u. Tü paa'inrüinjatkat, nnojotsü pii'iyatüin sümün wayuu eekai kekiin saashin, pii'iyatütpa namünin na wayuu kamaneekana pümuin. ²⁶ Talatütpa ma'i paa'in sütüma tia", nümakalaka nümün Maleiwa.

²⁷ Aashajaashi joo Jesús sümün tü wayuukolüirua süpüshua: "Chi Tashikai Maleiwa, nüneeküin taya süpüla atüjawaa saa'u kasa süpüshua nütüma. Chi e'raajakai taya, nia ne'e chi Tashikai nümüwi. Je chi e'raajakai chi Tashikai, taya ne'e oo'ulaka tü wayuukolüirua eekai tee'iyatüin nia sümün. ²⁸ Maa aka mapüsain wane wayuu süchiki a'yatawaa, aka'aya jiakana sütüma süpümuin ma'i jaa'in tü nüshajakat Moisés. Anakaja müleka jüüjüüle jia tamün taapaiwa jümuin eemerawaa. ²⁹⁻³⁰ Anakaja joonoole sümaa tanüiki süpüla

jüshatüinjatüin tü shiimün tekirajeekat anain jia. Süka jamün, mapüleejeerü jümün aluwataanaa tatüma, mapüleejeerü jümün tü tachekakat jüpüleerua. Müleka jüyüüle jia tamün, taapeerü jümün tü eemerawaakat süka anamiain ma'i taya", nümakalaka Jesús namün.

12

Laülaashi Jesús saa'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana

¹ So'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, awaralijaashi Jesús namaa na nikirajüinkana sulu'u wane wopu pasanainpünaa sünain wane yüüja. Je na nikirajüinkana, süka ouktuin jamü naya, nasürüttapünaain wane a'ttiee kanüliakat "trigo" sünain nashalejüin shia. ² Otta na fariseokana ne'rapa tia, süka müin aka saa'in wane a'yatawaa tü naa'inrakat na nikirajüinkana Jesús naashin, namakalaka nümuin Jesús:

—Saashin tü nüshajakat Moisés, nnojotsü anain süpüla naa'inrüin na pikirajüinkana tia so'u tü ka'i weemeraakat o'u —namajaakalaka nümuin Jesús.

³ Asouktüshi Jesús joolu'u namün na fariseokana saa'u nnojolüin kaainjalaain tü naa'inrakat na nikirajüinkana naajüin:

—Soto jaa'in tü naa'inrakat David paala sümaiwa wanaa sümaa alin jamü nümuin je namün na nütünajutkana. ⁴ Ekerotshi nia sulu'umün tü a'waajüleekat Maleiwa wanaa

sümaa shi'itaanün tü pan aapünajatkat nümüin Maleiwa. Tü pankat naashin Moisés, nnojotsü shika'ain sümünjatüin wayuu eekai eein ne'e. Na sacerdote judíokana, naya eküinjanaka namüiwa. Otta David, naapaain tü pankat sümaa niküin, je naapüin süpüshi namüin na nütünajutumuyuukana. Je nnojoliishii süsalain naya tü naa'inrakat nütüma Maleiwa.

⁵ "Soto jaa'in tü ashajünakat nütüma Moisés nachiki na sacerdote judíokana sünain nnojolüin mojuin nümüin Maleiwa na'yataain sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa so'u tü ka'i neemeraajatkat o'u. ⁶ Tamüshii joolu'u jia: Chi antüichipakai ja'akamüin, alana'aleeshia ma'i sünain anain nia suulia tü a'waajüleekat Maleiwa. ⁷ Soto jaa'in tü nünüiki Maleiwa ashajünakat paala sümaiwa sulu'u tü nüchikimaajatkat, makat: 'Tacheküin süpüleerua kamaneein jia sümün wayuu. Nnojotsü tacheküin mürüt o'utünajatkat aa'in tamüin', müsü tü ashajuushikat. Müleka shiimüinre sünain jiyaawatüin saa'u tü nümakat Maleiwa, nnojoishiije jiyoujain na tekirajüinkana saalijee tü naa'inrakat so'u tü ka'i eemeraanakat o'u. ⁸ Je joolu'u, soo'opünaa tü naa'inrakat na tekirajüinkana so'uka'i, nnojoliishii kaainjalain. Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, taya laülaashika saa'u tü ka'i sheemeraakat o'u wayuu. Je sükajee tia, nnojoliishii kaainjalain na tekirajüinkana saalijee tü naa'inrakat", nümakalaka Jesús namüin na fariseokana.

Eiyajüishi Jesús so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana

⁹ O'unüshi Jesús namaa na nikirajüinkana yalajee yala sünain ekerolaa sulu'umüin tü ekirajüleekat na judíokana. ¹⁰ Eejachikalaka nüpüla wane wayuu joso ajapüchi. Je na fariseokana, süka naapeein nikii Jesús, eekalaka ma'i naa'in nüpüla müleka niijajüle so'u tü ka'i eemeraanakat o'u, shii'iree, "Kaainjarai nia süka ni'yataain so'u tü ka'i eemeraanakat o'u sünain niijajüin wane wayuu", namünjanain sümüin wayuu. Nasakirayaakalaka joo Jesús:

—¿Shiimüin sünain anain müleka weiyajüle wane wayuu so'u sükalia eemerawaa naashin Moisés?

¹¹ Nümakalaka joo Jesús namüin:

—¿Jameerü müleka sujutuule wane ja'anneetse sulu'u wane ishi sükalio'u tü eemerawaakat? ¿Nnojoleerü jiyu'lamaatüin ja'itainje sükalio'uin eemerawaa? ¹² Je wane wayuu, alana'aleesia ma'i sünain kojutüin watüma suuliale'eya wane anneerü, ¿aashi müin? Je sükajee tia, anasü müleka waa'irüle kasa anasü sümüin wayuu ja'itasü sükalio'uin eemerawaa —nümakalaka namüin.

¹³ Otta nümüin chi wayuu joso ajapüchikai, nümakalaka:

—Puwasta tü pajapükat.

Je sünain naa'inrüin tü aluwataanakat anain nia, anala'eitpa tü najapükat maa aka saa'in tü suwala'atakat. ¹⁴ Otta na fariseokana, najuinnajaakalaka sünain namajiraain: “¿Kasa

waa'inrüinjatka süpüla wo'utirüinjatün
naa'in?", müşhii naya.

Chi Nüneekajalakai Maleiwa

15 Otta Jesús, süka nütüjaain saa'u tü jülükakat naa'in na fariseokana, o'unüshi yalajee yala. Eesü wainma wayuu o'unakat nüchiirua je niyyajün eekai ayuulin sa'aka tü wayuukolüirua.
16 Otta nüchiaajaain naya suulia na'walakajün nüchiki. **17** Müsü nünüiki namünin na wayuukana süpüla keraainjatün tü nünüikikat chi Maleiwakai nüchiki Cristo aküjünakat paala nütüma Isaías chi nünüikimaajachikai, tü makat:

18 "Anii chi aneekuushikai tatüma süpüla ni'yataainjachin tamünin.

Nia aishika'a ma'i tapüla je talatüsü ma'i taa'in nümaa.

Taapeechi chi Taa'inkai nümüin süpüla eein-jachin nia nümaa.

Aküjeechi nia tachiki sümüin wayuu sainküin mmakat süpüshua sünain su'tte'ennüninjatün tatüma.

19 Nnojoleechi a'ülüjaajiraain, nnojoleechi a'waatün, nnojoleechi woottüin sulu'upünaa tü pueu-lokalüirua.

20 Anamieechi nia waneepia sümüin wayuu eekai makaalijuuin.

Nnojoleechi e'rülin wayumüin sümüin eekai matsün.

Meechia nia waneepia, wane'ere'eya nuu'ulaain su'tte'ennapa wayuu nütüma.

21 Nieechi sa'atapaka anainjee tü wayuukolüirua sainküin mmakat süpüshua o'tte'ennaa".

Nia Maleiwa kapülainka atüma Jesús

22 O'uninnüshi nünainmüin Jesús wane wayuu kale'eru'ushi yoluja. Mo'usai je manüsai chi wayuukai sütümä tü yolujaakat. Otta nüntapa chi wayuukai nünainmüin Jesús, kanüikalaka nia, ko'ukalaka nia nütüma. **23** Otta tü wayuukolüirua eejatkät jutkatün, awatüsü ma'i saa'in süka anaichipain nia shi'rün. "¿Niataapa chi Nülüinkai David wa'atapakai?", sümakalaka tü wayuukolüirua.

24 Otta na fariseokana naapapa nüchiki chi wayuukai sünain niiyajünün, aashajaajiraashii naya sünain maa: "Chi kapülainkai atüma chira süpüla ayu'laa yoluja, nia ne'e Beelzebú, chi sülaülashikai tü yolujaakalüirua süpüshua".

25 Nütüjaapaja Jesús saa'u tü saashajaakat achiki naa'in na fariseokana, nümakalaka namünin: "Müleka sütkaajiraale wane wayuuirua, aja'lajaajiraweenaa naya. Je müleka sü'ülüjaale wane wayuu sümaa tü süpüshikat, pa'ünüüwaweerü. **26** Akaajaa Satanás, müleka nujuittirüleje tü yolujaakalüirua sünain nütkaain sümaa, oo'ulaajeechi nia suulia aluwatawaa. **27** ¿Jalaje'ewat saa'in jümün tü napülainkat na jikirajüinkana süpüla ayu'laa yoluja? ¿Nütüma Beelzebú? Nnojo, ¿aashi müin? Nayeenaja nayakana ayaawataka saa'u jalaje'ewalüin tü tapülainkat. **28** Saa'u tayu'lün yolujaa sütümä nüpülein chi Naa'inkai Maleiwa, jütüjaaitpaja aa'u sünain nu'ttüin

chi Maleiwakai sünain aluwatawaa wayuu yaa mmalu'u.

29 “Nnojotsü süpüla asaajaanüin nükorolo wane wayuu eekai katsüin. Alu'ujasa müleka nüntüle wane ka'ruwarai nünainmüin eekai katsüinreein ma'i nuulia, ayamülüneechi chi wayuukai nütüma, je alü'üjüneerü tü nükorolokot nüma'anajee. Akaajaa tayaka'iya. Süka niyamülüichipain tatüma chi sülaülashikai yoluja, tountüin tayu'lün yoluja.

30 “Soto jaa'in wane kasa: Chi wayuu ayouktajaakai tamaa, te'ipoloshi. **31** Shiimain ma'i tü tamakat jümüin: Atüjasü alatinnaa saainjala wayuu suulia nütüma Maleiwa. Ja'itasü mojuin sünüiki nümüin Maleiwa, atüjasü alatinnaa suulia nütüma. Alu'ujasa müleka niale chi Naa'inkai Maleiwa mojuin amüin sünüiki, matüjüinsat alatinnaa shia suulia. **32** Ja'itairü mojuin jünüiki tamüin tayakai, chi Shipayakai Wayuu, alatinneerü tia juulia nütüma Maleiwa. Akaajasa, müleka ji'rüliire wayumüin süka jünüiki nümüin chi Naa'inkai Maleiwa, müiria nnojolüin alatinönüin juulia, maa aka maa'ulu otta mapeena.

33 “Müleka analé waneepia tü kasa taa'inrakat, ¿jamüsü ‘Kapülainshi nütüma chi Yolujaakai’ jümaka'a tamüin? Jülüja jaa'in sukuaippa wane wunu'u. Müleka shi'nnüle süchon wane wunu'u, atüjaaneerü aa'u kasain kachoin. Müleka kachonle eekai shikünaajuulin, atüjaaneerü aa'u sünain anain tü wunu'ukot.

Otta müleka kachonle eekai mekünaajuuin, atüjaaneerü aa'u sünain mojuin tü wunu'ukot.

³⁴ "Jiakana wüi ouktasiro'ut, e'rülii wayumüin jia. Müshii aka jia saa'in tü wunu'u eekai mojuin. Saa'u kaainjaraliin jia, nnojotsü juuntüin jiweetirüin pütchi eekai analu'ulüin. Soto jaal'in wane kasa: Tü saashajaakat wane wayuu, shia tü ajuittakat sulu'ujee saa'in. ³⁵ Wane wayuu eekai nüküjüin waneepia kasa anasü, watüjaaa aa'ut sünain shia in sulu'uin naa'in tü anasükat, süka waapüin shia nüküjüin. Akaajasa wane wayuu eekai nüküjüin waneepia tü kasa mojusükot, watüjaaa aa'ut sünain shia in sulu'uin naa'in tü mojusükat. ³⁶ Tamüshii paala jia: So'uweena tü ka'ikat kasalajaneetkat o'u saain-jala wayuu nütüma Maleiwa, asouktinneerü wayuu süpüshua saa'u tü pütchi mojulu'ut ne-weetitpü'ükot. ³⁷ Müleka jiweetitpü'üle pütchi mojulu'ut, aapüneerü jikii nütüma Maleiwa so'uweena ka'ikat tia. Otta müleka jiweetitpü'üle pütchi anasü, 'Maainjalasalii jia' meechei Maleiwa jümüin".

*Aso'innüsü naa'in na wayuukana süka nüchiki
Jonás*

³⁸ Otta no'utku na karalouktamaajanakana oo'ulaka no'utku na fariseokana, müshii naya nümuin Jesús:

—Anashi paa'irnrule wane kasa anashaatasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümuiva, süpüla watüjaainjatüin paa'u sünain chaje'ewalin pia iipünaajee —namakalaka nümuin.

³⁹ Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Jia wayuu eekana maa'ulu yaa, jia kaainjaralii e'rüliikana ma'i wayumüin nümüin Maleiwa, jüchuntüin tamüin taa'inrüin wane kasa anashaatasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa süpüla jütüjaainjatüin taa'u sünain cheje'ewalin taya iipünaajee. Nnojoleena toonooin amaa jia. Shieerü tasoiraka anain jaa'in tü nüchikikat Jonás chi nünükimaajachikai Maleiwa nümaiwa süpüla jütüjaainjatüin saa'u jaralin taya.

40 “Maa aka Jonás sünain süle'eru'uin nia wane jime mülo'u apünüin ka'i je apünüin ai, akaweechia tayakai chi Shipayakai Wayuu sünain shiinalu'ujeechin taya tü mmakat apünüin ka'i je apünüin ai. **41** Je na wayuukana Níniveje'ewaliikana so'uweena nükalia chi Maleiwakai wanaa sümaa kasalajanainjatüin saainjala wayuu süpushua nütüma, meena jümuin: ‘Wayakana, oonooshiinka sümaa tü nümakat Jonás wamüin sünain woo'ulaainjanain suulia waainjala. Otta müşhia Jesús, alana'aleesia ma'i nujut nuulia Jonás. ¿Jamüshii jia nnojoliika'a joonooin sümaa nünüiki?’, meena naya jümuin.

42 “Je soto jaa'in süchiki tü aluwataasükat paala sümaiwa sulu'u wane mma wattajatü chaa uuchimüin. Antüsü nünainmüin Salomón chi aluwataashikai sulu'u Israel wanaa sümaa tia, süpüla saapajünjatüin nünüiki süka kekiin ma'i nia. Anuu tü tamakat jümuin: So'uweena nükalia chi Maleiwakai wanaa sümaa kasalajanainjatüin saainjala wayuu süpushua nütüma, meerü jümuin tü wayuukot aluwataasükat:

'Alana'aleesia ma'i nujut Jesúus nuulia Salomón. ¿Jamüshii jia nnojoliika'a jaapajeein nünüki?', meerü shia", nümakalaka Jesúus namünin.

⁴³ Aashajaashi Jesúus joolu'u namünin nüchikua, sünain nikirajün naya soo'opünaa nüchiki chi nnojoikai ayouktajaain nümaa Satanás: "Wane yoluja, süchikijee shiyu'nnünin nuulia wane wayuu, o'unüsü saalinkün mmakat süpüla süchajaainjatüin süchiki eere maa'inyatuulin süpüla sheemeraain. Je müleka nnojorule süntüin sünain eeinjatüle sheemeraain, ⁴⁴ 'Anasü tale'ejüle tachikua eejatüle paala taya tamaiwa', meerü shia. Je süntapa süchikua nünainmüin chi wayukai ayu'nnakai oulia paala, sünta anainchi nia sünain taashin süpüla süka ayatüin manoujain nünain Maleiwa. ⁴⁵ Sükajee tia, süsaajale'einya joo akaratshisü yolujaairua soo'omüin, alana'aleekalia ma'i sünain mojulaain suulia. Ekerolaa müsia süpüshua nünain chi wayukai. Müle'oleejeeria ma'i tü nümüliainkat suuliale'eya paala. Meena'a jia kaainjaraliikana mapeena", nümakalaka Jesúus namünin na karalouktamaajananakana oo'ulaka na fariseokana.

Tü niikat je na nuwalayuukana Jesúus

⁴⁶ Wanaa sümaa naashajaain Jesúus sümüin tü wattakat saalin wayuu, eesü tü niikat oo'ulaka na nimüliayuukana sünain a'atapajaa yala anooipa'a süka naashajaweein nümaa. ⁴⁷ Naapinnakalaka Jesúus:

—Naa tü püikat anooipa'a oo'ulaka na puwalayuukana. Aashajaweeshii pümaa — nümünakalaka.

⁴⁸ Asouktüshi Jesús:

—Taküjeerü jümüin joolu'u jaralin tü teein oo'ulaka jaralin na tawalayuuin —nümakalaka namüin.

⁴⁹⁻⁵⁰ Je nümakalaka sünain nii'iyatüin na niki-rajüinkana:

—Tü wayuu “teikat” je na wayuu “tawalayuukana” tamüinjanakana amüin, naya na eekai naa'inrüin waneepia tü nuluwataakat anain chi Tashikai Maleiwa chakai iipünaa maa aka naairua —nümakalaka Jesús namüin.

13

Süchiki wane mma apünajünakat alu'u

¹ Je so'u ka'ikat tia, o'unüshi Jesús sulu'ujee tü miichi eejechire nia sünain ekirajaa. Nu'unakalaka sotpa'amüin tü palaakat eere joyotüin nia. ² Shiasa süka wattain saalin tü wayuu okotchajaakalüirua nünainmüin, o'otooshi nia sulu'u wane anua. Nüikkalaakalaka süpüla ekirajaa yala sulu'u shirokujee tü palaakat. Otta tü wayuukolüirua, sha'washawatsü yaa sotpa'a.

³ Ekirajüshi joolu'u nia sünain kasa wainma süka sukuappa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma sünain nümüin namüin na wayuukana: “Eetaashi wane wayuu apünajüi. O'unüshi sulu'umüin tü niyüüjasekat sünain nijinain tü nuwaüyekat. ⁴ Eesü waüyee ejituukat sulu'u wopu eere shiküin shia wuchii. ⁵ Eesü ejituukat

sa'aka ipashira eere arülain mma. Osota müsia shia mayaainje arülain tü mmakat. ⁶ Shiasa susotapa, julumaatüsü sütümä tü ka'ikat süka arülain tü mmakat süpüla tü suurulakat. ⁷ Eesü ejituukat sa'aka mojuui keimsesü. Shiasa süsotapa, ouktüsü tü pünajütkat sütümä tü mojuuikat. ⁸ Alu'usa wane waüyeekat, ejituushi saa'u mma anasü. Asotüsü, emiyo'ulaasü sünain wattain saalin süchooin. Eesü eekai sujuittirün poloo shikii süchon sünainjee waneesia so'u, eesü eekai sujuittirün aippirua shikii süchon sünainjee wane'eya, je eesü eekai sujuittirün apünün shikii süchon sünainjee wane'eya”, müshi joo Jesús sümün tü wayuukolüirua. ⁹ Je kettaapa nünüiki Jesús, “Chi eekai nüshateein tanüiki, anasü jülüjüle naa'in süpüla niyaawatüinjatüin saa'u tü tekirajakat anain”, nümakalaka namünin.

Asakinnüshi Jesús soo'opünaa tü nikirajiakat

¹⁰ Arütkaashii na nikirajüinkana Jesús nünainmüin sünain namünin nümün: “Jamüsü pikirajaka'a tü wayuukolüirua süka sukuaippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma?”, namakalaka nümün.

¹¹ Nüsouktakalaka Jesús namünin: “Nnojotsü atüjaanüin aa'u paala süchiki nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Otta müshia joolu'u, o'ttüichipa nia sünain nii'iyatüin shia jümuin jiakana tekirajüinkana. Otta na wane wayuukanairua, nnojotsü nii'iyatüin shia namünin. ¹² Chi wayuu eekai jülüjain naa'in tü shiimainkat ekirajünakat anain nia, ekirajüneechi nia soo'omüin süpüla

niyaawatüin saa'u. Akaajasa chi eekai nnojolüin kasajatüin nümüin tü shiimainkat, asütüneerü nuulia tü ekirajünakat anain nia paala.
13 Tekirajün tü wayuukolüirua waneepia süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma. 'Süka jamüin, neirakaain sümüin tü kasa anasü taa'inrakat,
 otta nnojoliishii ne'raajün taya.

Je naapüin tü kasa anasü taküjakat achiki,
 otta nnojotsü nyaawateein aa'u tü tekira-jeekat anain nya'.

14 Manoulakat tü wayuukolüirua, süpülajatü shikeraajün tü nünükikat chi Maleiwakai aküjünakat paala nütüma Isaías chi nünükimaajachikai sünain maa:

'Ja'itatataairü ma'i jaapüin otta ji'rüin,
 nnojottataaleerü jiyaawatüin aa'u.

15 Tü wayuukalüirua, süsülaajaain süche'eirua
 otta so'uirua toulia.

Süchechajaain saa'inrúa
 suulia nyaawatüin saa'u tü shiimainkat.

Nnojoishii nya anoujeein tanain.

Müleka nanoujüleje,
 anasüje tatüma nakuaippa tamaa',
 müsü nünüiki Maleiwa", nümakalaka Jesús
 namüin na nikirajüinkana.

16 Ayatshi Jesús sünain nümüin namüin:
 "Anata'aleeshijja'a ma'i jia süka ji'rüin je süka
 jaapüin tü tekirajakat anain. **17** Tamüsü
 paala jümüin tü shiimainkat: Wainma na
 nünükimaajanakana Maleiwa je na wayuu
 anakana no'ulu'u Maleiwa paala sümäiwa eekai
 ne'reein ma'i tü kasa ji'rakat, eekai naapeein

ma'i tü kasa jaapakat joolu'u, nnojotsü ne'rüin
je nnojotsü naapüin.

*Tü shikirajakat anain tü nüchikikat chi
apünajüikai*

¹⁸ "Jaapa jumaala tanüiki jütüjaaiwa saa'u tü shikirajakat anain tü nüchikikat chi apünajüikai taküjaitpakat sümüin tü wayuukolüirua sünain ekirajaa süka sukuaiippa tü kasa e'hnaajünakat sainküin mma: ¹⁹ Tü waüyee ejituukat eepünaale süliikatünün aa'u sütüma wayuu, shia nakuaippa na wayuu eekai naapüin ne'e süchiki nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa sümää nnojolüin nayaawatünin saa'u. Asütünamaatüsü tü pütchikat noulia nütüma Satanás suulia nanouja'alüin sünain. ²⁰⁻²¹ Je tü ejituukat eere arülain mma saa'u ipa, shia nakuaippa wayuu eekai naapüin sümää talataa aa'in nünüiki Maleiwa aküjünakat namüin. Müshii aka naya saa'in tü pünajüt ajulujaakat. Anoujashii naya motso'o ne'e. Otta ne'rapa müliaa sünainjee tü nanoulakat, oo'ulaa müshijja suulia anoujaa. ²² Je tü ejituukat sa'aka mojuui eekai keimsein, shia nakuaippa wayuu eekai naapüin nünüiki Maleiwa. Akatsa malaüle'erüin naa'in naya sünain anoujaa sükajee kachiiruain ma'i naa'in shii'iree washirüü, tü nnojotkat kalu'uin talataa. ²³ Otta tü waüyee ejituukat saa'u mma anasü, shia nakuaippa na wayuu aapakana nünüiki Maleiwa sümää noonooin sümää. Koo'omüinsü ma'i namüin na wayuukana aa'inraa kasa anasü, maa aka tü pünajütkat saa'ukat mma anasü, maa aka

eekai sujuittirüin poloo shikii súchon súnainjee waneesia so'u, eekai sujuittirüin aippirua shikii súchon súnainjee wane'eya, je eekai sujuittirüin apünün shikii súchon súnainjee wane'eya", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Súchiki wane mojuui sa'aka tü pünajütkat

24 Ekirajüshi joolu'u Jesús nüchikua süka sukuaiippa tü kasa e'nnaaajünakat sainkün mma súnain nümüin sümüin tü wattakat saalin wayuu: "¿Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa súnain aluwatawaa? Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaiippa wane yüüja eere nüpünajün wane wayuu waüyee anasü kanüliasü 'trigo'.

25 Shiasa aipa'apa wanaa súmaa natunkün na wayuukana, süntakalaka wane na'ünüü sulu'umüin tü yüüjakat súnain shijinain sa'aka tü trigokat wane sü'ü mojuui keimsesü.

26 Mayaainje wanaawain ma'i jo'uuiwa'aya tü mojuuikat súmaa tü trigokat, süsotapa tü trigokat súmaa kachoin, atüjaana aa'ulu súnain een tü mojuuikat sa'aka.

27 "Nantakalaka na nüchepchiakana chi ka'ttiashikai súnain namüin nümüin: 'Walaamainkalee, ¿aashi apünajayaain pia "trigo" sulu'u tü pa'apainsekat? ¿Jamakalaka shiweetaka'a joolu'u mojuui keimsesü yaa sulu'u?', namakalaka nümüin. **28** 'Saainjala saa'in tamüin tü ta'ünükälüirua', nümakalaka namüin. '¿Pücheküin süpüleerua wayuunaain shia?', müşhii na nüchepchiakana. **29** 'Nnojo. Müleka jiyuunaale shia, eesü süpüla

shiyuunaain tü trigokalia. ³⁰ Shia anaka alu'u müleka juu'ulaale süpüla süntapa sükalia tü trigokat süpüla shi'yonoojünün. Je so'uweena ka'ikat tia, taluwataweena na a'yataaliikana süpüla nejinnaajün palajana tü mojuui keimsesükat süpüla na'ajaa. Otta süchikijee, nakotchajeerü tü trigokat sümaa ne'itaainjatün shia sulu'u tü anaajaaleekat ta'ttia', müshi nia namünin", nümakalaka Jesús.

Süchiki tü sü'ükät "mostaza"

³¹ Ekirajüshi joolu'u Jesús nüchikua süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma sünain nümuin sümüin tü wattakat saalin wayuu: "¿Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa? Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaiippa sü'ü tü 'mostaza' münakat. ³² Mayaainje jo'uuchechoin ma'i shia wanaa sümaa süpünajünün, osotüsü sütüma wane suu'ulia miyo'u. Müsia nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Mayaainje palitchoin wayuu anoujasü joolu'u, wainmeerü so'uweena wane ka'i", nümakalaka Jesús namünin.

³³ Ekirajataalashi joo nia süka wane'eya: "¿Jamüsü, saa'in jümüin, nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa? Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaiippa tü oolojiakat pan ejitünakat sütüma wane wayuu sa'aka jaliina. Mayaainje wainmain tü jaliinakat, oolojoosü süpüshua sütüma tü ejitünakat sa'aka. Müsia nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Mayaainje palitchoin wayuu anoujasü joolu'u,

wainmeerü so'uweena wane ka'i", nümakalaka Jesús namünin.

³⁴ Ekirajüshi joolu'u Jesús tü wattakat saalin wayuu waneepia süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma. ³⁵ Alatüsü tü süpüla keraainjatüin tü nünükikat chi Maleiwakai aküjünakat paala nütüma wane nünükimaajachikai sünain maa:

"Shiasa süchikijee nükumajüin Maleiwa tü mmakat sümäiwa paala, eesü kasa eekai nnojoliyülüin nüküjin achiki sümüin wayuu.

Shia tekirajeetka achiki maa'ulu yaa süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma".

Tü shikirajakat anain tü süchikikat tü moju- uikat

³⁶ O'unüshi joolu'u Jesús yalajee yala sa'akajee tü wattakat saalin wayuu sünain nikerolüin nüchikua sulu'umüin tü miichikat eejacire paala nikirajüin. Arütkaashii na nikirajüinkana nünainmüin sünain namünin nümüin:

—Pikirajüinapa waya sünain wane kasa süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma. ¿Jamalu'ut tü püküjakat wamüin süchiki tü mojuui sa'akakat tü trigokat? —namakalaka nümüin.

³⁷ Nüsouktakalaka Jesús namünin:
—Chi apünajakai tü so'ukat trigo, taya tayakai chi Shipayakai Wayuu. ³⁸ Je tü yüüpüjakat, shia tü wayuukolüirua süpüshua sainküin mmakat süpüshua. Je tü so'ukot "trigo", shia tü wayuukolüirua aluwataaushikat nütüma

Maleiwa. Je tü sü'ükat mojuui keimsesü, shia tü wayuukolüirua aluwataaushikat nütüma chi nü'ünükai Maleiwa, chi Yolujaakai. ³⁹ Chi ejinakai sü'ü mojuui sa'aka tü trigokat, nia chi Yolujaakai. Je tü sükaliakat "trigo" süpüla shi'yonoojünün, shia tü ka'i saja'lajaweeetkat o'u kasa süpüshua. Je na wayuu a'yataakana sünain akotchajaa tü trigokat, naya na aapiee nüma'anajeejanakana Maleiwa.

⁴⁰ "Je maa aka shiyuunnün tü mojuuikat süpüla a'ajünaa, akaweria tü wayuukolüirua aluwataaushikat nütüma chi Yolujaakai so'u tü ka'i saja'tteetkat o'u kasa süpüshua. ⁴¹ Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, tajüteena na aapiee tama'anajeejanakana süpüla nayu'lüin na kaainjaraliikana oo'ulaka na kaainjalapü'ükana atüma wayuu sa'akajee tü wayuukolüirua aluwataaushikat nütüma Maleiwa. ⁴² Ajutüneena naya natüma na aapieekana sa'akamüin tü sikikat, tü kanüliakat Hades süpüleekat tü ouktüsükalüirua, eere na'yalajeenain ma'i sütüma tü müliaa ne'reetkat. ⁴³ Otta tü wayuukolüirua aluwataaushikat nütüma Maleiwa, saa'u lotüin ma'i nakuaippa nu'upala, eejeena naya nümaa chi Nashikai Maleiwa sünain kojutüin ma'i naya nütüma chaa eere nuluwataain. Otta joolu'u, chi eekai nüshateein tanüiki, anasü jülüjüle naa'in süpüla niyaawatüinjatüin saa'u tü tekirajakat anain.

Süchiki tü jula'akat oo'ulaka tü kaa'ürüläkat

44 “Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa? Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in wane korolo kojutüsü ojoitünakat paala sulu'u wane jula'a sulu'u wane yüüja. Nüntakalaka wane wayuu sünain tü korolokot. Nojoitakalaka shia süchikua sünain nu'unüin sümaa talatüin ma'i naa'in. Nüikkakalaka süpüshua tü kasa ee-jatkat nüma'ana nipialu'u süpüla niyalajüin tü yüüjakat eere tü korolo nüntakat anain.

45 “Tü nuluwataayakat Maleiwa, müshi aka naa'in wane wayuu achajaakai süchiki kaa'ürülairua eekai anasüin. **46** Je nüntakalaka sünain tü kaa'ürüla anasükat ma'i sünain kojutüin ma'i shia, nüikkakalaka süpüshua tü kasa ee-jatkat nüma'ana nipialu'u süpüla niyalajüin shia.

Süchiki wane kusu

47 “Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaiipa wane kusu ajutünakat shiroku tü palaakat, kasitkat jime eekai shikaajünüin oo'ulaka eekai mekaajuuin.

48 Je wotopa tü kusukot, najaraitüin na olojüshiikana jime sotpa'amüin tü palaakat süpüla nakatajüin tü jime ekaajuushikat suulia tü mekaajuusatkat süpüla ne'itaainjatüin tü ekaajuushikat sulu'u wane katto'ui. Oo'ulaka tü mekaajuusatkat, ojotünüsü ne'e natüma.

49 Akaweeria tü wayuukolüirua so'u tü ka'i saja'ttajatkat o'u kasakat süpüshua. Anteena na aapiee nüma'anajeejanakana Maleiwa sünain nakatajüin wayuu eekai kaainjaralüin suulia tü wayuu eekai lotüin sukuaiipa

nu'upala Maleiwa. ⁵⁰ Je na kaainjaraliikana, ajutüneena natüma na aapieekana sa'akamün tü sikikat, tü kanüliakat Hades, süpüleekat tü ouktüsükälüirua, eere na'yalajeenain ma'i sütüma tü müliaa ne'reetkat", nümakalaka Jesús namün na nikirajüinkana.

⁵¹ Nüsakirakalaka Jesús naya:

—¿Jiyaawata aa'u süpüshua tü taküjaitpakan jümün?

—Aa —namakalaka na nikirajüinkana.

⁵² Nümakalaka Jesús:

—Saa'u jiyaawatüin shia, tamüshii paala jia: Chi eekai nikirajün sünain tü ashajünakat sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa, müleka niyaawatüle saa'u tü nuluwataayakat Maleiwa, müshi aka naa'in chi wayuu washirü ayu'tkai korolo kojutshaatasü eekai sünaajuushin sulu'u wane juraskeerü, kasa eekai jeketüin je kasa eekai laülaain.

Ayouktünüshi Jesús cha'aya Nazaret

⁵³ Shiasa Jesús süchikijee ekirajaa süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma, o'unüshi yalajee yala. ⁵⁴ Je nüntapa sulu'umün tü pueulo eejachire nia tepichiwi'a'ya, o'ttüshi nia sünain ekirajaa sulu'u tü ekirajüleekat.

—¿Jarai cheje kekiika atüma chii? ¿Jarai cheje pülashika atüma süpüla aa'inraa tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa? —müsü tü wayuukolüirua süka ponüin ma'i saa'in tü nümakat Jesús.

Otta waneeirua, asakijirawa'ain müşhii:

⁵⁵ —Watüjaa aa'uchi nia sünain niain wane nüchon chi a'yataaikai sümaa taapüla. Je we'raajüin María tü niikat oo'ulaka Jacobo, José, Simón je Judas na nimüliayuukana. ⁵⁶ Otta na nüshunuukana, kepiashii yaaya sulu'u tü pueulokat wanaa wamaa. ¿Jarai cheje eera laülaaka atüma nia süpüla aa'inraa tü naa'inrakat? —namakalaka.

⁵⁷ Müshi Jesús joolu'u süka nnojolichipain kasajachin nia namüin:

—Müinka nüntüle wane nünükimaajachi Maleiwa nuumainpa'amüin, mojuteechi nia sütüma tü wayuukolüirua je sütüma tü nüpushikalüirua, maa aka tayakai sünain mojutüichipain jütüma joolu'u —nümakalaka namüin.

⁵⁸ Je süka nnojolüin nanoujain nünain, nnojoishi aa'inrüin cha'aya wainmatua tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa.

14

Nüchiki Juan sünain nu'utinnüin aa'in paala nütüma Herodes

¹ Otta müşhia Herodes, chi sülaülashikai mma, naapa achikichi Jesús sümaa süpushua tü kasa naa'inrakat sainküin mmakat. ² Nümakalaka Herodes namüin na a'yataaliikana nümüin: "Chi Jesúskai anülia, nia ne'e naa'in tamüin Juan chi owoutisaajüikai, oso'iraasü eera naa'in süchikijee ouktaa. Müshijese pülashin nia süpüla aa'inraa tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa", nümakalaka Herodes.

3-4 Je nüchiki Juan sünain nu'utinnüin aa'in paala, müsü mayaa: Herodías tü nu'wayuusekat Herodes, nu'wayuusesü paala Felipe chi nimüliakai Herodes. Otta müşhia Juan, mapü'üshi nümüin Herodes: "Nnojotsü anain no'ulu'u Maleiwa sünain pu'wayuusein tü jierü nu'wayuusekat paala chi pimüliakai". Je sükajee tia, ata'ülinnüshi Juan nütüma sümaa nüpüreesajüin nia. **5** Otta müşhia Herodes, o'utünee aa'inchi ma'i Juan nütüma. Akaisa mmolüin nia sheema tü wayuu judíokolüirua, süka nüniükimaajachin Maleiwa Juan saajüin.

6 Otta so'u wane mi'iraan nütüma Herodes saa'u nikeraajüin juya, oyonnajüsü tü süchonkot Herodías su'upala tü wayuu antakat sünainmüin tü mi'iraakat. Süka talatüin ma'i naa'in Herodes sümaa tü süchonkot Herodías, **7** müshi nia sümüin su'upala tü wayuukolüirua: "Tamüsü paala pümuin joolu'u su'upala tü kasa chakat iipünaa: Taapeerü pümuin tü kasa püchunteekat tamuin", nümakalaka sümüin. **8** Je saa'u shi'ikünün aa'in sütüma tü shiikat soo'opünaa tü kasa süchuntajatkot, sümakalaka nümüin:

—Püntira tamuin yaamüin sulu'u wane pülaata tü nikiikat Juan chi owoutisaajükai —sümakalaka nümüin.

9-10 Mojukalaka ma'i naa'in Herodes sütüma tü süchuntakat. Shiasa saa'u pansaaitpain nünüiki sümüin su'upala tü wayuukolüirua, nümakalaka namuin na nüsurulaatsekana:

—Ju'una nünainmüin Juan chi püreesashikai jüshottoiwa nünutpünaa.

11 Nantitkalaka tü nikiikat chi müliashiikai sulu'u wane pülaata sünain naapüin shia sümüin tü süchonkot Herodías. Shi'ikajaakalaka shia sümüin tü shiikat. **12** Otta müshi'iya na nikirajüinkana Juan natüjaapa saa'u sünain ouktuin nia, antüshii naya sünain naapaain chi müliashii süpüla ne'iküin amouyuupa'amüin. Süchikijee tia, o'unüshii naya nünainmüin Jesús süpüla aküjaan nüchiki nümüin.

Ekitshi watta saalin wayuu Jesús

13 Naapapa Jesús nüchiki Juan sünain nu'utinnüin aa'in, o'otooshi nia namaa na nikirajüinkana sulu'u wane anua sünain no'unüin sujuuna tü wayuukolüirua chamüin eemüinre yüütüülin mmakat. Otta tü wattakat saalin wayuu sütüjaapa naa'u Jesús, o'unüsü nüchiirua süka suu'ui sulu'ujee tü pueulokalüirua. **14** Nüntaiwa'aya Jesús, ni'rüin tü wattakat saalin wayuu. Nümüliajakalaka naya sünain niiyajüin eekai ayuulin.

15 Shiasa motsopa ka'ikat, narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin sünain namüin nümüin:

—Ekirajükalee, yüü'üyütüüisü ma'i tü mmakat yaaya, je alü'ütsü süpüla shipiyu'ujaain. Anasü müleka püjütüleirua su'unaiwa sulu'umüin tü pueulokalüirua nayalajaaiwa tü nekünjatkat —namakalaka nümüin.

16 Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Anashii makatüle naya yaaya. Jaapa jiakana neküin —nümakalaka Jesús namüin.

17 Namakalaka nümüin:

—Ja'raisü pan je piamasü ne'e jime asijuushi eekat wama'ana.

18 —Iche'era tamünin. **19** Anakaja müleka süikkalaale tü wayuukolüirua saa'u tü alamakat —nümakalaka Jesús namünin na nikirajüinkana.

Naapaakalaka joo Jesús tü ja'raisükat pan je tü piamasükat jime. Niirakaakalaka iipünaamünin sünain naapüin analu'ut nümünin Maleiwa saa'u. Nüshanaajakalaka joo shia süpüla nottonojüinjatüin na nikirajüinkana süka tü wayuukolüirua. **20** Eküshii napüshuale'eya je emirashii sünainjee. Je süchikijee, okotchajünüsü tü napütaalakat natüma na nikirajüinkana, maa aka poloo piammünin katto'ui. **21** Eejana maa aka 5.000 tooloyuu sa'aka tü wayuukolüirua süpüshua sünain mayaawajuin na jieyuu oo'ulaka na tepichi eejanakana.

Waraittüshi Jesús soo'opünaa tü palaakat

22 Shiasa mapa süchikijee tia, nüjütüin Jesús na nikirajüinkana süpüla no'unüinjanain nüpüleerua. No'otookalaka sulu'u tü anukat sünain no'unüin namüiwa nüpüleerua waneemünin sa'ata tü palaakat süma'inru'u nüpütaain Jesús süpüla tü wayuukolüirua. **23** Shiasa süchikijee nüpütaain süpüla, o'unüshi Jesús nümüiwa saa'umünin wane namüna süpüla aashajawaa nümaa Maleiwa. Je motsapa ka'i, eeshi nia nümüiwa saa'u tü namünakat. **24** Otta müsia tü anua kalu'ukot na nikirajüinkana, wattasü shia suulia tü mmakat. Je yala pasanain

sünain tü palaakat, napanapajakalaka joo wane jouktai. Katsüinsü ma'i joo tü palaakat sütüma.

²⁵ Shiasa maa aka eeiwa'aya aikat, o'unüshi Jesús nanainmüin na nikirajuinkana sünain waraittüin nia soo'opünaa tü palaakat. ²⁶ Shiasa ne'rapa Jesús sünain waraittüin nia soo'opünaa tü palaakat,

—Epeinjaasü kasa wapüla ne'e —namakalaka sünain na'waatüin sümää mmoluu sheema tü ne'rakat.

²⁷ Nüsouktamaatakalaka Jesús namüin:

—Nnojo mmolüin jia, jüchechera jaa'in. Taya tayakalin —nümakalaka namüin.

²⁸ Nümakalaka Pedro nümüin:

—Senyotkalee, müleka shiimainreje piain we'rüin, anakaja peenaküle taya süpüla tanta-jachin pünainmüin soo'opünaa tü palaakat.

²⁹ —Anakaja, jalaichi pümaala —nümakalaka Jesús nümüin.

Nüshakatalaka joo Pedro sulu'ujee tü anu-akat sünain waraittüin soo'opünaa tü palaakat nünainmüin Jesús. ³⁰ Otta mmotkalaka Pe-dro sotopa naa'in tü wawaikat. Nu'ttalaka sünain nimerolo nimerolo nümüin shirokumüin tü palaakat.

—Jalia taya Senyotkalee —nümakalaka nümüin Jesús sünain nu'waatüin.

³¹ Otta Jesús, niyurulamaatüin nütüna sünain naapaain Pedro.

—Pia matsüinkai anoula, ¿jamüsü nnojotka'a püchecherüin paa'in sünain anoujaa tanain? —nümakalaka Jesús nümüin.

32 Je no'otoopa sulu'umüin tü anuakat, ejimalaa müsia tü jouktaikat. **33** Otta na nikirajüinkana yaakana sulu'u tü anuakat, na'waajüin Jesús sünain namüin nümüin:

—Shiimüinja sünain piain chi Nüchonkai Maleiwa —namakalaka nümüin.

34 Je nantapa waneemüin sa'ata tü palaakat, antüshii naya sulu'umüin wane mma kanüliasü Genesaret. **35** Je niyaawatünapa Jesús sütüma tü wayuuirua kepiakat cha'aya, su'walakajaakalaka nüchiki sainküin süpüshua tü mma pejekat sünain Genesaret. Süntinnakalaka wayuu eekai ayuulin nünainmüin Jesús. **36** Nachuntakalaka na wayukana nümüin Jesús shii'iree shiai nepettüin ne'e na ayuuishiikana sot nüshe'in. Anakalaka nütüma napüshua'aya na eekai nepettüin nüshe'in.

15

Tü nekirajakat anain na fariseokana

1 Antüshii no'uluku na fariseokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana chajee Jerusalénjee eemüin Jesús sünain namüin nümüin:

2 —¿Jamüshii na pikirajüinkana moonooinka'a sümaa tü ekirajünapü'ükät anain waya judíokana natüma na watuushinuukana? Nnojoliikalaka no'lojüin najapü wanaa wamaa süpüla ekaa süpüla wuleinjatüin wakuaippa no'ulu'u Maleiwa —namakalaka nümüin Jesús.

3 Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—¿Jamakalaka shiaka'a ne'e jaa'inrüin tü nekirajapü'ükät anain jia na jutuushikana,

sümaa moonooin jia sümaa tü nuluwataakat anain Maleiwa?

⁴ "Soto jaa'in sünain juluwataanüin nütüma Maleiwa sünain kojutüinjachin jütüma jüshi oo'ulaka jii, je chi eekai e'rulin wayumüin nümüin nüshi oo'ulaka sümüin nii, o'utinnajachi aa'in nia. Shia nuluwataakat anain Maleiwa tüü. ⁵⁻⁶ Otta saashin tü nekirajapü'ükat anain na juntuushikana, eeshii süpüla namüin na wayuukana namüin na kachooinkana naya: 'Nnojoleena jia tasülajüin amüin joolu'u süka taapüitpain süpüshua nümüin Maleiwa'. Je sükajee tia, ju'wanajaaitpa tü nuluwataakat anain Maleiwa sütümajee ju'unüin süchiirua tü nekirajapü'ükat anain na juntuushikana.

⁷ Jia alaayuukana, lotüsü ma'i nünüiki Isaías jüchiki, chi nünükimaajachikai Maleiwa, sünain nümüin mayaa:

⁸ 'Kojutuyaashi taya natüma na wayuukana süka nanüiki ne'e,
nnojoittaapa'a kojutüin taya natüma süka süpüshua naa'in.

⁹ Tü namapü'ükat sünain na'waajüin taya naashin,
nnojotsü kasain saamüin tamüin.

Je nekirajüin wayuu sünain pütchi
nale'eru'ujeejatü ne'e,
nnojotsü nekirajüin anain tü taluwataakat
anain',
müsü nünüiki Maleiwa", nümakalaka Jesús
namüin.

*Tü yarüttakat atüma saa'in wayuu no'ulu'u
Maleiwa*

10 Nuuneküin Jesús nachikua na wattakana naalin wayuu nünainmüin sünain nümüin namüin:

—Jaapa jumaala tanüiki jüpüshua jiyaawataiwa saa'u tü tekirajeekat anain jia.
11 Nnojotsü shiaín yarüttüin atüma saa'in wane wayuu nu'upala Maleiwa tü kasa ekerotkat saanükülu'upünaa. Shia yarüttaka atüma saa'in tü pütchi ajuittakat saanükülu'ujee — nümakalaka namüin.

12 Arütkaashii na nikirajüinkana Jesús nünainmüin sünain namüin nümüin sujuuna tü wayuukolüirua:

—¿Pütüjaaa aa'ut sünain mojushiin namüin na fariseokana tü püküjüitpakat namüin? — namakalaka nümüin.

13 Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Nala fariseokana, müşhii aka saa'in wane a'ttiee naatajatü nnojotkat nüpünajalain chi Tashikai Maleiwa chakai iipünaa sünain nusuje'ereerüin shia mapeena. **14** Anakaja joolu'u müleka nnojoliire kasajanain naya jümüin. Mayaashiije mo'uin naya, e'itaanüshii naya naashin süpüla nee'iyatüinjatüin tü wopukot sümüin wayuu eekai mo'uin. Soto jaa'in wane kasa: Müleka nu'uninnüle wane wayuu eekai mo'uin nütüma wane eekai mo'uinya, eeshii süpüla nojunuujiraain sulu'u ishi —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

15 Nümakalaka Pedro nümüin Jesús:

—¿Jamalu'ut tü püküjüitpakat sümüin tü wayuukolüirua süchiki tü yarüttakat atüma

saa'in no'ulu'u Maleiwa? —nümakalaka
nümüin.

16 Nüsouktakalaka Jesús namünin:

—¿Nnojoliyütta'aya jiyaawatüin aa'u
jiakanaya tü tekirajakat anain? **17** Tamüshii
paala jia jüchikua: Tü ekerotokot sulu'upünaa
jaanükü, jüle'eru'umüinjatü ne'e sünain
shiyu'laain süchikua juulia. **18** Otta tü
pütchi ojuittakat sulu'upünaa jaanükü,
jüle'eru'ujeejatü. Mojulu'ürüle shia, shia
yarüttaka atüma jaa'in nu'upala Maleiwa.
19 Je müleka yarüttüle naa'in wane wayuu,
kachiiruasü naa'in waneepia kasa mojusü, maa
aka o'utaa saa'in wayuu, maa aka ama'üjawaa
sümaa wayuu nnojotkat nu'wayuusein otta
nnojoikai su'wayuusein, maa aka a'lujirawaa
akuappaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü
nümaa wane toolo, maa aka a'lujajaa, maa
aka aküjaalawaa süchiki wane wayuu, je
maa aka mojuu anüiki sümüin wayuu. **20** Shia
yarüttaka'a atüma naa'in wane wayuu nu'upala
Maleiwa. Otta nnojotsü yarüttüsün naa'in
süttüma mo'lojooin najapü süpüla ekaa —
nümakalaka Jesús namünin na nikirajüinkana.

Tü sünoulakat wane wayuu nnojotkat judíoin

21 Shiasa mapa tia, o'unüshi Jesús
namaa na nikirajüinkana yalajee yala
Genesaretjee sulu'umüin tü mmakat kalu'ukot tü
pueulokalüirua Tiro oo'ulaka Sidón. **22** Eekalaka
wane jierü kepiasü cha'aya, wane jierü
Canaánje'ewat, suu'uliwo'u tü wayuukolüirua
nnojotkat judíoin, kepiapü'ükät paala sulu'u

tü mmakat Canaán. Antüsü tü wayuukot nünainmün Jesú sünain su'waatüin nümüin:

—Ekirajükalee, mayeinsü ma'i tachon sütuma kale'eru'uwaay yoluja. Pia Nülüinkai David, anakaja pümüliajüle taya —sümakalaka nümüin.

23 Otta Jesú, ko'utakalaka nia suulia. Narütkaakalaka joo na nikirajüinkana sünain nachuntüin ma'i nümüin:

—Mojushiisü wamüin tüü. Masütaajusat shia sünain a'waataa wachiirua. Anakaja püjütüle shia woulia —namakalaka nümüin.

24 Nüsouktakalaka Jesú:

—Nnojoishi ajütüüshin taya nütüma Maleiwa sünainmün wayuu nnojotkat judíoin, ajütüüshi taya süpüla to'tte'erüinjatüin tü wayuu Israel-kalüirua sümüiwa, tü makat aka saa'in anneerü eekai amüloulin —nümakalaka.

25 Je joolu'u tü jietkat, süsapainyo'ukakalaka shia nümlatu'u Jesú.

—Ekirajükalee, pükaalija taya —sümakalaka nümüin.

26 Nüsouktakalaka sümüin:

—Tamüsü paala pia: Nnojotsü anain müleka saapünüle tü shiküinjatkat süchooin wane wayuu sümüin tü etkalüirua —nümakalaka.

27 Sümakalaka nümüin:

—Aa, shiimüin, Ekirajükalee, ayatapaja'aya ne'e a'lumujüin chi etkai tü ojutuusükat saa'ujee nemeesain na ekaashiikana —sümakalaka.

28 Nümakalaka Jesú sümüin:

—Maachee, te'rüin pia sünain shiimüin pünoujain tanain süka süpüshua paa'in.

Anakaja müleka naapüle joolu'u Maleiwa tü püchuntakat —nümakalaka sümüin.

Anakalaka tü süchonkot wanaa ma'i sümaa tia.

Ekitshi watta saalin wayuu Jesús nüchikua

²⁹ Shiasa mapa tia, ale'ejüshi Jesús nüchikua sotpünaa tü palaakat Galilea. Je yalajee, o'unüshi nia saa'umüin wane namüna. Nükkalaakalaka cha'aya. ³⁰ Je antüsü wayuu watta saalin nünainmüin Jesús ayuuisümaajatü. Eesü wayuu eekai masa'ain, eekai mo'uin, eekai matünain, eekai manülin, je wainma eekai ayuulin sütüma ayuulii eekai eein ne'e. Antinnüsü tü ayuuisükalüirua nümülatu'umüin Jesús je niiyajüin shia. ³¹ Je tü wattakat saalin wayuu, ponosü ma'i saa'in tü shi'rakat: Chi manüisaikai paala, kanülichipa, chi matünasaikai paala, katünaichipa, chi masa'asaikai paala, kasa'aichipa, je chi mo'usaikai paala, ko'uichipa. Je tü wayuukolüirua süpüshua, su'waajakalaka joo Maleiwa, chi Namaleiwasekai nayakana na Israelkana.

³² Nuunejakalaka joo Jesús na nikirajüinkana nünainmüin sünain nümüin namüin:

—Tamüliajée amüinrü tü wattakat saalin wayuu süka apünüinrüin ka'i tü kettatkat naa'u sünain tamaain naya. Je aja'lajaaitpa tü nemiakat. Tacheküin süpüleerua neküinjanain nama'ichiki. Müleka tajütüle naya sünain ouktüin jamü, eeshii süpüla nawalejünün wopulu'u —nümakalaka namüin.

³³ Namakalaka na nikirajüinkana:

—Nnojotsü kasain eein yaaya. Jala-jeekualüinjatkai wapüla tü eküülü shikajatkat watüma tü wattakat saalin wayuu?

³⁴ —¿Jera pan eekat jüma'ana? —nümakalaka Jesús.

—Akaratshisü ne'e pan eekat yaaya sümaa palitchen ne'e jimechen asijuushi —namakalaka ni'ipajee.

³⁵ Nuluwataakalaka Jesús tü wattakat saalin wayuu sünain süikkalaainjatüin mmalu'u.

³⁶ Naapaakalaka joo Jesús tü akaratshisükat pan je tü jimechenkat sünain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Nüshanaajakalaka joo shia süpüla nottonojüinjatüin na nikirajüinkana süka tü wayuukolüirua. ³⁷ Eküshii naya napüshuale'eya je emirashii sünainjee. Je süchikijee, okotchajünüsü tü napütaalakat natüma na nikirajüinkana, maa aka akaratshi katto'ui. ³⁸ Ejana maa aka 4.000 tooloyuu sa'aka tü wayuukolüirua süpüshua sünain mayaawajuin na jieyuu oo'ulaka na tepichi eejanakana. ³⁹ Je kettaapa shiküin tü wayuukolüirua, nümakalaka Jesús namüin: "Anashii ju'unüle jipialu'umüin". Je Jesús, o'otooshi nia namaa na nikirajüinkana sulu'u wane anua sünain o'unaa eemüin tü mmakat kalu'ukot tü pueulokot Magdala.

16

Achuntünüsü nümüin Jesús naa'inrüin kasa anasü

¹ Je nantapa chamüin cha'aya, eeshii napüla wane wayuuirua fariseo oo'ulaka

waneeirua saduceo. Antüshii naya süpüla nasakirayaainjachin Jesús shii'iree niweetiruin wane pütchi kasalajanajatkät natüma nümüin. Nachuntayaain nümüin naa'inrüinjatüin no'upala wane kasa eekai anashaatasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, tü ee'iyatüsüjatkat nukuaippa sünain nüjünlain nia Maleiwa.

² Nüsouktakalaka Jesús namüin: "Müleka ishole tü sirumakat motsapa ka'i, 'Nnojoleerü a'itüin juya', müşhii jia. ³ Otta müleka ishole shia watt'a maalü sümaa sirumain, 'Juyapeerü so'uka'i tüü', müşhii jia. Jia kayaawasekana sümüin tü sirumakat, ¿jamüsü nnojotka'a jiyaawatüin saa'u kasain tü taa'inrakat maa'ulu yaa? ⁴ Jia wayuu eekana maa'ulu yaa, jia kaainjaralii e'rüliikana ma'i wayumüin nümüin Maleiwa, ¿jamüsü taa'inreeka'a jütüma wane kasa anashaatasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, tü ee'iyatüsüjatkat takuaippa sünain nüjünlain taya Maleiwa? Shiimüin tü tamakat jümüin: Nnojoleerü taa'inrüin tü juchuntakat tamüin. Shia soto jaa'in tü nüchikikat Jonás chi nünuükimaajachikai Maleiwa nümaiwa süpüla jütüjaainjatüin taa'u mapeena sünainjee sünain nüjünlain taya Maleiwa", nümakalaka Jesús namüin. Kettaapa nünuiki, o'unüshi nia nama'anajee.

*Achiaajaanüshii na nikirajüinkana suulia tü
nekirajakat anain na fariseokana*

⁵ Otta na nikirajüinkana Jesús, sotütipa naa'in joolu'u sünain malü'üjin naya tü pan

nakotchirakat paala nanainjee na wayuukana.

⁶ Nüchiajaaatalakalaka naya sünain maa namüin:

—Jalia jia suulia tü oolojiakat pan nama'anajeejatkat na fariseokana oo'ulaka tü nama'anajeejatkat na saduceokana — nümakalaka namüin na nikirajüinkana.

⁷ Namajiraakalaka sütüma tü nümakat Jesús:

—Shiakajasa'a nümüin süka motüin waa'in tü pankat —namakalaka.

⁸ Süka nütüjaain saa'u Jesús tü naashajaajiraakat achiki, müshi nia namüin:

—Jiirakaa jiakana motsokana anoula, žjamüshii jaashajaajiraaka'a süchiki sünain nnojolüin pan jüma'ana? ⁹ ¿Nnojoliyüttaaja'a jiyaawatüin aa'u tü tekirajeekat anain jia? Soto jaa'in wanaa sümaa tekirüin 5.000 tooloyuu oo'ulaka jieyuu je tepichiya süka tü ja'raisükat pan je sünain süpütaain wainma süchikjee.

¹⁰ Je soto jaa'inya wanaa sümaa tekirüin 4.000 tooloyuu oo'ulaka jieyuu je tepichiya süka tü akaratshisükat pan je sünain süpütaainja'a wainma süchiki. ¹¹ Otta wanaa sümaa tachiajaain jia, nnojoishi taya aashajaashin süchiki pan. Shia tachiajaaka oulia tü oolojiakat pan nama'anakat na fariseokana oo'ulaka na saduceokana —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

¹² Nayaawatüitpa aa'u joolu'u na nikirajüinkana sünain shiain nüchiaain oulia tü nekirajakat anain na fariseokana oo'ulaka na saduceokana, tü a'walakajaakat sa'akamüin wayuu, nnojoloja'a shiain tü oolojiakat pan.

Aküjüshi Pedro jaralin Jesús

13 O'unüshi joolu'u Jesús namaa na niki-rajüinkana sü'ütpa'amüin tü pueulokat Cesarea de Filipo münakat. Nümakalaka Jesús namüin:

—Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, ¿jarai taya saashin tü wayukolüirua?

14 Nasouktakalaka ni'ipajee:

—“Niataa Juan chi owoutisaajükai”, müsü waneeirua. “Niataa Elías”, eesü makat. “Niataa Jeremías, niataa no'uluku na nünükimaajananakana Maleiwa paala sümäiwa”, eesü makat ne'e —namakalaka nümüin.

15 —Jama jiakana, ¿jarai taya jaajüin? —nümakalaka namüin.

16 Nüsouktakalaka joo Pedro nümüin:

—Pia Cristoka'aya, chi Nüneekajalakai Maleiwa süpüla o'tte'eraa wayuu. Pia chi Nüchonkai chi Maleiwa matüjüinkai ouktaa —nümakalaka Pedro.

17 Nümakalaka Jesús nümüin:

—Simón, nüchonkai Jonás, anata'aleeshija'a ma'i pia. Nnojotsü piyaawatalain aa'u shi-imüinkat tüü sükajee ne'e pikirajünün sünain sütüma wayuu. Nia chi Tashikai chakai iipünaa ee'iyataka shia pümuin. **18** Tamüshi paala pia: Watüjaa aa'ut sünain “Ipa” malu'ulüin tü anüliee Pedro makat te'itaakat paala pünain. Je joolu'u, maa aka ichein ma'i süsa'a wane miichi müleka shi'itaanüle saa'u ipa, akaweeria sünain ichein ma'i tü pünoulakat. Je mee-ria nanoula na anoujashiikana tanain sainküin mmakat. Je nnojoleena shiyamülün naya tü ouktaakat. **19** Meechi aka pia wane wayuu

kajapulu'ukai atümaa shiyaawein wane miichi, süka laülaweechin pia wanaa tamaa chaa eere nuluwataain chi Tashikai Maleiwa. Tü kasa kapükat pütüma yaa saa'u mmakat, kapeerü chaa iipünaa eere Maleiwa. Je tü kasa taashikat pütüma yaa saa'u mmakat, taasheerü chaa iipünaa eere Maleiwa —nümakalaka Jesús nümüin Pedro.

²⁰ Ni'ikakalaka joo Jesús naa'in na nikirajüinkana sünain nümüin namüin:

—Nnojo jüküjün tachiki sümüin wayuu sünain tayain chi Cristo Nüneekajalakai Maleiwa —müshi nia namüin.

Aküjüshi Jesús nüchiki sünain ouktajachin

²¹ Shissa süchikijee ka'ikat tia, o'ttüshi Jesús sünain aküjaanamüin na nikirajüinkana süchiki süpüshua tü aa'inneetkat nüka mapeena sünain nümüin namüin: “Nücheküin chi Maleiwakai süpüleerua to'unüin Jerusalénmüin süpüla müliainjachin ma'i taya natüma na laülaayuushiikana naa'u na judíokana, oo'ulaka natüma na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana, oo'ulaka natüma na karalouktamaajanakana. O'utinneeichi aa'in taya natüma. Je so'u apünüin ka'i süchikijee tia, oso'ire'enneeichi aa'in taya”, nümakalaka namüin.

²² Najattünakalaka Jesús nütüma Pedro mamüin aka türa sünain nüchiaainjachin nia:

—Senyotkalee, jalia pia suulia sülanüin pümuin tüü —nümakalaka.

²³ Nujununujaakalaka Jesús nuulia Pedro sünain nümüin nümüin:

—Nünükimaajachi pia Satanás, ko'uta ne'e pia toulia. Nnojo pa'alijirüin taya suulia tek-eraajüin tü nüchekakat tapüleerua Maleiwa. Tü jülükakat paa'in, püle'eru'ujeejatü ne'e shia, nnojotsü shiain tü ni'inaajalakat paala chi Maleiwakai tapüleerua —nümakalaka Jesús nümüin Pedro.

²⁴ Nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana: "Chi wayuu eekai tamaweein, anakaja müleka nnojorule naa'inrüin tü nüchekakat ne'e nümüiwa. Shia anaka alu'u müleka naa'inrule waneepia tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua, sümaa nnojolin mmolüin sheema o'utinnaa aa'in saa'u noonooin sümaa tanüiki. ²⁵ Chi eekai niyouktüin taya süka naa'inmajiraweein nukuaippa suulia ouktaa, amüloijeerü nukuaippa süpüshua. Otta chi wayuu eekai naapajiraain nukuaippa süpüla ni'yataainjachin tamüin, mayaashije o'utüneechin aa'in sünainjee tia, ayateechi o'tte'ennüin tattüma. ²⁶ Maja'a aka chi eekai niyouktüin taya süka washireein nia, amüloijeerü tü nukuaippakat süpüshua, süka nnojolin suuntüin tü nuwashirüinkat süpüla nu'tte'ennüin sükajee. ²⁷ Tayakai chi Shipayakai Wayuu, anteechi tachikua eejee chi Tashikai saa'u e'itaaushin taya nütüma süpüla aluwatawaa wanaa nümaa je eejeena na aapiekana nüma'anajeejanakana tamaa. Anteechi taya süpüla tawalaajeerüin wane'ewai sükua tü wayuukolüirua saa'u süpüshua tü kasa saa'inrapü'ükat, maa aka na aa'inrakana kasa anasü, otta na aa'inrakana kasa mojusü.

28 Shiimün tü tamakat jümün: Ana'aya ju'utku jia yaakana maa'ulu yaa nnojoleenakana ouktüin süpülapünaa ne'rün tayakai chi Shipayakai Wayuu sünain o'ttaa sünain aluwatawaa".

17

Ee'iranajaasü nukuaippa Jesú

1 Je mapa aippirua ka'i süchikijee tia, neenajaakalaka Jesús apünüinshii na nikirajüinkana: Pedro, Jacobo oo'ulaka Juan, chi nimüliakai Jacobo, süpüla no'unajanain nümaa namüiwa eemün wane uuchi. **2** Je chamün cha'aya, ee'iranajaasü nukuaippa Jesú no'upala. Chuwatsü ma'i nu'upünaa maa aka naa'in chi ka'ikai. Otta nüshe'in, jorojorotsü ma'i. **3** Eweenaa müshi'iya no'upala wane piamashii wayuu sünain naashajaain nümaa Jesú: nia Moisés oo'ulaka Elías, na nünükimaajananakana Maleiwa paala sümaiwa.

4 Nümakalaka Pedro:
—Senyotkalee, anasü ma'i süka we'rütipain tü kasa alatakat wo'upala. Müleka pücheküle, anasü müleka takumajüle apünüinsü luma: wane püpüla, wane nüpüla Moisés, je wane nüpüla Elías —nümakalaka.

5 Wanaa sümaa naashajaain Pedro, eweetalaa müsü wane siruma kasuusalü ma'i nanainmüin. Süsouktakalaka wane pütchi sa'akajee tü sirumakat: "Anii chi Tachonkai aishikai tapüla. Talatüshi ma'i taya nümaa. Jüüjüü jümata sümuin nünüiki", sümakalaka tü pütchikat namüin.

6 Je na apünüinshiikana nikirajüin, naapapa tü pütchikat, a'wachiraashii mmalu'u süka mmolüin ma'i naya. **7** Nürütkaakalaka Jesús nanainmüin sünain ni'itaain najapü nanain sünain nümüin namüin:

—Jüsha'walaa, nnojo mmolüin jia — nümakalaka namüin.

8 Otta nayaletpa nekii, ne'rüin Jesús sünain nümüiwain.

9 Je wanaa sümaa nashakatüin saa'ujee tü uuchikat, ni'ikakalaka joo Jesús naa'in sünain nümüin namüin:

—Nnojo jüküjüin süchiki tü kasa ji'rüitpaket wane'ere'eya jüküjüin taso'iraapa aa'in süchikijee ouktaa, taya chi Shipayakai Wayuu —nümakalaka Jesús namüin.

10 Nasakirakalaka nia:

—Jamüshii naküjaka'a na karalouktamaajanakana nüchiki Elías sünain niainjachin antüin palajana nüpüleerua chi Cristo Nüneekajalakai Maleiwa? —namakalaka.

11 Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin sünain niainjachin Elías antüin palajana süpüla yapainjatüin nütüma süpüshua tü nüpüshikalüirua Maleiwa. **12** Tamüshii paala jia: Antüichipa Elías, akaisa nno-jolin shiyaawatüin nia wayuu. E'rüliishii wayumüin nümüin. Akaweechia tayakai chi Shipayakai Wayuu, ne'reechi amüin tayaka'iya —nümakalaka namüin.

13 Je na apünüinshiikana nikirajüin, nayaawatüitpa joolu'u saa'u sünain niain Juan chi owoutisaajükai naashajaain achiki Jesús.

Anashi nütüma Jesúś wane jintüi kale'eru'ushi paala yolujaā

14 Nantapa sa'akamüin tü wattakat saalin wayuu, arütkaashi wane wayuu nünainmüin Jesúś sünain nüsapainyo'ukain nümülatu'u sünain nümüin nümüin:

15 —Ekirajükalee, anii tachon ayuuishi, anakaja pümüliajüle nia. Müliasü ma'i naa'in wanaa sümaa nu'kchichijaain. Ojutu'uwaishi nia sütüma sa'aka tü sikikat je shiroku wüin. **16** To'unirüin paala chi tachonkai nanainmüin na pikirajüinkana shii'iree neiyajeein nia. Isasü nachiki —nümakalaka nümüin Jesúś.

17 Nümakalaka Jesúś sümün tü wayuukolüirua süpüshua:

—Jiakana manoujüinyeekana tanain, jia e'rüliikana wayumüin tamüin, wattairü süma'a ta'atapajüin jia shii'iree jünoujeein tanain —nümakalaka namüin.

—Püche'era chira püchonkai —nümakalaka nümüin nüshi chi jintükai.

18 Otta müşhia Jesúś, nuu'ule'erakalaka tü yolujaakat suulia tü saa'inrakat nüka chi jintükai. Sujuitkalaka nüle'eru'ujee. Anakalaka chi jintükai wanaa sümaa tia.

19 Narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin sujuuna tü wattakat saalin wayuu sünain nasakirüin nia:

—¿Jamüsü nnojotka'a wountüin wayu'lüin tü yolujaakat nuulia? —namakalaka nümüin.

20 Nüsouktakalaka Jesúś namüin:

—Isasü jüchiki süka nnojolüin jünoujain tanain. Shiimüin tü tamakat jümüin: Müleka

jünoujüle tanain, ja'itairü nnojolüin katsünin joolu'u tü jünoulakat, jaa'inreerü tü kasa isakat süchiki wayuu. Maa aka jümataarüle paala sümüin wane uuchi, "Anakaja pu'unüle yaa-jee ka'yatamüin", sünoujeerü jünüiki. Nnojoleerü kasain isain jüchiki. ²¹ Otta yolujaa eekai müin aka tü ojuittinnakat nuulia chi jintüikai, nnojoleerü ojuittüin müleka nnojorule jüchuntüin nümüin Maleiwa sümaa jaamajüin —nümakalaka Jesús namüin.

Aküjüshi Jesús nüchikua nüchiki sünain ouktajachin

²² Shiasa mapa tia, wanaa sümaa jutkatüin Jesús namaa na nikirajüinkana cha'aya Galilea, müshi nia namüin:

—Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, aapüneematüichi ekii taya sajapulu'umüin wane wayuuirua. ²³ O'utinneeichi aa'in taya natüma. Je so'u apünuin ka'i süchikijee tia, oso'ire'enneeichi aa'in taya —nümakalaka namüin.

Je na nikirajüinkana, mojukalaka ma'i naa'in sütüma tü nümüitpaket namüin.

Tü neerü okotchajünakat süpüla tü a'waajüleekat

²⁴ Nüntakalaka Jesús namaa na nikirajüinkana sulu'umüin tü pueulokat Capernaum. Eeshii wane okotchajülii neerü süpülajatü tü a'waajüleekat Maleiwa. Nantakalaka nünainmüin Pedro sünain nasakiruin nia:

—¿Naapüin chi ekirajükai pia tü neerü süpülajatkät tü a'waajüleekat Maleiwa? — namakalaka nümüin.

²⁵ —Aa —nümakalaka Pedro namüin.

Shiasa nikerolapa Pedro sulu'umüin wane michi, arütkaa müşhia Jesús nünainmüin sünain nümüin nümüin:

—Simón, tasakirüin paala pia sünain wane kasa: ¿Jaralii na wayuu awalaajüinjanaka nümüin chi sülaülashikai mma? ¿Naya na nüchoinkana? ¿Nayataapa na wayuu nnojoliikana nüchooin, na wayuu nluwataakana ne'e aa'u? —nümakalaka Jesús nümüin Pedro.

²⁶ —Naya na wayuu nnojoliikana nüchooin — nümakalaka Pedro ni'ipajee.

Nümakalaka Jesús nümüin:

—Nnojoluja mata awalaajüinjanain na nüchoinkana. ²⁷ Otta müsia suulia mojujain naa'in na wayuu aashajaayüliikana pümaa, anakaja müleka pu'unüle joolu'u sotpa'amüin tü palaakat süpüla pujutüin tü kuli'rakat shiroku. Je tü palajateetkat jime piyu'lüin, pujutala saanükü, je eejeerü püpüla wane neerü kachueera. Paapa tia namüin na okotchajüliikana süpüla wawalaajüin wayakana piamale süka, piakai oo'ulaka tayakai — nümakalaka Jesús nümüin Pedro.

18

*Kee'ireesü naa'in laülawaa na nikirajüinkana
Jesús*

¹ Shiasa mapa tia, arütkaashii na nikirajüinkana Jesús nünainmüin sünain namüin nümüin:

—¿Jaraleechi miyo'uka so'uweena wane ka'i eere nuluwataain Maleiwa? —müshii naya.

² Neenajakalaka Jesús wane jintüi nünainmüin pasanain nanain na nikirajüinkana.

³ Nümakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Müleka nnojorule shii'iranajaain jukuaippa maa aka nukuaippa chi jintüikai, müinaya jia mekerolüin cha'aya eere nuluwataain Maleiwa.

⁴ Maa aka jintüikai chii sünain nnojolüin yaletayaain naa'in, akaainjachia chi wayuu eekai miyo'uweein cha'aya eere nuluwataain Maleiwa. ⁵ Je chi wayuu eekai kamaneein sümüin wane wayuu, maa aka naa'in jintüikai chii, saa'u nünoujain tanain, kamaneeshi nia tamü'inya wanaa sümaa.

Chi eekai kaainjalain atüma wane anoujashi

⁶ "Na anoujashiikana tanain, na makana saa'in tepichi, müleka naka'injaale suulia anoujaa nütüma wane wayuu, anashi müleka nujutinnüle chia wayukai shirokumüin tü palaakat sünain kanutpünaain nia wane ipa miyo'u süpüla wattainjachin nia shiinalu'umüin.

⁷ "Kapüleesü saa'innüin tü anasükat sütümä wayuu yaa saa'u mmakat, süka wainmain tü kasa kaainjalakat atüma wayuu. Je süka tia, ayateerü wayuu wainma sünain kaainjalaa. Otta chi eekai naainjireein tü wayuukolüirua kasa mojusü, 'aisha'ajaa' meechi nia, süka

kasalajaneerüin shia nümüin. ⁸ Jalia pia suulia kaainjalaa sükajee tü kasa paa'irrakat süka pajapü je sükajee tü kasa paa'irrakat eepünaale su'unirüin pia tü puu'uikat. Anasüje ne'e shiale amüloulin puulia waneesia pajapü je puu'ui shiale sünain pikerolüin nüma'anamüin Maleiwa suulia pikerolöyüin Hadesmüin sümaa tü piamasükat pajapü je puu'ui, chaa eemüinjachire pujutünün sa'akamüin tü ouktüsükälüirua. ⁹ Jalia pia suulia kaainjalaa sükajee tü kasa pi'rakat. Anasüje ne'e shiale amüloulin puulia waneesia po'u sünain pikerolüin nüma'anamüin Maleiwa suulia pikerolöyüin Hadesmüin sümaa tü piamasükat po'u, chaa eemüinjachire pujutünün sa'akamüin tü ouktüsükälüirua.

Süchiki wane anneerü machikisat

¹⁰ "Jalia jia suulia pülaajüin jaa'in noulia na anoujashiikana tanain, na makana saa'in tepichi. Tamüshii paala jia: Na aapiee e'itaaushikana süpüla aa'inmajaa naya, jutatusü napüla ekerolaa nünainmüin chi Tashikai Maleiwa chaa iipünaa.

¹¹ "Antüshi tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süpüla to'tte'erüinjatüin wayuu eekai maa'awain nuulia Maleiwa. ¹² Wane wayuu ja'aka, müleka kamü'ününre nia poloo shikii anneerü je machikitaarüle waneesia sünainjee, nüpüterü tü süpüshikat, tü mekietsatkät shikii mekietsalümüin, chaa saa'u tü namünakat süpüla o'unaa sünain achajawaa süchiki tü machikisatkät. ¹³ Shiimüin tü tamakat jümüin: Nüntapa chi wayukai sünain,

talataleejeeria ma'i naa'in sümaa suulialee sümaa tü mekietsatkat shikii mekietsalümün nnojotkat machikisalüin. ¹⁴ Müsia nukuaippa chi Jüshikai Maleiwa chakai iipünaa, nnojotsü nücheküin süpüleerua maa'awain nuulia waneesükaije'e tü anoujasükalüirua tanain, na makana saa'in tepichi.

Müleka kaainjarale wane juwala juulia

¹⁵ "Müleka kaainjarale wane puwala puulia, anakaja pu'unüle nünainmün süpüla paasha-jaain nümaa nümüiwa súchiki tü kasa mojusü naa'inrakat pümuin. Je müleka kapüräle naa'in tü püküjakat nümuin, puunteerü anajiraain pia nümaa. ¹⁶ Akaajasa müleka niyoutüle pünnüiki, anakaja püle'ejüle nünainmün mapeena sünain pümaain waneesia je piama puwalayuu shiale atüjaakana saa'u sünain pansaain tü pümakat nümuin, maa aka tü suluwataakat anain tü nüchikimaajatkat Maleiwa. ¹⁷ Je müleka ayatüle nnojolüin kapülain naa'in tü pümakat nümuin, anakaja püküjale súchiki tü naain-jalakat namüin na anoujashiikana wanaa sümaa jutkatüin. Je müleka niyoutüle tü namakat na anoujashiikana napüshua nümuin, piiraka pü mata nümuin maa aka naa'in eekai matüjuin ayaawajawaa suulia aainjalaa.

¹⁸ "Shiimüin tü tamakat jümuin: Tü kasa kapükat jütüma yaa saa'u mmakat, kapeerü chaa iipünaa eere Maleiwa. Je tü kasa taashikat jütüma yaa saa'u mmakat, taasheerü chaa iipünaa eere Maleiwa.

19 “Tamüsü paala jümüin wane kasaya: Müleka paa'iwale piamashii wayuu ja'akajee sünain achuntaa soo'opünaa wane kasa nümüin chi Tashikai Maleiwa chakai iipünaa, aapüneerü shia namüin nütüma. **20** Süka jamüin, eejeechi taya jümaa jiakana anoujashiikana tanain wanaa sümaa jutkatüin jia süpüla achuntaa nümüin Maleiwa, ja'itaina piamashiin je apünüinshiin ne'e jia”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Nüchiki wane acepchiee mamüliajüinsai

21 Arütkaashi joolu'u Pedro nünainmüin Jesús sünain nümüin nümüin:

—Senyotkalee, müleka masütaajule wane tawala sünain kaainjalain nia toulia, ¿jeratuanjatü motoka amaa taa'in tü kasa mojusü naa'inrakat? ¿Kojuyatua? —nümakalaka nümüin.

22 Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Tamüshi paala pia: Nnojotsü kojuyatuain ne'e. Motowalinjatü paa'in waneepia kaainjalakat o'u puulia —nümakalaka nümüin.

23 Nüküjakalaka Jesús nüchiki Maleiwa sünain nuluwataain süpüla natüjaainjatüin saa'u sünain jamüinjatüin sukuaiippa süpüla motüinjatüin naa'in naainjala wane nawala noulia: “Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in nukuaiippa wane wayuu aluwataashi sulu'u wane mma. So'u wane ka'i, neenajiruin na nüchepchiakana nünainmüin süpüla nütüjaain saa'u jerain neerü najuyaajüin nuulia wane'ewai nakua süpüla nawalaajüinjatüin shia nümüin süchikua. **24** Nüntakalaka nünainmüin wane

chi nüchepchiakai kajuyaalakai watta saalin neerü nuulia. ²⁵ Otta nnojotkalaka nuuntüin nuwalaajüin süchikua tü nujuyaalakat. Nüsouktakalaka chi laamakai: 'Jüikka jümaala chi wayuukai sümaa nu'wayuuse sümaa nüchooin oo'ulaka süpüshua tü kasa eekat nüma'ana süpüla walaainjatüin tü nujuyaalakat toulia süka tü naliakat', nümakalaka.

²⁶ "Nüsapainyo'ukakalaka chi nüchepchiakai nümülatu'u chi nülaamainkai sünain nuchuntashaatain nümuin nümürialüin nia sünain nümuin nümuin: 'Anakaja paawarüle paala taya, tawalaajeerü pümuin süpüshua tü tajuyaalakat', nümakalaka nümuin. ²⁷ Je chi laamakai, nümüliajakalaka naa'inyaka chi nüchepchiakai sümaa nuu'ulaaleein tü nünneetsekat nüpüla sümaa taashin nia nütüma.

²⁸ "Otta chi achepchieekai, nu'unakalaka nünainmuin wane achepchiee wanaa nümaa. Nujujaajirüin paala wane palitchon neerü. Naapaa nümüshia chi nüpüshikai nümülapünaa sünain nümuin nümuin: 'Puwalaaja pümaala tü pujuyalakat toulia', nümakalaka nümuin.

²⁹ "Niasa chi nüpüshikai, nüsapainyo'ukakalaka nia nümülatu'u sünain nüchuntashaatain nümuin nümürialüin nia sünain nümuin nümuin: 'Anakaja paawarüle taya, tawalaajamaateerü pümuin süpüshua tü tajuyaalakat', nümakalaka nümuin.

³⁰ "Nüsouktakalaka nümuin: 'Nnojoruleeja'a süpüla taawalüin pia', nümakalaka nümuin. Nüpüreesajitkalaka joo chi nüpüshikai

wane'ere'eya nujuittüin nuwalaajapa tü nujuyaalakat. ³¹ Nayasa na waneeirua achepchieekanairua, mojukalaka ma'i naa'in naapapa súchiki tü alatakat. No'unakalaka nünainmüin chi nalaamainkai sünain aküjaa súchiki süpüshua tü alatakat nümüin chi napüshikai.

³² “Je joolu'u chi laamakai, neenajakalaka joo chia nücheppchiakai nünainmüin sünain nümüin nümüin: ‘E'rüikaiche aa'in wayumüin pia. Aashin too'ulaayaainkain tü tanneetsekat püpüla süka püchuntüin tamüin taawalüin pia. ³³ Mojushiisü tamüin nnojolüin pümliajüin chi püpüshikai maa aka tamüliajüin pia’, nümakalaka nümüin. ³⁴ Je sünain jashichin ma'i chi laamakai, nujutitkalaka joo chi nücheppchiakai sulu'umüin tü kaatsetkat süpüla ni'yaajünün wane'ere'eya nujuittüin nuwalaajapa süpüshua tü nujuyaalakat.

³⁵ “Tamüshii paala jia: Akaweenia jia wane'ewaire jukua nütüma chi Tashikai Maleiwa chakai iipünaa müleka nnojorule motoleeinya jaa'in naainjala na juwalayuukana juulia”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

19

Ekirajüshi Jesús soo'opünaa akatalawaa suulia a'wayuusee

¹ Shiasa nüküjapa Jesús tüü namüin na nikirajüinkana, o'unüshi nia chajee Galileejee sulu'umüin tü mmakat Judea. Je yalajee

yala, o'unüshi waneemüin sa'ata tü süchikat Jordán. ² Suushikajaakalaka watta saalin wayuu nüchiirua. Je nüntapa chamüin, niiyajüin wayuu eekai ayuulin sa'aka tü wayuukolüirua.

³ Narütkaakalaka wane wayuu fariseoirua nünainmüin Jesú斯 süpüla nasakirayaainjachin nia shii'iree niweetirüin wane pütchi kasalajana-jatkat nümüin natüma sünain maa:

—¿Anasü müleka nuu'ulaale nu'wayuuse wane wayuu saalijee kasa eekai eein ne'e?
—namakalaka na fariseokana nümüin Jesú斯.

⁴ Nüsouktakalaka Jesú斯 namüin:
—Jütüjaa aa'ut tü ashajünakat paala süchiki jamüin sukuappa wayuu wanaa sümaa sükumajünün paala sümaiwa nütüma Maleiwa. Nükumajün wayuu toolo oo'ulaka wayuu jierü.

⁵ Je nümakalaka chi Maleiwakai: “Sükajee takumajün wayuu toolo oo'ulaka wayuu jierü, anashi nujuittüle chi wayuukai nuulia chi nüshikai je suulia tü niikat süpüla ka'wayuusein nia je süpüla kepiainjachin nia sümaa tü nu'wayuusekat saa'u sa'aniraaitpain nukuaippa sümaa”, müshi Maleiwakai paala sümaiwa.

⁶ Waneeinapa wayuu naya, nnojoliinapa katata'awain. Tamüshii paala jia: Sa'aniraapa nukuaippa wane wayuu toolo sümaa wane jierü nütüma Maleiwa, nnojotsü anain süpüla sükatajiraanün sütüma wayuu —nümakalaka Jesú斯 namüin.

⁷ Namakalaka na fariseokana ni'ipajee:
—¿Jamaka'a sümaka'a tü nüshajakat Moisés tü makat: “Müleka nücheküle wane wayuu süpüleerua nuu'ulaain suulia tü

nu'wayuusekat, che'ojaasü nüshajüin ne'e wane karaloukta aapiria tü nu'wayuusekat sünain nuu'ulaainjatüin shia. Süchikijee naapüin tü karalouktakat sümüin, eesü süpüla nüjütüin shia nüma'anajee", makat? —namakalaka nümüin Jesús.

8 Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—“Ma jütüma sukuappa ju'wayuuse müleka juu'ulaweere suulia”, müşhija Moisés namüin na jutuushinuukana süka nayouktün tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua. Eekaja'a su'ttaiwa'aya, nnojotsü majatün. **9** Je tanüiki tayakai joolu'u jümüin, müsü mayaa: Chi eekai nuu'ulaain suulia nu'wayuuse, sümaa nnojotsüin süma'üjiraasüin nümaa wane wayuu naata nuulia, müleka ka'wayuusere nia nüchikua, kaainjalashi. Je kasalajaneerü nümüin nüma'üjaain sümaa tü jeketkat nu'wayuusein. Akaajaa chi wayuu ka'wayuusekai tü jierü oo'ulaauhitkat, kaainjalashi nia'aya, je kasalajaneerü nümüin nüma'üjaain sümaa tü jierü oo'ulaauhitkat —nümakalaka Jesús namüin na fariseokana.

10 Namakalaka joolu'u na nikirajüinkana nümüin Jesús:

—Müleka shialeje nukuaippain wane wayuu sümaa tü nu'wayuusekat tia pümakat, anasüja ayatüle wane wayuu ma'wayuusein —namakalaka nümüin.

11 Nümakalaka Jesús namüin:

—Nnojotsü kapülain saa'in wayuu süpüshua tü jümüitpakat. Naya kapülaka aa'in ne'e na süpülanakanaja'aya nütüma Maleiwa.

12 Eeshii wayuu eekai ma'wayuusein süka aleinjanain naya. Eeshii wayuu eekai ma'wayuusein süka nakapajünün. Je eeshii eekai ma'wayuusein süka na'yataweein nümüin Maleiwa chakai iipünaa süka süpüshua naa'in. Je joolu'u, chi eekai nuuntüin ma'wayuusee, anakaja kapürale naa'in —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Nümanee Jesús namaa na tepichikana

13 Je so'u wane ka'i, antinnüshii wane tepichiirua nünainmüin Jesús süpüla ni'itaainjatüin najapü naa'uirua sümaa nüchuntüin nümüin Maleiwa naa'u. Otta na nikirajüinkana ne'rapatia, nachiajakalaka tü wayukoluirua.

14 Otta müşhia Jesús, müşhi namüin na nikirajüinkana:

—Kettshi'iya na tepichikana nantaiwa tanainmüin. Maa aka nakuaippa na tepichikana sünain nnojolüin kaa'in toulia, müinjatia nakuaippa tamüin na ekeroteekana chaa eere nuluwataain Maleiwa —nümakalaka namüin.

15 Shiasa süchikijee ni'itaain najapü saa'u tü tepichikalüirua, o'unüshi nia yalajee yala.

Chi ekeroteechikai eere nuluwataain Maleiwa

16 Nürütkaakalaka nünainmüin Jesús wane wayuu jima'ai sünain nüsakirün nia:

—Ekirajükalee, ¿jarat anasü taa'inrüinjatka süpüla eeinjachin taya nümaa Maleiwa wanepia?

17 Asouktüshi Jesús:

—¿Jamüshi püsakiraka'a taya sünain kasa anasü? Waneeshia Maleiwa niain anashin.

Müleka pücheküle süpüleerua eeinjachin pia nümaa waneepia, poonoo pümaala sümaa tü nuluwataakat anain —nämakalaka Jesús nümuin.

18 —Tü jaratkat? —nämakalaka nümuin Jesús.

Nüsouktakalaka Jesús nümuin:

—Tü nuluwataakat anain, müsü mayaa: "Nnojo pu'utüin saa'in wayuu. Nnojo püma'üjaain sümaa wayuu nnojotkat pu'wayuusein otta nnojoikai pu'wayuusein. Nnojo pu'lujajün sükorolo wayuu. Nnojo püküjün alawaa súchiki wane wayuu. **19** Kojutüinjatü pütüma püi je püshi. Oo'ulaka na wayuukana napüshua, anashii aire püpüla maa aka alin pia püpüla jiraa", makat —nämakalaka Jesús nümuin.

20 —Taa'inratüjütsa'aya tia süpüshuale'eya. ¿Kasa che'ojaaka tapüleerua? —nämakalaka nümuin Jesús.

21 Nüsouktakalaka Jesús nümuin:

—Müleka pikeraajeere süpüshua tü nüchekakat püpüleerua Maleiwa, anashi müleka puikküle tü pukorolokot süpüshua süpüla püslajüinjatüin tü süliakat sümuin wayuu eekai mojuin. Kee'irakeerü pümuin shia iipünaamüin cha'aya eere Maleiwakai. Je paa'inrapa tia, ale'ejeechi pia püchikua tanainmuin süpüla tamaain pia —nämakalaka Jesús nümuin.

22 Je chi jima'aikai sütümajee tü nämakat Jesús nümuin, o'unüshi näma'anajee sünain mojuin ma'i naa'in süka washirüin ma'i nia.

23 Nümakalaka joolu'u Jesús namüin na nikirajüinkana:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Chi wayuu eekai ataralaain sümaa tü nuwashirüinkat, kapüleejeerü ma'i nümüin ekerotoo cha'aya eemüinre nuluwataain Maleiwa. **24** Müshi tachikua: Mapüleesat süpüleerua shikerotün wane "camello" so'ulu'upünaa wane wutia suuliale'eya shikerotün wane wayuu washirü cha'aya eere nuluwataain Maleiwa — nümakalaka namüin.

25 Patatsü ma'i naa'in na nikirajüinkana sütüma tü nümakat Jesús.

—Isasüja'a sümata nüchiki nu'ttaainjachin wane wayuu —namajiraakalaka.

26 Eirakaashi joo Jesús namüin sünain maa namüin:

—Tü kasa isakat süchiki wayuu, nnojotsü kapüleein nümüin Maleiwa.

27 Müshi joo Pedro nümüin Jesús:

—Wapütüin süpüshua tü kasa eejatkät wama'ana süpüla yaainjanain waya pümaa. ¿Kasakalaka nuwalaajeenain aka waya Maleiwa? —nümakalaka.

28 Nüsouktakalaka Jesús:

—Shiimüin tü tamakat jümüin, e'itaaushi tayakai chi Shipayakai Wayuu nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa so'uweena wane ka'i. Otta jia polookana piammüin tekirajün, saa'u tamaain jia waneepia, aluwataweena jia so'uweena ka'ikat tia naa'u na wayuu Israelkana, na polooshiikana piammüin e'irukuu, sulu'u tü mma jeketkat. **29** Je chi wayuu eekai nüpütün

nipia, nuwalayuu, nüshi, nii, nüchonnii, je na'apainse shiale süpüleerua aküja tachiki, alana'aleejeeria tü aapüneetkat nümuin maa aka polootua shikii suulia tü kasa nüpütakat. Je eejeechi nia nümaa Maleiwa waneepia saa'u shii'iranajaushin naa'in. ³⁰ Tamüshii paala jia: Ja'itaina mojutüin na anoujashiikana sütuma wayuu maa'ulu yaa, ekeroleenapaja'a naya nüma'anamüin Maleiwa so'u wane ka'i. Akaajasa na manoujainsaliikana, ja'itayaashiije kojutüin sütuma wayuu maa'utpünaa yaa, nnojoleena kasajanain nümuin Maleiwa so'u ka'ikat tia —nümakalaka Jesús namüin.

20

Nachiki wane a'yataalii sulu'u wane apain

¹ Nümakalaka Jesús namüin: “¿Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa? Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in nukuaippa wane wayuu ka'apainseshi. O'unüshi watt'a maalü pülaasapa'amüin sünain nüchajaain süchiki wayuu süpüla shi'yataainjatüin so'u ka'ikat tia sulu'u tü na'apainsekat. ² Nüküjain namüin na wayuukana sünain nuwalaajüinjachin namüin wane'ewai nakua waneesia neerü kanüliasü 'denario' süpüla wane ka'i saa'u na'yataain nümuin sulu'u tü na'apainsekat. Nüjütakalaka naya sulu'umüin tü na'apainsekat.

³ “Shiasa mapa tia, maa aka ja'ipa ka'i, o'unüshi nia nüchikua pülaasapa'amüin. Eekalaka nüpüla wane wayuuirua

sha'washawalüin sünain ma'yataain.

⁴ Nümakalaka namüin: 'Anakaja ju'unüle ji'yataaiwa jiakanaya sulu'u tü ta'apainsekat. Tawalaajeerü jümüin ji'yataain', nümakalaka namüin. ⁵ No'unakalaka.

"Je maa aka kale'o oo'ulaka maa aka aliika, o'unüshi nia pülaasapa'amüin nüchikua süka che'ojayülün nümüin wayuu a'yataainjatkat.

⁶ Shiasa mapa, maa aka motsapa ka'i, o'unüshi pülaasapa'amüin nüchikua'aya. Eekalaka waneeiruaya sha'washawalüin sünain ma'yataain. Nümakalaka namüin: '¿Jamüsü kettatka'a ka'ikat jaa'u sünain ma'yataain jia?', nümakalaka namüin. ⁷ Nasouktakalaka nümüin: 'Nnojoliishii waya a'yataain süka nnojolin jaralin eenajaain süpüla a'yataawaa', namakalaka. Nümakalaka namüin: 'Anakaja müleka ju'unüle sulu'umüin tü ta'apainsekat süpüla ji'yataain chamüin'.

⁸ "Shiasa mapa aipa'a, nümakalaka chi ka'apainseshikai nümüin chi ni'ipajachikai: 'Peenaka na a'yataaliikana süpüla puwalaajünin namüin tü na'yataainkät. Puwalaaja palajana na chiiruajanakana o'ttün sünain a'yataawaa. Je süchikijee, puwalaajeena na palajanakana o'ttün', nümakalaka.

⁹ "Narütkaakalaka nünainmüin na o'ttüshiikana sünain a'yataawaa motsapa ka'i. Nawalaajünakalaka wane'ewaire nakua süka wane 'denario'. ¹⁰ Otta narütkaapa na o'ttüshiikana palajana sünain a'yataawaa, alatüinjatüyaa naashin namüin suulia tü waneekat 'denario'. Otta nawalaajünakalaka

wane'ewaire nakuaya süka wane 'denario'.
11 Je nawalaajünapa, o'ttüşhii naya sünain noyoojooin noo'omüin chi ka'apainseshikai sünain namüin nümüin: **12** 'Nala o'ttüşhiikana motsapa ka'i sünain a'yatawaa, wanaawasü puwalaajün namüin wanaa wamaa waya o'ttüşhiikana watta'ajee maalü, ka'isitshiikana so'uka'ipa', namakalaka nümüin.

13 "Nümakalaka joo chi ka'apainseshikai nümüin wane: 'Waa'iraa, nnojoishi e'rüshin wayumüin taya pümuin. Soto paa'in sünain taashajaalatüjülin tüü pümaa sünain tawalaajünjatüin pümuin tü waneekat "denario" süpüla wane ka'i. **14** Pu'una pümata pipialu'umüin sümaa tü taapüitpaket pümuin. Tacheküin taa'inyaka wanaaweein taapakat nümüin chi antüshikai chiirua sümaa tü taapakat pümuin. **15** Taashishi taya süpüla taa'inrüin tü tachekekakat süka tü tanneetsekat. ¿Mojushiisü pümuin nnojolin ji'iyein taya saa'u suulia wayuu?', nümakalaka chi ka'apainseshikai nümüin.

16 "Akaweechia chi eekai jekechin sünain anoujaa tanain, maa aka chi eekai kama'aichin sünain anoujaa tanain, ekeroleena naya chamüin eere nuluwataain Maleiwa sünain wanaawain nakuaippa no'ulu'u Maleiwa", nümakalaka Jesúس namüin.

Aküjüshi Jesúś nüchikua nüchiki sünain nu'utinnajachin aa'in

17 So'u wane ka'i, wanaa sümaa nu'unüin Jesús Jerusalénmüin, neenajakalaka namüiwa na nikirajüinkana polooshiikana piammüin sünain maa namüin:

18 —O'unajana joolu'u waya Jerusalénmüin, je tayakai chi Shipayakai Wayuu, aapüneematüichi ekii taya najapulu'umüin na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana. "Anashi nu'utinnüle aa'in süka kaainjaralin ma'i nia", meena naya tachiki **19** sünain naapüin taya najapulu'umüin na gentilekana. Je naairua, neme'erainpaleechi taya sümaa na'yaateechin taya. Je süchikijee tia, nakachereechee taya süpüla ouktaa. Otta nu'unnaa chi apünüinkai ka'i süchikijee tia, oso'iraajeerü taa'in — nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Jacobo oo'ulaka Juan, achuntüshii wane kasa nümüin Jesús

20 Sürütkaakalaka joolu'u tü niikat Jacobo je Juan, na nüchonniikana Zebedeo, nünainmüin Jesús namaa nayakana. Süsapainyo'ukakalaka shia nümülatu'umüin süpüla süchuntüinjatüin nümüin wane kasa.

21 Nümakalaka Jesús sümüin:

—¿Kasa kee'ireeka paa'in taa'inrüin pümuin?
Süsouktakalaka nümüin:

—Tacheküin süpüleerua püikkale'erüin na tachonniikana pa'ato'u cha'aya eejeechire puluwataain, wane pikialu'ujee oo'ulaka wane pipe'eru'ujee —sümakalaka nümüin Jesús.

22 Nümakalaka joolu'u Jesús namüin Jacobo oo'ulaka Juan:

—Nnojotsü jütüjaain aa'u tü juchuntakat. ¿Ju-unteeerüjasa'aya jülatirün tü müliaa te'reetkat? —müshi nia namüin.

—Aa, wounteerü —namakalaka nümüin Jesús.

23 Nümakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin sünain ji'rüinjatüin müliaa maa aka tayakai. Otta na aikkalaainjanakana tekialu'ujee oo'ulaka tepe'eru'ujee, nnojoishi laülaain taya süpüla, nieechi e'itaaka chi Tashikai Maleiwa —nümakalaka Jesús namüin.

24 Shiasa na polooshiikana nikirajüin, natüjaapa saa'u tü nachuntakat, aashichijaashii naya namüin Jacobo je Juan süsala tia.

25 Neenajakalaka Jesús napüshua na nikirajüinkana nünainmüin sünain nümüin namüin:

—Na laülaashiikana naa'u na gentilekana, naluwataain naya pejeeva. **26** Otta jukuaippa jiakana, nnojotsü müinjatüin. Chi wayuu laülaweekai ja'aka, acheküshi jüüpüuinjachin jümüin jüpüshua. **27** Akaajaa chi wayuu eekai nücheküin süpüleerua miyo'uweein ja'aka, acheküshi niainjachin jüüpüuin jümüin jüpüshua. **28** Maa aka tayakai chi Shipayakai Wayuu, nnojoishi antüshin taya süpüla shi'yataainjatüin wayuu tamüin, alu'ujasa süpüla ta'yataainjachin sümüin wayuu, je süpüla taashinjatüin wayuu wainma suulia saainjala sünainjee ouktün taya saa'u — nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Anashii piamashii mo'usalii nütüma Jesús

29 Ajuittüshi Jesús namaa na nikirajüinkana sulu'ujee tü pueulo kanüliakat Jericó sümaa wayuu watta saalin. **30** Eekalaka napüla pi-amashii wayuu mo'usalii joyojoyolüin sotpa'a tü wopukot. Je natüjaapa saa'u na mo'usaliikana sünain nülatüin Jesús na'ütpünaa, nowoorulaakalaka joo sünain namüin:

—Senyotkalee, Nülüinkai David, pümüliaja waya.

31 Shiasa tü wayuu wattakat saalin,

—Kaseesün jikiisa —müsü namüin na mo'usaliikana.

Ott a nayakana, masütaajusalii sünain a'waataa:

—Senyotkalee, Nülüinkai David, pümüliaja waya —namakalaka.

32 Nüsha'walaakalaka Jesús sünain nüsaajirüin na mo'usaliikana nünainmüin.

—¿Kasa jüchekaka taa'inrüin jümuin? — nümakalaka Jesús namüin.

33 —Senyotkalee, anashii müleka ko'ule waya —namakalaka nümuin.

34 Nümlüajüin Jesús na mo'usaliikana sümaa ni'itaain najapü sünain no'u. Ko'u müşhija na wayuukana. Je süka anaitpain no'u, no'unakalaka joo nümaa Jesús.

21

Kantiashi talataa Jesús Jerusalénmüin

1 Je nülü'ülapa Jesús namaa na nikirajüinkana sünainmüin Jerusalén, antüshii naya sü'ütpa'a tü pueulokat Betfagé, peje sünain tü wutai kanüliakat Olivos. Nüjütakalaka pi'amashii na

nikirajüinkana nüpüleerua, ² sünain nümüin namüin:

—Ju'una samüin eemüin tüsa pueulokat. Jikerolapa sulu'umüin, ji'reerü kapüin wane püliikü oo'ulaka chi süchonkai sü'ütp'a'a. Jüsiwateerü tü süpükat süpüla jajattuin naya tamüin yaamüin. ³ Je müleka “Jamüinjatü jüsiwataka'a tü süpükat?”, sümüle wayuu jümüin, “Che'ojaashii nümüin chi Senyotkai je nüjütiramaateechi yaamüin nüchikua”, meena jia sümüin —nümakalaka Jesús namüin.

⁴ Alatüsü tüü süpüla keraainjatüin tü nünükikat chi Maleiwakai aküjünakat paala nütüma wane nünükimaajachi sünain maa:

⁵ “Jüküja namüin na wayuu Jerusalénje'ewaliikana sünain maa namüin:

‘Iseeichi jünainmüin naa'u wane püliikü puutut chi Aluwataainjachikai jaa'u.

Shiimüin sünain anamiaiin ma'i nia’”.

⁶ No'unakalaka na nikirajüinkana sünain nekeraajüin tü aluwataanakat anain nütüma Jesús. ⁷ Najattakalaka tü püliikükot oo'ulaka chi püliiküchonkai eemüin Jesús. Ne'itaakalaka tü nashe'inpalaianakat naa'u na püliikükana. Je no'otookalaka Jesús naa'u chi püliiküchonkai.

⁸ Awayalayaa müsü süshe'inpalaiana tü wayuukolüirua wattakat saalin nüpüleerua sulu'upünaa tü wopukot. Oo'ulaka waneeirua, ashottüshii alanatüna süpüla ne'itaainjatüin shia nüpüla eepünaainjachire nülatüin. Naa'inrüin tüü süpüla nee'iyatüin nujutu nümüin. ⁹ Je tü wayuuirua wattakat saalin

nüpüleerua oo'ulaka nüchiiruajee Jesús,
namayaa namakalaka emetut sünain nasaküin:
“Aleluya,

wa'waajüin chi Nülüinkai David”.

“Wa'waajüin chi Maleiwakai süka nüjütüin nia
wamüin.

Anata'aleeshija'a ma'i chi antakai
wanainmüin”.

“Aleluya,

wa'waajüin ma'i Maleiwa”.

¹⁰ Je nikerolapa Jesús sulu'umüin Jerusalén,
patatsü saa'in tü wayuukolüirua süpüshua
sümaa naashajaajiraain sünain maa:

—¿Jaraikai nian? —namakalaka.

¹¹ Namakalaka na wayuukana eekai
naküjeein:

—Nia Jesús chi nünükimaajachikai Maleiwa
chaje'ewaikai Nazaret cha'aya Galilea —
namakalaka.

Nujittirüin Jesús tü oikkaatkälüirua

¹² Shiasa súchikjee nüntüin Jesús
Jerusalénmüin, nikerotokalaka sulu'umüin tü
a'waajüleekat Maleiwa. Eesü nüpüla wane
wayuu oikkaasüirua sünain süikkaain tü
mürüt o'utinnajatkat aa'in nümüin Maleiwa,
je na ayalajüshiikana. Nujittirakalaka
na wayuukana sümaa tü mürütkälüirua
anooipa'amüin. Nujunnajakalaka nemeesain
na a'wanajaaliikana neerü oo'ulaka neinase na
oikkaaliikana wuchii toomasü. ¹³ Müshi Jesús
sümüin tü wayuukolüirua:

—Tü nünüiki Maleiwa ashajuushikat paala
sümaiwa, müsü mayaa: “Tü tepiakat,

nachuntiajatü na tapüshikana tamüin”, müshi. Otta jiakana, saa'u nnojolüin lotüin jukuaippa sünain jüikküin tü mürütkat, müsü aka saa'in shipia ka'ruwarannuu jüturna tü niapiakat — nümakalaka Jesús namüin.

¹⁴ Je wanaa sümaa eein Jesús sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa, antüsü nünainmüin wayuu eekai mo'uin oo'ulaka eekai masa'ain. Niiyajakalaka naya. ¹⁵ Otta na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana, jashichishii naya nümüin Jesús saalijee tü kasa anasü naa'inrakat ne'rüin, je saalijee tü sümakat tü tepichikalüirua sünain su'waajüin nia sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa sünain namüin: “Aleluya, wa'waajüin chi Nülüinkai David”. ¹⁶ Nasakirakalaka Jesús:

—¿Paapüin tü sümakat tü tepichikalüirua? — müshii nümüin.

—Aa —nümakalaka Jesús namüin. — Nnojottaale sotüin jaa'in tü ashajünakat sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa makat mayaa: “Pi'itaain na tepichikana oo'ulaka na atu- jaayüliikana süpüla na'waajüin pia süka süpüshua naa'in”, makat —nümakalaka namüin.

¹⁷ Shiasa süchikijee tia, o'unüshi Jesús nama'anajee sünain nu'unüin sulu'ujee Jerusalén sulu'umüin tü pueulokat Betania süpüla nülatirüinjatüin aikat cha'aya.

Ajulujaasü tü wunu'u higuerakat nütüma Jesús

18 Shiasa mapa watta'a maalü, sünain nüle'ejüin Jesús nüchikua namaa na nikirajüinkana Jerusalénmüin, ouktakalaka nia jamü wopulu'u. **19** Ni'rapa wane wunu'u kanüliasü "higuera" sotpa'a tü wopukot, nürütkaakalaka sünainmüin. Machonkalaka shia nüpüla, ee'eraaka ne'e süpana.

—Maleeirüma'alee pia machoin — nümakalaka sümüin tü wunu'ukot.

Ajulujaan müsia tü wunu'ukot sütüma nünüiki Jesús. **20** Je na nikirajüinkana, patatsü ma'i naa'in ne'rapa tü alatakat. Nasakirakalaka Jesús:

—¿Kasa sujulujaamaataka atüma tü wunu'ukat?

21 Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Müleka kanourale jia sümaa nnojolüin wainmajüin jaa'in sünain anouja, juunteerü jaa'inrüin tü taa'inrakat sümüin tü wunu'ukot. Oo'ulaka müleka jümataarüle sümüin wane uuchi, "Anakaja pu'unüle yaajee shirokumüin tü palaakat", sünoujeerü jünüiki. **22** Tamüshii paala jia: Wanaa sümaa juchuntüin nümüin Maleiwa, müleka jünoujüle sünain naa'inrüinjatüin tü jüchuntakat, shiimüin sünain naa'inreerüin —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

¿Jara koonoloka Jesús?

23 Nikerotakalaka Jesús sulu'umüin tü a'waaajüleekat Maleiwa. Je wanaa sümaa nikirajüin tü wayuukolüirua yala, arütkaashii nünainmüin na laülaayuushiikana na'akajee na

sacerdote judíokana oo'ulaka na laülaashiikana naa'u na judíokana, sünain namüin nümüin:

—¿Jara koonoloka pia süpüla pujuittiruin anooipa'amüin tü wayuu oikkaatkalüirua? ¿Jarai ke'inaajalaka pia süpüla paa'inrüin shia? —namakalaka nümüin.

²⁴ Nüsouktakalaka Jesús ne'ipajee:

—Tasakiruin paala jia'aya. Müleka jüsouktüle tamüin, taküjeerü jümüin kasain ootüin taya süpüla tojuittiruinjatüin anooipa'amüin tü wayuu oikkaatkalüirua. ²⁵ ¿Jara ke'inaajalaka Juan sünain owoutisaajaa? ¿Shi'inaajala wayuu, niataapa Maleiwa? —nümakalaka Jesús namüin.

Naashajaajiraakalaka namüiwa: “Müleka ‘Nia Maleiwa’ wamüle, ‘¿Jamakalaka nnojoliika'a jünoujain nünüiki?’, meechi nia wamüin.

²⁶ Oo'ulaka mojushiiönü süpüla ‘Wayuu’ wamüinjanain süka nünükimaajachin nia Maleiwa saajüin tü wayuukolüirua. Mojushiijerü namüin”, majiraashii naya nujuuna Jesús.

²⁷ Nasouktakalaka joo nümüin Jesús:

—Nnojoishi watüjaain aa'u jaralin ke'inaajalain.

Nümakalaka joo Jesús namüin:

—Nnojoluja'a süpüla taküjüin jümüin jaralin ke'inaajalain taya —nümakalaka namüin.

Nüküjüin Jesús nachiki piamashii achonlu

²⁸ Ayatüshi Jesús sünain naashajaain namaa na laülaayuu judíokana cha'aya sulu'u tü a'waajüleekat. Müshi nia namüin: “Jüläja

jaa'in tü taküjainjatkat joolu'u jümüin. Eetaashi wane wayuu, kachonshi piamashii tooloyuu. Arütkaashi nia nünainmün chi emülieekai sünain nümüin nümüin: 'Tachee, anakaja müleka pu'unüle pi'yataaiwa so'uka'i sulu'u tü ta'apainsekat', nümakalaka nümüin.

29 'Nnojo, nnojoleechi taya a'yataain sulu'u tü pa'apainsekat' nümakalaka chi emülieekai nümüin chi nüshikai. Otta müşhia süchikijee, ee'iranajaasü naa'in je nu'unakalaka ni'yataain.

30 Arütkaashi chi nashikai nünainmün chi epayaakai sünain nümüin nümüin: 'Tachee, anakaja müleka pu'unüle pi'yataaiwa so'uka'i sulu'u tü ta'apainsekat', nümakalaka nümü'inya. 'Meerüja'a', nümakalaka chi epayaakai nümüin chi nüshikai. Otta mo'unüinkalaka nia, nnojotsü nikeraajüin tü nümakat paala", nümakalaka Jesús namüin.

31 Nüsakirakalaka joolu'u Jesús na laülaayuu judíokana sünain nümüin namüin:

—Nanainjee na piamashiikana achonlu, ¿jarai oonooka sümaa nünüiki chi nashikai?

—Chi emülieekai —namakalaka nümüin Jesús.

Nümakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Na okotchajüliikana neerü nümüin chi sülaülashikai mma oo'ulaka tü wayuuirua maa'insatkat, nayeena ekerolaka cha'aya eemüinre nuluwataain Maleiwa. Otta jiakana, iseerü jüchiki ekerotaa. **32** Süka jamüin, antüshi paala Juan chi owoutisaajüikai jünainmün sünain nii'iyatüin jümüin jamüinjatüin

jukuuaippa süpüla jaa'inxüin tü nüchekakat chi Maleiwakai jüpüleerua. Otta jiakana, nnojotsü jünoujain tü nümakat jümüin. Akaajasa na okotchajüliikana neerü oo'ulaka tü wayuuirua maa'insatkat, nanoujüin tü nümakat. Je mayaainje ji'rüin naya sünain anouja, nnojotsü jiyaawaje'erüin jaa'in, shia eeka ne'e masütaajuin jia sünain jiyouktüin tü nümakat Juan —nümakalaka Jesús namüin.

Nachiki na aa'inxüiliikana wane apain

33 Ayatshi Jesús sünain naashajaain namaan laülaayuu judíokana sünain nümüin namüin: "Jaapa tanüiki süpüla tekirajüinjanain jia süka sukuuippa tü kasa e'nnakat sainküin mma: Eetaalashi wane wayuu kama'anashi wane mma. Nükulaalajakalaka shia süpüla apünajünaa tü wunu'u kachonkat uuwa sulu'u. Je yaa sulu'u tü na'apainsekat, nükumajakalaka wane ishi süpüla ocho'ulajia súchon tü nüpünajüinkat süpüla wiinoijatüin shia. Otta nükumajüin wane türrojo süpüla e'rajia saa'u tü na'apainsekat.

"Saa'u nu'unajachin wattamüin, naa'inxüiliikana wane wayuuirua tü nüpünajüinkat. 34 Je kettaapa süka'iya tü a'ttieekat süpüla sütpajünün, nüjütüin na nüchepchia nanainmüin na aa'inxüiliikana sünain maa namüin: 'Anakaja juluwataale tamüin süpüshi súchon tü ta'ttia jükotchajalakat, tü tamüinjatkat jütüma saa'u takoroloin shia'.

35 “Otta na nüchepchiakana, ata'ünnüshii natüma na aa'inmajüliikana. Nashe'ejün wane. No'uta aa'inchı wane. Je chi wane, na'ina'aluin süka ipa. **36** Shiasa sükchikijee tia, nüjütakalaka joo wane nüchepchiairuaya kojuya noulia na palajanakana nanainmüin na aa'inmajüliikana. Mataaja'a naa atüma'aya. **37** Shiasa mapa ma'i, nüjütünja'a chi nüchonkai nanainmüin na aa'inmajüliikana sünain nümüin, ‘Nieechi kojutka chi tachonkai natüma’, nümakalaka.

38 “Nayasa na aa'inmajüliikana ne'raiwa'aya chi nüchonkai nüpanapa, aashajaajiraashii naya: ‘Iseeichi chi apaaneechikai amüin tü apainkat. Joo'uya wo'utaiwa naa'in süpüla wayainjanain makatüin apüla shia’, müshii naya. **39** Nayu'tkalaka joo nia anooipa'amüin je no'utakalaka naa'in.

40 “Tasakirüin paala jia: ¿Kaseerü naa'inraka chi ka'apainseshikai naka na aa'inmajüliikana?”, nümakalaka Jesús namüin na laülaayuu judíokana.

41 Nasouktakalaka nümüin:

—Nnojoleena nümüliajüin na aa'inmajülii e'rülikana wayumüin. Nu'uteena aa'in naya. Je naa'inmajireerü tü nüpünajüinkat wayuu naata aapawalinjatkat nümüin waneepia tü süpüshikat sükchon tü a'ttieekat sükotchajünajatkat o'u —namakalaka nümüin Jesús.

42 Nümakalaka Jesús namüin:

—Soto jaa'in tü ashajünakat paala sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa:

"Tü ipa ayouktünakat natüma na akumajülikana miichi, ekeraajütpa sünain anain ma'i shia süpüla akumajia miichi.

Chi e'itaakai tü ipakat, nia Maleiwa.

Je patatsü ma'i waa'in süka we'rüin tü naa'inrakat", makat.

⁴³ "Tamüshii paala jia: Mayaashiije e'itaaushin jia paala sümäiwa süpüla eeinjanain jia nümaa Maleiwa eere nuluwataain, nuu'ule'ereena jia suulia tia. Nayeena e'itaanaka nütüma na eekai naa'inreerüin tü nuluwataakat anain. ⁴⁴ Otta tayakai, taya'aya chi ipa jiyouktakai. Je sükajee tia, soto jaa'in wane kasa. Taya'aya chi Nüneekajalakai Maleiwa, je chi eekai niyouktüin taya, amülouisjeechi", nümakalaka Jesús namüin.

⁴⁵ Otta müshi'iya na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana je na fariseokana, naapapa tü nüküjaitpaket Jesús, nayaawata aa'u sünain nayain müin aka naa'in na aa'inmajülii e'rüliikana wayumüin sulu'u tü nüküjaitpaket achiki Jesús. ⁴⁶ Kee'ireesü ma'i naa'in nata'üleein Jesús, otta nnojoishi nata'ülin süka mmolüin naya seema tü wayuu kamalainkat amüin nünüiki Jesús süka niain wane nünükimaajachi Maleiwa saajüin tü wayuukolüirua.

22

Süchiki wane ekawaa

¹ Ayatshi Jesús sünain naashajaain namaa na laülaayuu judíokana sünain nikirajüin naya süka sukuaiippa tü kasa e'nnakat sainküin mma. Müshi nia namüin: ² “Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa? Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in nukuaippa wane aluwataashi ekeraajakai wane ekawaa miyo'u shikiira ka'wayuusee nütüma wane nüchon. ³ Nüjütakalaka na nüchepchiakana süpüla neenajüinjatüin wane wayuuirua sünainmüin tü mi'iraakat. Nayasa'a na eenajiruushikana napüshua, oo'ulaaya müshii naya suulia antaa sünainmüin tü mi'iraakat.

⁴ “Niasa chi aluwataashikai, nüjütakalaka nüchikua wane nüchepchiairuaya nanainmüin na eenajiruushikana süpüla namüinjatüin namüin: ‘Joo'uya jümaala, kettaaitpa tü eküütkat jüpüla. Shia o'utinnaka aa'in tü paa'a kaüsüsükat ma'i süpüla tü mi'iraakat. Anakaja müleka ju'unamaatüle chamüin nipialu'umüin chi aluwataashikai sünainmüin tü ekawaakat shikiirakat tü ka'wayuuseekat nütüma chi nüchonkai’.

⁵ “Otta na eenajiruushikana napüshua, nnojotsü kapülain naa'in shia. No'unaya namakalaka sünain na'yataain. Eeshii o'unakai sünain apünajaa, sünain ayalajaa je sünain oikkawaa. ⁶ Otta na waneeirua eenajiruushikana, ne'ra'ala amüinchii na achepchiee ajütüüshikana nanainmüin. Nata'ülakalaka naya süpüla no'utaa aa'in. ⁷ Niasa chi aluwataashikai, naashichijaakalaka ma'i.

Nüjütakalaka na nüsurulaatsekana süpüla no'una'alüin naa'in na uwomuyuushiikana je süpüla na'ajüinjatüin tü miichikalüirua sulu'u tü pueulo kepiakat alu'u naya.

⁸ "Nümakalaka chi aluwataashikai namüin na nüchepchiakana: 'Kettaaitpa tü ekawaakat. Otta na eenajiruushikana tatüma, nnojolijja'a wayuuin anashii süpüla antaa sünainmüin tü mi'iraakat. ⁹ Anakaja müleka ju'unüle joolu'u chaa metkaaralu'upünaa süpüla shiain jeenajüin wayuu eekai eein ne'e sünainmüin tü ekawaakat', nümakalaka namüin. ¹⁰ No'unakalaka na nüchepchiakana chaa metkaaralu'upünaa sünain nantiruin süpüshua wayuu eekat napüla sünainmüin tü mi'iraakat, wayuu eekai anamiain je eekai mojulaain. Wotokalaka nipia chi aluwataashikai süka süntüin wayuu wattu saalin sünainmüin tü ekawaakat shikiirakat ka'wayuusee nütüma chi nüchonkai.

¹¹ "Wanaa sümaa nekaain na wayuukana, antüshi chi aluwataashikai na'akamüin. Ni'rakalaka wane wayuu sulu'u ne'e wane nüshe'in nnojotsü süpülajatüin wane mi'ira shikiira ka'wayuusee. ¹² Nümakalaka chi aluwataashikai nümüin: 'Waa'ira, ïjamühi yaaka'a pia sulu'u wane püshe'in nnojotkat süpülajatüin wane mi'ira shikiira ka'wayuusee?', nümakalaka. Otta chi wayuukai, ko'utüshi nia nuulia.

¹³ "Nümakalaka joo chi aluwataashikai namüin na nüchepchiakana: 'Jüüttaa jümaala nütüna oo'ulaka nüsa'a chira wayuukai.

Jujuittira nia anooipa'amüin sa'akamüin tü piyuushikat eere shi'yalajün ma'i wayuu waneepia sütümäa tü müliaa shi'rakat', nümakalaka.

¹⁴ "Tämöshii paala jia: Eenakünüsü wayuu wainma nütümä Maleiwa chaa eemüinre nuluwataain. Otta na'aka na eenakünakana, eeshii wainma eekai nayouktün antaa", nümakalaka Jesúus namüin.

Asakinnayaashi Jesúus soo'opünaa tü neerü nümüinjatkat chi sülaülashikai mma

¹⁵ Shiasa mapa tia, no'unakalaka na fariseokana nüma'anajee Jesúus süpüla naashaajaajiraain súchiki tü naa'inrüinjatkat nüka. Kee'ireesü naa'in nanteein sünain wane pütchi sa'aka tü nümakat Jesúus süpüla süsalainjachin nia natüma. ¹⁶ Najütakalaka na fariseokana wane na nekirajüinkana nünainmün Jesúus oo'ulaka wane nümaajanakana Herodes chi sülaülashikai mma, sünain namüin nümuin Jesúus:

—Ekirajükalee, watüjaa aa'uchi pia sünain shiimüin tü pümakat sünain ekirajaa tü nuluwataakat anain Maleiwa, je sünain matüjün pia kachekalaa su'utku wayuu. ¹⁷ Wasakiree amüinchi pia sünain wane kasa: ¿Anashiisü saa'in pümuin wawalaajüle tü neerü nümüinjatkat César chi joyotokai cha'aya Roma sünain aluwatawaa saa'u mmakat, nnojottaapa anain?

¹⁸ Otta müshia Jesúus, süka niyaawatüin saa'u sünain naa'inreein kasa mojusü nümuin, nümakalaka namüin:

—Jia piamakana o'upünaa, üjamüsü juu'ulakeeka'a taa'in süka pütchi shii'iree süsalainjachin taya jütüma? ¹⁹ Iche'era tamünin wane neerü kachueera awalaajiapü'ükat nümüin chi sülaülashikai mma, te'raiwa shia —nümakalaka Jesús namüin.

Nasaajakalaka tü neetkat nümüin.

²⁰ Nüsakirakalaka naya Jesús:

—Jara kayaakuaka tü sünainkat? Jara kanüliamaajachika shian? —nümakalaka namüin.

²¹ —Shia niyaakua oo'ulaka nünülia César tü sünainkat —namakalaka nümüin.

Asouktüshi Jesús:

—Tamüshii paala jia: Anakaja müleka jaa'irrule tü nuluwataakat anain César otta jaa'irrinjatü tü nuluwataakat anain Maleiwaya —nümakalaka namüin.

²² Ponokalaka ma'i naa'in nayakana tü nüsouktiakat Jesús. No'unakalaka nüma'anajee sükajee tia.

Shiimüin ma'i naajüin Jesús tü oso'irawaakat aa'in

²³ Antüsü so'u ka'ikat tia nünainmüin Jesús süpüla süsakirayaainjachin nia wane wayuuirua judío kanüliasü "saduceo" münüin. Nnojoleerü oso'irawaa aa'inyüü süchikijee ouktaa müsü tü shikirajapü'ükat anain tü wayuukolüirua. ²⁴ Namakalaka joo nümüin Jesús:

—Ekirajükalee, müsü nünüiki Moisés wamüin sulu'u tü ashajünakat paala: "Müleka ouktüle wane wayuu sümaa machoin nia,

anashi müleka niisarüle chi nimüliakai nüchukumüin süpüla kachooijatüin tü jietkat nütüma", müsü. ²⁵ Eetaashijja'a akaratshishii wayuu pawalaawashii. Ka'wayuuseshi chi epayaakai sümaa ouktün nia machoinwa'aya sümün tü nu'wayuusekat. Niisatkalaka chi nimüliakai sümün tü jietkat. ²⁶ Ouktataashija chii'iya nnojoiwa'aya kachoin sümün tü jietkat. Eisattaaja'a joo wane'eya nüchukumüin. Mataaja'a aka nakuaippa napüshua na akaratshishiikana awalayuwaa. Ouktüshii naya sünain machoin sümün tü jietkat natüma. ²⁷ Je oo'ubo'utpa na su'wayuusekana napüshua, ouktüsü mapa shia nachiiruajee. ²⁸ Su'wayuuseshii napüshua na akaratshishiikana kataiwa'aya so'u. Wasakiree amüinchi joo pia soo'opünaa tia: So'u tü ka'ikat suso'iraainjateetkat o'u saa'in wayuu paajüin, ḡjaraleechi ka'wayuuseka tü wayuu ouktama'akat? —namakalaka na saduceokana nümün Jesús.

²⁹ Nüsouktakalaka Jesús namünin:

—Nnojotsü jiyaawatüin saa'u tü ashajuushikat sulu'u tü nüchikimaajatkät Maleiwa. Je nnojotsü jütüjaain naa'u Maleiwa sünain pülashaatain ma'i nia. "Nnojoleerü oso'irawaan aa'inyüü süchikjée ouktaa", jümakalaka ne'e. Sükajee tia, nnojotsü lotüin tü jünoujakat. ³⁰ Suso'iraapa saa'in wayuu süchikjée ouktaa, nnojoleerü pa'wayuuseewain, süka meenain aka naya saa'in nakuaippa na aapieekana chakana nüma'ana Maleiwa sümaa ma'wayuusein naya. ³¹ Jia manoujainsaliikana sünain

suso'iraainjatüin saa'in wayuu, soto jaa'in tü nümakat chi Maleiwakai namüin na jutuushinuukana ashajünakat paala sünain maa: ³² "Tayakai, Nümaleiwasekai Abraham, Nümaleiwasekai Isaac, Nümaleiwasekai Jacob", müshi. Tamüshii paala jia: Chi Maleiwakai, nnojoishi Sümaleiwasein wayuu ouktüsü. Sümaleiwase eekai katüin so'u —nümakalaka Jesús namüin.

³³ Je kettaapa nünüiki Jesús, ponusü ma'i saa'in tü wayuu wattakat saalin tü nikirajakat anain.

Tü che'ojaaleekat ma'i süpüla saa'inrütin wayuu

³⁴ Otta na fariseokana, naapapa süchiki tü saduceokalüirua sünain yüütüin shia nütüma Jesús, nakotchajaakalaka nünainmüin Jesús.

³⁵ Je na'aka na fariseokana, eeshi wane wayuu karalouktamaajachi. Süka kee'ireein ma'i naa'in nünteein sünain wane pütchi sa'aka tü nümakat Jesús süpüla süsalainjachin nia natüma, nüsakirayaain Jesús sünain wane kasa sünain nümüin nümüin:

³⁶ —Ekirajükalee, ¿jarat alana'aleeka sünain anain sa'akajee süpüshua tü nuluwataakat anain waya Moisés? —nümakalaka nümüin.

³⁷ Nüsouktakalaka Jesús nümüin:
—Maleiwa, chi Pümaleiwasekai, anashi aire püpüla waneepia süka süpüshua paa'in. Anashi jülüjüle paa'in Maleiwa waneepia. ³⁸ Alana'aleesia ma'i tü sa'akajee süpüshua tü nuluwataakat anain jia Moisés.
³⁹ Je eesü wane'eya alana'aleesia ma'i sünain anain, müsü mayaa: Anasü aire

püpüla wayuu süpüshua maa aka alin pia püpülajiraa. ⁴⁰ Tü piamasükat, shia saa'inka süpüshuale'eya tü nuluwataakat anain Moisés je süpüshuale'eya tü nekirajapü'ükat anain na nünükimaajanaakana Maleiwa.

Asakinnüshii na fariseokana nütüma Jesús

⁴¹ Sünain eein na fariseokana jutkatüin nü'ütpa'a Jesús, nüsakirakalaka naya:

⁴² —¿Jarai chi Cristokai anülia saa'in jümüin?
¿Jarai koo'uliwo'uka nia? —nümakalaka namüin.

—Nia koo'uliwo'uka David —namakalaka namüin.

⁴³⁻⁴⁵ Nümakalaka Jesús namüin:
—Soto jaa'in nünüiki David, tü nümakat paala nütüma chi Naa'inkai Maleiwa sünain maa:
“Müshi chi Maleiwakai nümüin chi Tasenyot-sekai:

‘Kojutshaatashi pia tatüma.

Püikkalaa puluwataaiwa tekialu'ujee.

So'u wane ka'i, tayamüleerü tü pü'ünüükalüirua süpüla malainjatüin shairua püpüla’”.

“Tasenyotsekai” nümüleje'e David nümüin Cristo, ¿jamakuappalinjachi nuu'uliwo'ulaaka'a ne'e nia? —nümakalaka Jesús namüin.

⁴⁶ Otta na fariseokana, isasü nachiki asouktaa ni'ipajee Jesús. Je süchikijeere'eya ka'ikat tia, noo'ulaaichipa suulia nasakirayaain.

23

Nüchiaain Jesús na nikirajüinkana noulia na laülaayuu judíokana

¹ Shiasa süchikijee tia, nümakalaka Jesú斯 sümüin tü wayuu wattakat saalin oo'ulaka namüin na nikirajüinkana: ² "Na karalouktamaajanakana oo'ulaka na fariseokana, naya laülaashiika süpüla ekirajaa wayuu sünain tü nüshajakat Moisés. ³ Je sükajee tia, anakaja müleka joonoole sümaa süpüshua tü naluwataakat anain. Akatsa nnojolüin jüshateein nakuaippa, süka wayuuin ne'e naya piama o'upünaachii saa'u nnojolüin naa'inrüin tü nuluwataakat anain Moisés. ⁴ Naluwataain tü wayuukolüirua sünain aa'inraa kasa kapüleesü sümaa nnojoliin eeyaaín nakaalinjüin shia.

⁵ "Tü kasa naa'inrakat, naa'inrüin ne'e süpüla ne'nnüin sütüma wayuu je süpüla ne'nnaajünüin sünain keisalain nakuaippa nu'upala Maleiwa. Miyo'u ma'i sot nashe'in je miyo'u ma'i tü kasa e'itaanakat natüma ne'ipolu'u je sünain natüna kalu'ukot wane pütchi nüchikimaajatkat Maleiwa. ⁶ Yaletayaasü naa'in su'upala wayuu. Keejiasü namüin joyotoo sulu'u neinase na jülaülayuukana sünain wane ekawaa je sulu'u tü ekirajüleekat, ⁷ je kojuteeshi naya sütüma wayuu chaa metkaaralu'u sümaa 'Ekirajükalee' namüneein nasakünapa.

⁸ "Otta jiakana, süka waneeshin ne'e chi Jüsenyotsekai, anakaja müleka nnojorule kee'ireein jaa'in 'Laülaashikalee' jümüneein. Pawalaawashii jia jüpüshua, nnojotsü jaralüin alata'atalüin ajut. ⁹ Je anakaja müleka nnojorule 'Taataa' jümüin sümüin wayuu yaa saa'u mmakat, süka jamüin, waneeshin ne'e chi

Jüshikai chakai iipünaa. ¹⁰ Je anakaja müleka nnojorule jücheküin ‘Ekirajüikalee’ jümünuin, süka jamüin, waneeshin ne'e chi Ekirajüikai jia, tayakai chi Cristo Nuñeeekajalakai Maleiwa. ¹¹ Chi wayuu eekai nücheküin süpüleerua laülaain ja'aka, acheküshi ni'yataain jümaa jüpüshua. ¹² Chi eekai yaletayaain nukuaippa su'upala wayuu, nnojoleechi kasajachin nümünin Maleiwa. Alu'usa chi eekai nnojolüin yaletayaain naa'in, kojuteechi nütüma.

Kasalajanasü nütüma Jesús tü piamaakat o'upünaa

¹³ “Jiakana karalouktamaajanakana oo'ulaka na fariseokana, jia piamakana o'upünaa, ‘Aisha'ajaa’ meena jia, süka kasalajaneerüin jümünin tü mojusü jaa'inrakat sünain junujulüin suulia wayuu tü nikirajakat anain Maleiwa süpüla shikerolüin nünainmüin eere nuluwataaain. Nnojotsü joonoooin amaa nünüiki Maleiwa je jutuunajüin nakuaiippa na eekana naa'inreein tü nuluwataakat anain.

¹⁴ “Jiakana karalouktamaajanakana oo'ulaka fariseokana, jia piamakana o'upünaa, ‘Aisha'ajaa’ meena jia, süka kasalajaneerüin jümünin tü mojusü jaa'inrakat sünain ji'ike'erüin wayuu eekai ouktüin su'wayuuse shii'iree jaapaweein sükorolo. Je süchikijee, kama'ashii jia sünain jüchuntayaain nümünin Maleiwa su'upala wayuu shii'iree kojuteein jia sütüma. Alana'aleejeeria ma'i sünain süsalain jia nütüma Maleiwa saalijjee tia.

15 “Jiakana karalouktamaajananaka oo'ulaka fariseokana, jia piamakana o'upünaa, ‘Aisha'ajaa’ meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat. O'unüshii jia sainküinpünaa mmakat süpüshua süpüla jime'ejüin saa'in wayuu wainma shii'ree süshatüin sukuaiipa tü jünoulakat. Je chi eekai nüshatüin jukuaippa, alana'aleeshia sünain süsaleechin nia juulia chamüin Hadesmüin süpüleekat tü ouktüsükälüirua.

16 “Jia e'itaauhikana jaashin süpüla jii'iyatüinjatüin tü wopukot sümüin wayuu eekai mo'uin sünain mo'uinya ne'e jia, ‘Aisha'ajaa’ meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat, makana sünain ekirajaa: ‘Müleka pansaale jünüiki sulu'u sünülia tü a'waajüleekat Maleiwa sünain jaa'inrüinjatüin wane kasa, nnojoleerü anoujünün jümüin. Otta müleka pansaale jünüiki sulu'u sünülia tü ooro sulu'ukot tü a'waajüleekat Maleiwa, anoujüneerü jümüin’, müşhii jia. **17** Jia maa'inkana aa'in, jia mo'usaliikana, ḥjamüşhii nnojoliika'a jiyaawatüin saa'u sünain shiain alana'aleein ma'i tü a'waajüleekat Maleiwa suulia tü ooro sulu'ukot? Tü oorokot, kojutsü nümüin Maleiwa süka sulu'uin ne'e shia tü a'waajüleekat.

18 “Otta mataatshii joo jia'aya: ‘Müleka pansaale jünüiki sulu'u sünülia tü a'ajüleekat sulu'ukot tü a'waajüleekat Maleiwa sünain jaa'inrüinjatüin wane kasa, nnojoleerü anoujünün jümüin. Otta müleka pansaale jünüiki sulu'u sünülia tü kasa aapünakat

saa'u, anoujüneerü jümüin', mapü'üshii jia.
19 Jia mo'usaliikana, ḡjamüshii nnojoliika'a jiyaawatüin saa'u sünain shiain alana'aleein ma'i tü a'ajüleekat suulia tü aapünakat? Tü aapünakat, kojutsü nümuin Maleiwa süka saa'uin ne'e tü a'ajüleekat. **20** Je sükajee tia, chi eekai pansaain nünüiki sulu'u sünülia tü a'ajüleekat sünain naa'inruijnijatüin wane kasa, sulu'usia ne'e sünülia tü asülajünakat saa'u.
21 Aka'aya chi eekai pansaain nünüiki sulu'u sünülia tü a'waajüleekat Maleiwa, sulu'usia ne'e nünülia chi kepiakai sulu'u. **22** Je chi eekai pansaain nünüiki sulu'u sünülia tü kasa chakat iipünaa, sulu'usia ne'e sünülia niinase Maleiwa oo'ulaka niakai chi joyotakai saa'u. Niainjachi kojutka jütüma nümuwa.

23 "Jiakana karalouktamaajanakana oo'ulaka fariseokana, jia piamakana o'upünaa, 'Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat sükajee kachekala'atain jia sümüin wayuu sümäa nnojolüin jümüliajüin eekai müliain, je sükajee nnojolüin jaa'inrüin tü jümakat nümuin Maleiwa. Nnojoishii jia ta'ülüjüin amüin saalijee jüsülaajüin süpüshi ji'yataain nümuin Maleiwa, süka shiain tü nuluwataakat anain Moisés. Nnojoishii jia ta'ülüjüin amüin saalijee jüsülaajüin süpüshi süpana wunu'u eekai ekünaajuulin. Shia sünainjee nnojolüin jaa'inrüin süka süpüshua jaa'in tü alana'aleekat sünain anain, maa aka alin Maleiwa jüpüla je jaa'inrüin tü anakat sümüin wayuu süpüshua.
24 E'itaaushi jia jaashin süpüla jii'iyatüinjatüin

tü wopukot sümüin wayuu eekai mo'uin sünain mo'uinya ne'e jia. Shiakalajasa kamaain ma'i jaa'in tü nnojotkat che'ojaain suuliale'eya tü che'ojaakat ma'i süpüla jaa'inrüin.

²⁵ "Jiakana karalouktamaajananaka oo'ulaka fariseokana, jia piamakana o'upünaa, 'Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat. Jiakana keisalakana ma'i ne'e sümüin jiitain je jüpülaatse süpüla uleinjatüin shia, nnojotkalajasa jiisalajüin jaa'in süpüla uleinjatüin shia. Yarüttüsü ma'i, süka jülüjin jaa'in kasa mojulu'ut waneepia, maa aka kachiiruaa aa'in washirüü. ²⁶ Jia fariseo mo'usaliikana, juu'ulaa suulia yarüttüin jaa'in süpüla juuntüinjatüin jaa'inrüin tü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua.

²⁷ "Jiakana karalouktamaajananaka oo'ulaka fariseokana, jia piamakana o'upünaa, 'Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat. Maa aka tü amouyuukolüirua sünain anasüin ma'i shiyolojo süka kasuuin ma'i sütüma tü kaatkat, sünain wotüin ma'i shiimse wayuu je süpüshua kasa yarüttüsü, ²⁸ aka'aya jiakana piamakana o'upünaa: E'nnüshii jia sütüma wayuu sünain anamiain süka jaa'inrüin su'upala tü nüchekakat Maleiwa jaashin. Otta yaa sulu'u jaa'in, kee'ireesü jaa'in tü mojusükot.

*Kasalajaneerü naainjala na laülaayuu
judíokana nütüma Maleiwa*

²⁹ "Jiakana karalouktamaajananaka oo'ulaka fariseokana, jia piamakana o'upünaa, 'Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat sünain kojutuyaain jütüma na nünükimaajananaka Maleiwa paala sümäiwa je na wayuukana eekai lotün nakuaippa nu'upala Maleiwa. Jaainjirayaatachii naya shii'iree 'kojutuleeka ma'i naya natüma' sümeein wayuu jümüin. ³⁰ Je jaajün jiakana, jiyouktüin tü naa'inrakat paala na jituushinuukana sünain no'utirüin naa'in na nünükimaajananaka Maleiwa. ³¹ Jiyaawata aa'ulu sünain noo'uliwo'uin jia na wayuu o'utakana naa'in na nünükimaajananaka Maleiwa. Shiimüin sünain müinya aka jia naa'in na jituushikanairua. ³² Acheküsü jaa'inrüjinjatüin joolu'u takatü kasa mojusü sulu'ukat jaa'in süpüla shikeraajüin jütüma tü kasa mojusü no'ttakat anain na jituushikanairua.

³³ "Jiakana wüi ouktasiro'ut, e'rülii wayumüin jia. Shiimüin sünain süsaleenain jia nütüma Maleiwa. Nüjüteena jia sa'akamüin tü sikikat kanüliakat Hades eere süpülee tü ouktüsükalüirua. ³⁴ Ajüteechi taya jünainmüin wayuu jaapiainjatkät nünükü Maleiwa, wayuu eekai kekiin, oo'ulaka wayuu ekirajülin. Eejeena eekai jükachereenain süpüla ouktaa. Eejeena eekai ji'yaateenain sulu'u tü ekirajüleekat. Eejeena eekai jülojüin nachiirua sulu'upünaa tü pueulokat süpüshua. ³⁵ Otta tü kasa jaa'inreetskät naka na wayuukana tajütajanakana jünainmüin, kasalajaneerü

jümüin maa'aya aka kasalajaneerüin namüin na juntuushinuukana tü kasa mojusü naa'inrakat namüin napüshuale'eya na wayuu lotokana akuaippa nu'upala Maleiwa o'utinnakana aa'in súchikijee sükumajünün tü mmakat. O'ttüsü nüka Abel nünainmünre'eya Zacarías chi nüchonkai Berequías, chi o'utünakai aa'in pasanain sünain tü a'ajüleekat sümaa tü a'waajüleekat. ³⁶ Jia wayuu katakana o'u maa'ulu yaa, shiimüin ma'i tü taküjaipakat jümüin sünain kasalajaneerüin jümüin jaainjala, tü shikeraajiakat tü kasa mojusü no'ttakat anain na jantuushikanairua", nümakalaka Jesús namüin na wayuukana.

Mojusü naa'in Jesús saalii Jerusalén

³⁷ Jülüjakalaka naa'in Jesús tü wayuukolüirua eekat sulu'u Jerusalén sünain nümüin mayaa: "Aituala ma'i jia wayuu Jerusalénje'ewaliikana, jia o'utakana naa'in süka ipa na nünükimaajanakana Maleiwa aluwataaushikana jünainmüin. Kee'ireepü'üsü ma'i taa'in taa'inmajüin jia, maa aka saa'inmajüin súchon wane kaliina. Otta jiakana, jiyouktajaa amaalü tia. ³⁸ Sükajee tia, nnojoliinapa kasajanain jia nümüin Maleiwa. ³⁹ Müshi taya joolu'u jümüin jia manoujainsaliikana tanain: Nnojoleechi taya ji'rüin tachikua wane'ere'eya jümaleepa tamüin, 'Anata'aleeshija'a ma'i chi Nüjünalakai Maleiwa', ", nümakalaka Jesús.

24

*Tü kasa ee'iyataainjatkat süpülapünaa ni-
itaain Cristo*

¹ Nujittakalaka Jesús sulu'ujee tü a'waajüleekat Maleiwa. Wanaa sümaa nu'unajachin yalajee, arütkaashii na nikirajüinkana nünainmüin sünain namüin nümüin:

—Piirakaa sümüin tü miichikalüirua yaaya sulu'u süpaatiase tü a'waajüleekat Maleiwa. Anasü ma'i shiyolojo —namakalaka nümüin.

² Nümakalaka Jesús namüin:

—¿Ponosü ma'i jaa'in tü a'waajüleekat? Shii main tü tamakat jümüin: Süpüshua türä ipa ji'rakat joo müinma'a yaa, ojuttinneerü shia mmolu'umüin sünain süsolojüneerüin so'uweena wane ka'i —nümakalaka namüin.

³ Shiasa nantapa sünainmüin tü wutai kanüliakat Olivos, wanaa sümaa joyotüin Jesús cha'aya, arütkaashii na nikirajüinkana namüiwa nünainmüin süpüla nasakirüin nia:

—¿Joujaleerü sujuttinnaka tü a'waajüleekat Maleiwa? —namakalaka nümüin.

Nasakirakalaka nia nachikua:

—¿Kasa shiyaawaseetka wamüin süpüla watüjaainjatüin saa'u sünain sülü'ülüin pükalia süpüla piweetüinjachin, tü sükaliajatkat saja'lajaai kasakat süpüshua? —namakalaka nümüin.

⁴⁻⁵ Nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana sümaa tü wayuukolüirua: “Anteerü wayuu wainma sünain maa: ‘Taya'aya Cristokai’, meena. Pülashii naya nütüma

Maleiwa naashin. Jalia jia suulia anouja'alaan
na'alain naya wayuukana maa aka sünoujeerüin
wayuu wainma nanain. ⁶ Ja'itaina jia aapüin
süchiki kasachiki sainküin mmakat süpüshua,
nnojo jainkuuin aa'in sütümä. Ja'itakaje
tiairua, nnojotsü shiain shiyaawasein sünain
süntütipain tü ka'i saja'lajaainjatkät o'u kasakat
süpüshua. Alatuinjatia ne'e kasa eekai müin
aka tüü süpülapünaa süntüin ka'ikat tia.
⁷ Atkaajiraajeerü wayuu sainküin mmakat
süpüshua. Mülieberü ma'i saa'in wayuu sütümä
jamü je sütümä ayuulii sainküin mma. Je
akutkujaweerü tü mmakat sainküin mma.
⁸ Je süpüshua tü müliaa shi'reetkat wayuu
süpülapünaa teweetüin tayakai, meerü aka
su'ttakai saalin jo'uu sümüin jieyyu.

⁹ "Ata'ünneena jia sütümä wayuu süpüla
müliainqatüin ma'i jaa'in sütümä sümäa
su'utireerüin jaa'in. Je saalijee jünoujain
tanain, maalinjeena jia süpüla wayuu sainküin
mmakat süpüshua. ¹⁰ Otta wayuu wainma,
oo'ulaajeena suulia anoujaa tanain so'uweena
ka'ikat tia. Ataüjiraweerü wayuu nanainmüin
na laülaayuukana saa'u kanainjiraain saa'in.

¹¹ "Je so'uweena ka'ikat tia, eejeena wainma
na nünükimaajanayaakana Maleiwa ja'aka.
Je anoujüneerü na'alain sütümä wayuu
wainma. ¹² Koo'omüinjeerü wayuu kaainjarat
sainküin mmakat. Je sükajee tia, oo'ulaajeerü
wayuu wainma suulia aijirawaa. ¹³ Otta
chi eekai nüchecherüin naa'in su'unnaa tü
müliaa ni'rakat, ayateechi o'tte'ennüin tatüma.
¹⁴ Süpülapünaa süntüin tü ka'i saja'lajaainjatkät

o'u kasakat süpüshua, aküjüneerü sümün wayuu tü pütchi anasükat, tü süchikikat nukuappa Maleiwa sünain aluwatawaa. Aküjüneerü sainküin mmakat süpüshua süpüla saapününjatüin sütüma wayuu süpüshua. Je kettaapa shia, anteerü sükalia saja'lajaainjatkät o'u tü kasakat süpüshua.

15 “Ji'reerü sha'watüin yaa sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa tü kasa kashüülasü nülerajüinjatkät anainjee Maleiwa tü a'waajüleekat, tü ashajünakat achiki paala nütüma Daniel chi nünüikimaajachikai Maleiwa. (Jia aashaje'erakana tü tashajakat, anakaja jiyaawatüle saa'u.) **16** Je so'uweena ka'ikat tia, na wayuu kepiakana sulu'u tü mmakat Judea, anakaja müleka na'lutowataale sa'akamün tü uuchikat süpüla nanujulaainjanain cha'aya. **17** Chi wayuu joyotokoi sheemioshi tü niapiakat so'u ka'ikat tia, nnojoi nikerolüin paülü'ümün süpüla nükotchajaain nükorolo. **18** Otta chi wayuu eekai ni'yataain sulu'u niyüüjase, anakaja nnojoire nüle'ejüin nipialu'umün süpüla a'wanajawaa nüshe'in. **19** ‘Aisha'ajaa’ meerü tü wayuu eekai ipoolüin je eekai sütulayülüinya süchon so'u ka'ikat tia, süka kapüleejeerüin ma'i süpüleerua awatawaa. **20** Jüchunta nümün Maleiwa süpüla nnojolüinjatüin sülatiin jümün tüü juyapü je so'u sükalia eemerawaa. **21** So'uweena ka'ikat tia, alana'aleejeeria ma'i tü müliaa shi'reetkat wayuu suulia tü shi'rakat wayuu paala sümäiwa süchikjee sükumajünün tü mmakat je suulia tü shi'rakat wayuu maa'ulu

yaa. Nnojoleerü wane müliaa eekai müin aka saa'in tia mapeena. ²² Müleka nnojoruleje saawalaain tü müliaakat, aja'lajaweerü wayuu süpüshua sütümä. Akatsa naawale'ereerüin shia Maleiwa naa'ujee na aneekuushikana nütüma.

²³ "Je so'uweena ka'ikat tia, müleka jümünüle 'Jirakaa, ichaa Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa cha'aya' je 'Jirakaa, anii nia yaaya', müleka jümünüle, nnojo joonooin sümaa tia. ²⁴ Je so'uweena ka'ikalüirua tia, eweeteechi wayuu eekai 'Taya Cristoka' nümeechin, je eekai 'Taya wane nünükimaajachikai Maleiwa' nümeechin. Alaayuu ne'e nayairua. Pülashijjeena naya sünain naa'inreerüin tü kasa eekai müin aka saa'in tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa shii'iree nanoujünéein anain sütümä wayuu süpüshua, ja'itashii nnojoliin anoujünün anain natüma na nüneekajalakana Maleiwa. ²⁵ Taküjün jümün süchiki tü alateetkat nnojolüiwa'aya sülätün süpüla yapainjanain jia süpüla.

²⁶ "Müleka jümünüle 'Iraa Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa, ichaa cha'aya isashiipa'a', nnojo ju'unüin shi'ipajee tia sünain jüchajaain tachiki. Je müleka jümünüle 'Iraa paülü'ü', nnojo jünoujain tia. ²⁷ Süka jamüin, maa aka tü shiyaakat juya shi'rakat wayuu süpüshua amachetaain chaa sirumatu'upünaa, akaweechia tayakai, chi Shipayakai Wayuu, tale'ejapa, shi'reechi wayuu süpüshua. ²⁸ Müleka ji'rüle wane samulüirua, jütüjaan aa'ut sünain eein wane mürüt ouktüsü.

29 “So'uweena ka'ikat tia, süchikijee sükalia tü müliaakat,
 'Epiyuushijajeechi chi ka'ikai,
 je oyokujaweechi chi kashikai,
 je ojunuwaajeerü tü jolotsükolüirua
 iipünaajee.

Alanaajaweerü süpüshua'aya tü kasa chakat
 iipünaa'.

30 “Je wanaa ma'i sümaa tia, e'nneerü chaa sirumatu'u wane kasa atüjaaneetkat atüma saa'u sünain tantamaateechin tayakai chi Shipayakai Wayuu. Je tü wayuukolüirua sainküin mmakat süpüshua eekai nnojolüin sa'atapajüin taya, a'waateena naya süka mmolüin naya teema. Je shi'reechi taya wayuu, tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sünain antaa sa'aka tü sirumakat. Anashaateerü ma'i tü tantiakat, süka tanteechin sünain pülashin je sünain e'itaaushin nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa wanaa nümaa. **31** Eweeteerü wane shipijana jontoroyoi emetuluinjatü ma'i. Je ajütüneena na aapiee nüma'anajeejanakana Maleiwa süpüla nakotchajüinjatüin tü wayuu aneekuuushikalüirua nütüma sainküinjee tü mmakat süpüshua'ale.

32 “Soto jaa'in sukuaiipa tü wunu'u 'higuera' münakat. Wanaa sümaa iyötüin süpana tü wunu'ukot, jütüjaan aa'ulu sünain sülü'ülüin süpüla sü'itüin iiwa. **33** Aka'aya ji'rapeena tü taküjaitpakat achiki jümüin, jütüjaweerü aa'u sünain sülü'ülüin ma'i takalia süpüla antaa. **34** Shiimüin ma'i tü tamakat jümüin, alateerü tüü süpülapünaa shi'rüin ouktaa tü wayuu eekat

maa'ulu yaa. ³⁵ Taso'iree aa'inchii jia joolu'u sünain wane kasa: Mayaainje saja'tteerüin tü kasakat cha'aya iipünaa oo'ulaka yaa mmolu'u so'uweena wane ka'i, tü pütchi tekirajapü'ükä anain jia, ayateerü süpüla ka'ikat süpüshua.

*Matüjaajuu aa'ulu joujaleechin nüle'ejüin
Cristo*

³⁶ "Nnojotsü sütijaain aa'u wayuu joujaleerüin sülätüin tü taküjaitpakan achiki jümüin. Ja'itakaje na aapiee chakana iipünaa, nnojotsü natüjaain aa'u. Nia ne'e chi Tashikai Maleiwa atüjaaka saa'u nümüiwa. ³⁷⁻³⁹ Soto jaa'in nüchiki Noé. Tü wayuukolüirua nnojoliwa'aya no'otooin Noé sulu'umüin tü anuakat, ee'eraashii ne'e naya sünain nnojolüin jülüjain naa'in tü naainjalakat. Nnojotsü natüjaain aa'u tü kasa alatajatkat namüin. Je mapa no'otoopa Noé sulu'umüin tü anuakat, a'itüsü tü juyakat sünain miyo'un ma'i shia süpüla ouktajatüin tü wayuukolüirua süpüshua'ale eekai nnojolüin nümaain Noé sulu'u tü anuakat. Akaweeria takalio'u tayakai, chi Shipayakai Wayuu, wanaa sümaa tanteechin tachikua. ⁴⁰ Eejeena pihamashii wayuu sünain a'yatawaa sulu'u nayüüjase. Tamaweechi wane. Oo'ulaka wane, tapüteechi. ⁴¹ Eejeena pihamashii jieyuu sünain amoliinajaa. Tamaweerü wane. Oo'ulaka wane, tapüteerü.

⁴² "Je sükajee tia, anakaja müleka eere jaa'in tapüla tayakai, chi Jüsenyotsekai, süka tale'ejüinjachin tachikua jünainmüin so'uweena wane ka'i matüjaajuukat aa'u

jütüma. ⁴³ Soto jaa'in wane kasa. Wane wayuu nipiajachi, müleka nütüjaaleje saa'u tü ka'i nüntajaikai o'u wane ka'ruwarai, nnojoireeja süpüla nutunküinjachin suulia nikerolüin chi ka'ruwaraikai. ⁴⁴ Müinjanaya jiakana, anashii müleka keraajüle jia sümaa een jaa'in tapüla tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süka tale'ejüinjachin tachikua jünainmüin so'uweena wane ka'i matüjaajuukat aa'u jütüma", nümakalaka Jesús namüin.

*Nüchiki chi acehpchiee moonooinkai sümaa
nünüiki chi laamakai*

⁴⁵ Nikirajakalaka Jesús joolu'u süka sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin mma sünain jamüinjatüin nukuaippa nüntapeena sünain nümüin: "¿Jameechi wane acehpchiee eekai kekiin ma'i sünain tütin ma'i sünain tü aluwataanakat anain nia? E'itaaneechi nia sünain nekiipü'ün na waneeirua süpüla ekiraa naya. ⁴⁶ Je nüle'ejapa chi nülaamainkai, talateerü ma'i naa'in nümaa müleka ayatüle naa'inrüin süpüshua tü ni'itaakat nüpüleerua. ⁴⁷ Shiimün tü tamakat jümuin, e'itaaneechi nia nütüma chi nülaamainkai süpüla laülaain saa'u süpüshua'ale tü kasa eekat nüma'ana.

⁴⁸ "¿Jama müleka nnojorule jüüjüün nia sümüin nünüiki chi nülaamainkai, müleka 'Nnojoleechi antamaatüin chi talaamainkai nüchikua' nümataarüle ne'e ⁴⁹ sünain emi'ijawaa oo'ulaka sünain eperuwawaa je sünain ni'yaajüin na acehpchieekana wanaa nümaa? ⁵⁰ Antalaa meechia chi nülaamainkai so'u wane ka'i nnojotkat na'atapüin o'u nia.

51 Süsala meechia nia nütüma. Ni'ikajaajeechi nia na'akamüin na anoujayaashiikana nünüiki Maleiwa eere ne'rüin müliaa napüshua", nümakalaka namüin na nikirajüinkana.

25

Nachiki na polooshiikana majayünnüü

¹ Ayatshi Jesús aashajaain namaa na nikirajüinkana je tü wayuukolüirua sünain nümüin namüin: "¿Jameerü wayuu so'uweena tü ka'i tanteetkat o'u tachikua süpüla taluwataain saa'u? Meerü aka saa'in nakuaippa wane polooshii majayünnüü e'rajaashii wane mi'raa shikiira ka'wayuusee. No'unakalaka shipialu'umüin tü wayuu jeketüjatkak ka'wayuusein süpüla na'atapajüinjachin chi wayuu su'wayuuseinjachikai. Alü'üjashii naya naramparase wane'ewai nakua. ²⁻⁴ Kekiishii ma'i ja'raishii nanainjee na majayünnükana, nnojotsü motüin naa'in nalü'üjüin wane'ewai nakua seite süpüla shii'irakainjatü sulu'u tü naramparasekat müleka saja'lajaale. Otta na wane ja'raishiikana majayünnüü, süka maa'in naa'in, motüsü naa'in nalü'üjüin seite süpüla shii'irakainjatü sulu'u tü naramparasekat.

⁵ Niasa chi jekechijachikai ka'wayuusein, koulainkalaka nia sünain antaa. Je süka nnojolüin nüntamaatüin, natunkeekalaka na majayünnükana napüshua. Atunka müshi'iya naya.

⁶ "Je süse'eru'upünaa aikat, su'waatalaka wane wayuu sünain maa: 'Anii antüin chi ka'wayuuseinjachikai. Jalaina nüpanapa'.

⁷ Achijiraa müshi'iya napüshua na majayünnüü polooshiikana sünain yapainjatüin natüma tü naramparasekat süpüla napanapüin nia anooipa'a. ⁸ Otta na majayünnüü motokana aa'in seita, namakalaka namüin na eekana ama'ana: 'Ayokujaweematüirü tü waramparasekalüirua süka yootchoin seita sulu'u. Anasü jüsülaajüle wamüin süpüshi tü seita jüma'anakat'. ⁹ Nasouktakalaka na majayünnüü kama'anakana seita sünain namüin namüin: 'Nnojo. Müleka wasülajüle seita jümüin, eesü süpüla nnojoleerüin wama'ana süpüla tü waramparasekalüirua müleka saja'lajaamaatüle sulu'u. Shia anaka alu'u müleka ju'unüle süma'anamüin wane wayuu eekai suikküin'.

¹⁰ "Shiasa nachikiru'u sünain achajawaa seita, antüshi chi ka'wayuuseinjachikai miichipa'amüin. Na majayünnüü apanapakana nia, ekerotshii joolu'u nümaa sulu'umüin tü miichikat sünainmüin tü ekawaakat. Je nekerolapa, süsürünnakalaka so'u tü miichikat.

¹¹ "Shiasa sükchikjee tia, nantakalaka na wane majayünnükana so'ulu'umüin tü miichikat sünain namüin nümüin chi jekechikai ka'wayuusein: 'Tepayachee, pujutala wapüleerua', namakalaka. ¹² Otta nümakalaka namüin: 'Shimüin tü tamakat jümüin sünain nnojoliinapain jamajanain jia tamüin', nümakalaka chi jekechikai ka'wayuusein yaa paülü'üjee."

¹³ Müshi joo Jesús: "Tamüshii jia jüchikua: Anakaja müleka yapale jia sünain eein jaa'in

tapüla tayakai, süka tale'ejüinjachin tachikua jünainmüin so'uweena wane ka'i matüjaajuukat aa'u jütüma".

Nachiki na achepchiee e'itaanakana ajapulu'u neerü

¹⁴ Nümakalaka joo Jesús nüchikua namüin: "¿Jameerü wayuu so'uweena tü ka'i tanteetkat o'u tachikua süpüla aluwatawaa saa'u? Meerü aka saa'in nakuaippa wane achepchiee a'yataashii nümuin wane wayuu washirü. O'unajachi nia süpüla kakaliaa sulu'umüin wane mma wattasü. Otta nüma'ichiki, neenajakalaka na nüchepchiakana nünainmüin süpüla ni'itaainjatüin najapulu'u tü nuwashirüinkat süma'inru'u nüle'ejüin, sünain nümuin namüin: 'Süma'inru'u nnojolin taya jümaa, anuu taapüin jümuin tüü süpüla jiyalajüin kasa süka, jükkaiwa shia, kachoinwa tü neetkat jütüma', nümakalaka namüin. ¹⁵ Ni'itaain najapulu'u wane, ja'rai wo'ot neerü. Je najapulu'u wane, ni'itaain piama wo'ot. Oo'ulaka chi wane'e, wane wo'ot. O'unüsü nütüma süchiirua tü nountakat na nüchepchiakana. Je süchikijee tia, nu'unakalaka chamüin ee'ewaire nia. ¹⁶ Shiasa nüchikiru'u, chi nüchepchia ni'itaakai ajapulu'u jarai wo'ot neerü, o'ttushi yaawalaja'a sünain ayalajaa kasa süpüla nuikkaain. Kachonkalaka tü neetkat nütüma, ja'rai wo'ot, maa'aya aka tü aapünakat paala nümuin. ¹⁷ Akaajaa chi naapakai amüin piama wo'ot, kachonsü nütüma piama wo'ot. ¹⁸ Otta müşia chi naapakai amüin wane wo'ot paala,

nüpotüin wane ishi süpüla nunujulüinjatüin tü neetkat sulu'u.

19 “Shiasa mapa kakalia süchikijee, nüle'ejakalaka chi washitshikai nipialu'umüin süpüla nütüjaainjatüin saa'u sukuaippa tü neerü ni'itaakat paala najapulu'u na nüchepchiakana. **20** Chi nüchepchia kajapulu'ukai ja'rai wo'ot neerü, müshi nümuin: ‘Aluwataashikalee, anu'uya ja'rai wo'ot neerü süchon tü ja'raikat wo'ot neerü paapakat paala tamüin. Anuukalaka tü polookot wo'ot’, nümakalaka. **21** Nümakalaka joo chi washitshikai nümuin: ‘Tachepchiae, wayuuja'a eera anashi pia, anasü ma'i tü paa'inrakat. Saa'u pikeraajün sümaa tü te'itaakat püpüleerua, mayaasüje palitchon shia, te'itaainjachi pia joolu'u süpüla laülawaa saa'u kasa wainma. Anakaja müleka talatüle ma'i paa'in wanaa tamaa’, nümakalaka chi washitshikai nümuin. **22** Chi nüchepchia kajapulu'ukai piama wo'ot neerü, müshi nümuin: ‘Aluwataashikalee, anu'uya piama wo'ot neerü süchon tü piamakat wo'ot neerü paapakat paala tamüin. Anuukalaka tü pienchikat wo'ot’, nümakalaka. **23** Nümakalaka chi washitshikai nümuin: ‘Tachepchiae, wayuuja'a eera anashi pia, anasü ma'i tü paa'inrakat. Saa'u pikeraajün sümaa tü te'itaakat püpüleerua mayaasüje palitchon shia, te'itaainjachi pia joolu'u süpüla laülawaa saa'u kasa wainma. Anakaja müleka talatüle ma'i paa'in wanaa tamaa’, nümakalaka chi washitshikai nümuin.

24-25 “Otta chi nüchepchia kajapulu'ukai wane

wo'ot neerü, müshi nümüin: 'Aluwataashikalee, anuu tü waneekat wo'ot neerü paapakat tamüin paala. Sajatü ne'e shia tanujülün sulu'u wane ishi süka mmolüin taya peema, süka wayuuin iche ajapüchi pia süpüla awalaajaa shi'yataain wayuu', nümakalaka ne'e nümüin.

²⁶ Nümakalaka chi washitshikai nümüin: 'Tachepchilee, pia ku'lajaakai aa'in, pi'rala ne'e wayumüin tamüin tü paa'irrakat. Süka pütüjaainje taa'u sünain wayuuin iche ajapüchi taya, ²⁷ ¿jamaka'a nnojotka'a paapüin tü neetkat sümüin wane wayuu süpüla shi'yate'erüin shia süpüla kachoinjatüin shia tapüla?', nümakalaka nümüin.

²⁸ "Nümakalaka joo chi washitshikai namüin wane nüchepchiakana: 'Jüsüta jümata nuulia türa neerü nüma'anakat saapünaiwa nümüin chi kama'anakai poloo wo'ot. ²⁹ Tamüshii paala jia: Chi wayuu eekai koo'omüin nütüma tü aapünakat nümüin, aapüneerü soo'omüin nümüin. Akaajasa chi eekai nnojolüin koo'omüin nütüma tü aapünakat nümüin, asütüneerü nuulia. ³⁰ Je joolu'u, jujuittira chira achepchilee e'rükai wayumüin anooipa'amüin sa'akamüin tü piyuushikat eere shi'yalajüin ma'i wayuu waneepia sütüma tü müliaa shi'rakat'.

Sükotchajünapa tü wayuukolüirua süpüshua nümülatu'umüin Cristo

³¹ "Je so'uweena tü ka'i tanteetkat o'u tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sümäa eeinjanain napüshua na aapieekana tamaa, je sünain e'itaaushin taya nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa wanaa nümaa, o'tteechi taya

sünain aluwatawaa. ³² Je so'uweena ka'ikat tia, okotchojüneerü tamülatu'umüin wayuu süpüshua sainküinjee mmakat süpüshua. Takatajeena na wayukana maa aka nütüma wane anneetpü'ü sünain nükatajüin tü anneetkalüirua suulia tü kaa'ulakalüirua. ³³ Na wayuu eekai naa'inrapü'uin tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua, takataleena naya yaa tekialu'ujee. Otta müshi'iya na eekai nayouktapü'uin tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua, takataleena naya yaa tepe'eru'ujee.

³⁴ "Otta tayakai, chi Aluwataashikai, meechi taya namüin na wayuu yaakana tekialu'ujee: 'Anata'aleeshiija'a ma'i jia nütüma chi Tashikai Maleiwa. Anakaja joolu'u jürütkaale tanainmüin süpüla eeinjanain jia waneepia wamaa chaa eere waluwataain, maa aka tü ni'itaatüjütkalia sümäiwa paala nükumajaiwa'aya tü mmakat je tü kasakat süpüshua. ³⁵ Teenaküin jia süka jiainkain ekirüin taya wanaa sümäa ouktüinkain taya jamü, je süka jiain asirüinkain taya wün wanaa sümäa münyaasüin taya, je süka jiain ekerotirüinkain taya jipialu'umüin wanaa sümäa waraitta'ain tamüin sainküinpünaa mma, ³⁶ je süka jiain kashe'inkain atüma taya wanaa sümäa mashe'inkain taya, je süka jiain aa'inmajüin taya wanaa sümäa ayuulin taya, je süka jiain antüinkain tanainmüin wanaa sümäa püreesainkain taya', meeche taya namüin na wayuu yaakana tekialu'ujee. ³⁷ Meenakalaka te'ipajee na yaakana tekialu'ujee, na aa'inrapü'ükana tü nüchekakat chi

Maleiwakai napüleerua: 'Senyotkalee, ¿joujachi pia we'rün sünain jamüsirüü je wekirataalain pia? ¿Joujachi pia we'rün sümaa münyaasüü je wasirataalain pia wüin? ³⁸ ¿Joujachi pia we'rün sünain waraitta'ain maa je wekerotittaalain pia wepialu'u? ¿Joujachi pia we'rün sünain mashe'inyüü je kashe'intaalain pia watüma? ³⁹ ¿Joujachi pia we'rün sünain ayuulii je sünain püreesaa je wanattaalain pia?', meena naya tamüin. ⁴⁰ Otta tayakai, chi Aluwataashikai, meechi taya namüin: 'Tamüsü paala tü shiimüinkat jümüin: Saa'u kamaneepü'ün jia sümüin wayuu eekai müliain, na aishiikana tapüla, na nnojoliikana jamajanain sümüin wayuu, kamaneeshii jia tamü'inya sükajee tia', meechi taya namüin.

⁴¹ "Otta namüin na wayuu takatalakana yaa tepe'eru'ujee, na ayouktapü'ükana tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua, meechi taya namüin: 'Jiakana ayouktünüpänapakana nütüma Maleiwa, ju'una jümata yaajee Hadesmüin eere süpülee tü ouktüsükälürua, eere tü siki matüjüinsatkät ayokujawaa, tü siki e'itaaushikat nüpüla chi Yolujaakai oo'ulaka na a'yataashiikana nümuin. ⁴² Tayouktüin jia süka nnojolinkain jikirün taya wanaa sümaa jamüsirün taya, je süka nnojolinkain jüsirün taya wüin wanaa sümaa münyaasüin taya, ⁴³ je süka nnojolinkain jikerotirün taya jipialu'u wanaa sümaa waraitta'ain tamüin sainküinpünaa mma, je süka nnojolinkain kashe'in taya jütüma wanaa sümaa mashe'in taya, je süka nnojolinkain jünalaain tamüin

wanaa sümaa ayuulin je püreesain taya', meechi taya namüin. ⁴⁴ Meenakalaka te'ipajee na yaakana tepe'eru'ujee, na ayouktapü'ükana tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua: 'Senyotkalee, ¿joujachi pia we'rüin sünain jamüsirüü je nnojolin wakaalijain pia? ¿Joujachi pia we'rüin sünain münyaasüü, sünain waraitta'ain maa sainküin mma, sünain mashe'inyüü, sünain ayuulii, je sünain püreesaa, je nnojoishi wakaalijain pia paajüin?', meena naya tamüin. ⁴⁵ Otta tameechikalaka ne'ipajee: 'Tamüsü paala tü shiimüinkat jümüin: Saa'u nnojotpü'ün kamaneein jia sümüin wayuu eekai müliain, na nnojoliikana jamajanain sümüin wayuu, nnojoliishii jia kamaneein tamü'inya sükajee tia', meechi taya namüin.

⁴⁶ "Najütüneenakalaka süsala naainjala so'umüin tü sikikat süpüla ka'ikat süpushua. Otta müshi'iya na wayuu aa'inrapü'ükana tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua, eejeena naya nümaa Maleiwa waneepia", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana sümaa tü wayukoluirua chaa saa'u tü wutai kanüliakat Olivos.

26

No'utee aa'inchí Jesús na laülaayuu judíokana

¹ Niasa Jesús súchikijee tüü, nümakalaka namüin na nikirajüinkana: ² "Che'ojaasü piama ka'i ne'e süpüla su'ttün tü 'Pascuakat', tü mi'iraa süpülajatkot sotüin waa'in wanaa sümaa nojuittinnüin na watuushinuukana sulu'ujee

Egipto. Je so'u tia, ata'ünneechi tayakai, chi Shipayakai Wayuu, maa aka tü tamapü'ükat jümüin, süpüla takachennüinjachin süpüla ouktaa," nümakalaka namüin.

³ Chakanaja'a akotchajaain Jerusalén na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na laülaayuushiikana naa'u na judíokana. Akotchajaashii naya sulu'u nipia Caifás, chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, ⁴ süpüla aashajaajirawaa súchiki tü naa'inrüinjatkat nüka Jesús. "Anakaja wata'ürüle nia sujuuna wayuu süpüla wo'utirüinjatüin naa'in. ⁵ Otta anasü müleka waa'inrüle tia súchikijee kettaain tü mi'iraakat suulia saashichija'alaain naalin woo'omüin tü wayuukolüirua", müşhii naya.

O'yotünüsü wane "perfume" saa'u nikii Jesús

⁶ Antüshi Jesús sulu'u tü pueulo kanüliakat Betania nipialu'umüin wane wayuu Simón anüliai, chi ayuuishikai paala sütüma aja'ttaa ata. ⁷ Je wanaa sümaa nikaain Jesús, sürütkaakalaka nünainmüin wane jierü alü'üjasü wane pachishichon akumajuushi süka ipa kanüliashi "alabastro" kalu'ushi wane "perfume" kojutüsü ma'i. Shi'yotokalaka tü perfumekat saa'u nikii.

⁸ Otta na nikirajüinkana ne'rapa tü saa'inrakat tü jietkat, mojushiişü namüin sünain naashajaa-jiraain mayaa:

—¿Jamüsü sa'amülajaaka'a tü perfumekat?
⁹ Kojutpaja'a ma'i shia. Anasüje müleka suikkünüle süpüla sükaalijia wayuu eekai

müliain —namajiraakalaka sünain nachiajaain shia.

¹⁰ Je naapapa Jesús tü naashajaajiraakat achiki, nümakalaka namüin:

—Juu'ulaa suulia jiyoujün tü jietkat. Anashaatasü ma'i tü saa'inrakat taka. ¹¹ Na wayuu müliakana, eejeena jümaa waneepia süpüla jüsüläjüinjanain namüin. Otta tayakai, süpüläjachire joo yaawaa jümaa. ¹² Sükajee tüü, shii'iyatüin tamüin tojut süpülapünaa tojoitünün. ¹³ Tamüshii paala jia: Sainküin mma eepünaale süküjüneerüin tachiki tayakai chi O'tte'erüikai, ja'yeerü süchiki tü jietkat süpüla sotüinjatüin saa'in wayuu tü saa'inrakat —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Judas, aapeeshi nikii Jesús

¹⁴ Niasa Judas Iscariote, napüshi na polooshiikana piammüin Aluwataaushikana, nu'unakalaka nanainmüin na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana sünain nümüin namüin:

¹⁵ —Jereerü juwalaajün tamüin müleka taapüle nikii Jesús jümüin —nümakalaka namüin.

Ottä nayakana, naküjakalaka süchiki nawalaajün nia süka apünüin shikii neerü pülaata saa'u naapüinjachin nikii Jesús namüin.

¹⁶ Shiasa süchikijee tia, nüchajaain Judas sukuaiippa naapüin nikii Jesús namüin.

Tü nümakat Jesús sünain tü ekawaakat shiki-ira "Pascua"

¹⁷ Shiasa süntapa sükalia tü mi'iraa Pascua münakat, tü ekünapü'ükät anain tü pan

ma'akasatkat soolojia, narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin Jesús sünain namüin nümüin:

—Jalasü pücheküin süpüleerua weküinjatüin tü Pascuakat, wekeraajaiwa shia püpüla? —namakalaka nümüin.

¹⁸ Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Ju'una yalamüin sulu'umüin tü pueulokat nünainmüin wane wayuu. Meenakalaka jia nümüin jüntapa nünainmüin: “Müshi chi Ekirajüikai: ‘Antüitpa tü takalia e'itaushikat nütüma chi Tashikai. Ekaainjachi taya tü Pascuakat namaa na tekirajüinkana pipialu'u’, meena jia nümüin” —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁹ No'unakalaka na nikirajüinkana nünainmüin chi wayuukai. Je nekeraajakalaka tü Pascuakat.

²⁰ Shiasa joo aipa'a, aikkalaashi Jesús sünain ekawaa namaa na nikirajüinkana na polooshikana piammüin. ²¹ Je wanaa sümaa nekaain, nümakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin tü tamakat jümüin, aapüneechi ekii taya nütüma wane ja'akajee —nümakalaka.

²² Mojukalaka ma'i naa'in na nikirajüinkana sütüma tü nümakat Jesús namüin. Namakalaka nümüin wane'ewaire nakua:

—Senyotkalee, kasataalejese nnojolin tayain chia.

²³ Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Chi aapüinjachikai tekii, nieechi chi acholotitkai tü pankat shiroku tü shirakat asalaa wanaa tamaa. ²⁴ Shiimüin sünain to'utinneechin aa'in maa aka tü ashajünakat

paala tachiki tayakai, chi Shipayakai Wayuu. Otta chi aapüinjachikai tekii, alu'uleekaija'a ma'i nia. Anashije nnojolinkale jemelin nia —nümakalaka Jesús namüin.

25 Otta müşhia Judas, chi aapüinjachikai nikii Jesús, nümakalaka nümüin:

—Ekirajükalee, kasataalejese nnojolin tayain paashajaain achiki —nümakalaka.

—Pia taashajaaka achiki piakai —nümakalaka Jesús nümüin.

26 Wanaa sümaa nekaain, naapaakalaka Jesús wane pan sünain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Nüshaletakalaka shi'ipawalin shia namüin na nikirajüinkana, sünain nümüin namüin:

—Jaapaa jikaiwa tü pankat. Maa aka taapüin joolu'u jümüin tü pankat, meechia taya sünain aapajiraain tekii jaa'u jiakana —nümakalaka Jesús namüin.

27 Naapaakalaka joo Jesús wane iita kalu'usü wiino sünain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Naapakalaka shia namüin na nikirajüinkana sünain nümüin namüin:

—Anakaja müleka jüsüle jüpüshua wane'ewai jukua süpüshi tü asüüshikat. **28** Asüüshikat tüü, müsü aka sukuaiipa tü tasha amülainjatkät süpüla nikeraajüinjatüin chi Maleiwakai tü pütchi jeket pansaatjütkalia nütüma je süpüla sülattinnajatüin saainjala wayuu süpüshua.

29 Tamüshii paala jia: Je joolu'u yaajee yaa, nnojoleechi taya asüin tüü jümaa tachikua wane'ere'eya tasüin jümaa so'uweena wane ka'i cha'aya nüma'anamüin chi Tashikai Maleiwa

chaa eere nuluwataain —nümakalaka Jesús namüin.

³⁰ Shiassa süchikijee nee'irajün wane jayeechi na'waajakat aka Maleiwa, o'unüshii naya yalajee saa'umüin tü wutai kanüliakat Olivos.

Aattajaweechi Pedro naashin Jesús

³¹ Je nantapa sünaainmüin tü wutaikat, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana:

—O'uneena jia jüpühua tama'anajee so'u aikat tüü, otta jüpüteechi taya tamüiwa süka mmoleenain jia sheema tü kasa mojusü alateetkat tamüin, maa aka tü sümakat paala, tü ashajünakat sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa makat:

“To'uteechi aa'in chi anneetpü'ükai
je su'walakajaweetkalaka tü
na'anneetsekalüirua”.

³² Otta shiassa süchikijee suso'iraapa taa'in süchikijee ouktaa, o'uneechi taya jüpüleerua Galileamüin —nümakalaka Jesús namüin.

³³ Otta müşhia Pedro, nümakalaka joo nümüin Jesús:

—Mayaashiji napüteechin pia na waneeirua sütüma tü kasa mojusü alateetkat pümuin, nnojoireeja'a tapütüinjachin pia pümuiva.

³⁴ Nümakalaka Jesús nümüin:

—Shiimüin tü tamakat pümuin: Süpülapünaa ni'yalajün wane kaliina so'u aikat tüü, apünüintueechi taya punujulajün achiki sünain pi'raajün taya —nümakalaka nümüin.

³⁵ Nümakalaka joo Pedro ni'ipajee:

—Ja'itakaje'e ouktajachin taya pümaa, nno-joireeja'a süpüla taattajaainjachin paa'u — nümakalaka.

Je mayaa müüsü joo nanüiki na waneeiruaya nikirajüinkana.

Aashajaashi Jesús nümaa chi Nüshikai

³⁶ Nikerolokalaka Jesús namaan na nikirajüinkana süpümüin wane una'apü kanüliasü Getsemaní. Nümakalaka Jesús namüin:

—Anakaja müleka jüikkalaale yaaya süma'inru'u sajeein paala taya sünain aashajawaa nümaa Maleiwa.

³⁷ Neenajaakalaka Pedro oo'ulaka Jacobo je Juan, na nüchooinkana Zebedeo, süpüla nümaain. Nu'ttakalaka Jesús sünain mojuin ma'i naa'in ³⁸ sünain nümüin namüin:

—Süpüleeruuasü ma'i taa'in tü mojuukat aa'in süpülainshi tü müliaa te'reetkat. Anakaja müleka yaale jia sümaa eein jaa'in — nümakalaka namüin.

³⁹ Nükatalaakalaka joo Jesús noulia mamüin aka tüsa sünain nu'wachiraain mmalu'u sünain aashajawaa nümaa Maleiwa:

—Taata Maleiwa, müleka pücheküle, anasüje puu'ule'erüle toulia tü müliaa te'reetkat joolu'u. Akatsa nnojolüin shiajinjatüin paa'inrüin tü tachekakat ne'e tamüiwa, shia paa'inrüinjatka tü püchekakat tapüleerua —nümakalaka.

⁴⁰ Shiasa süchikijee naashajaain nümaa Maleiwa, nüsha'walaakalaka sünain nürütkaain nanainmüin na apünüinshiikana

nikirajüin eere natunkaja'attaain nüpüla.
Nümakalaka Jesús nümüin Pedro:

—¿Jamüshii jia nnojoliika'a juuntüin eein
jaa'in wanaa tamaa motso'oyaakaije'e ne'e?
41 Anakaja müleka eere jaa'in süpüla jüchuntüin
nümüin Maleiwa suulia nuu'ulakajüin jaa'in Sa-
tanás. Mayaainje kee'ireein jaa'in tü tachekekakat
jüpüleerua, isasü jüchiki —nümakalaka.

42 Nükatalaakalaka joo Jesús nüchikua noulia
süpüla naashajaain nüchikua nümaa Maleiwa:

—Taata Maleiwa, müleka nnojorule
pücheküin suu'ulaain toulia tü müliaa te'reetkat
joolu'u, anakaja shiale paa'inrüin tü püchekakat
tapüleerua —nümakalaka.

43 Je nüle'ejapa nüchikua'aya nanainmüin
na nikirajüinkana, atunküshii naya nüpüla,
maa aka paala, süka müle'oin ma'i lapü naa'u.

44 Nükatalaakalaka joo Jesús noulia nüchikua
süpüla naashajaain nümaa Maleiwa maja'a aka
nünüiki paala. Apünüintuaichi joo aashajaain
nümaa Maleiwa süka tüü.

45 Je nüle'ejapa nanainmüin na
nikirajüinkana, nümakalaka namüin:

—¿Jamüshii jia jutunkajaka'a ma'i? ¿Jamüshii
jia nnojoliika'a eein jaa'in wanaa tamaa?
Antüitpa takalia tayakai, chi Shipayakai Wayuu,
süpüla taapünüinjachin ekii sajapulu'umüin
wayuu kaainjarat. **46** Jütamaajaa jumaala,
joo'uya wo'unaiwa. Alü'ütshi chi aapüinjachikai
tekii —nümakalaka namüin.

Ata'ünnüshi Jesús

47 Wanaa sümaa naashajaain Jesús namaan nikirajüinkana, anta müşia Judas chi napüshikai na polookana piammüin. Je antapaatasü nümaa Judas, wane wayuuirua wainma sümaa wunu'u oo'ulaka chajaruuta sajapulu'u. Ajütüüshi naya natüma na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na laülaayuushiikana naa'u na judíokana.

48 Je Judas, chi aapüinjachikai nikii Jesús, müşhi paala wopulu'u sümüin tü wattakat saalin wayuu: "Chi wayuu tachu'tkai awalapa'a, nia ata'ünnajachika jütüma", müşhi nia namüin paala. **49** Nürütkaakalaka joolu'u Judas nünainmüin Jesús sünain nümuin nümuin:

—Ekirajükalee, anii taya antüin — nümakalaka nümuin sünain nüchu'lüin nuwalapa'a.

50 Nümakalaka Jesús nümuin:

—Waa'iraa, anakaja müleka paa'inrüle joolu'u tü püntakat apüla.

Arütkaashijase joo na wayuukana nünainmüin Jesús sünain nata'ülüin nia. **51** Otta wane nikirajüinkai Jesús, naapaakalaka tü nüchajaruutsekat. Nuwatakalaka noo'omüin wane nüchepchia chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana süpüla nüshottajachin nia. Nüchoto'oleekalaka tü nüche'ekat.

52 Nümakalaka Jesús nümuin chi nikirajüinkai:

—Pi'itaa püchajaruutse süchikua sulu'u süta. Chi eekai nütkaweein süka chajaruuta, shiimüin sünain oukteechin nia sütüma tü atkawaakat. **53** Nnojo motüin jaa'in sünain

tountüin tachuntüin nümüin chi Tashikai süpüla nükaalijainjachin taya. Je nüjütamaateerü tanainmünin watta saalin aapiee nüma'anajee. ⁵⁴ Otta müleka nu'tte'ettaarüle joolu'u taya Maleiwa suulia tü wayuukolüirua, nnojoluja süpüla shikeraajüin tü nünüiki Maleiwa ashajünakat paala sulu'u tü nüchikimaajatkät soo'opünaa tü alateetkat tamünin —nümakalaka Jesús nümüin.

⁵⁵ Nümakalaka joolu'u Jesús namünin na antakana nünainmünin:

—¿Ka'ruwaraiyaa taya jaa'inru'u jüntakalaka tanainmünin sümaa wunu'u oo'ulaka chajaruuta jajapulu'u süpüla jüta'ülünjachin taya? ¿Jamüshi nnojoika'a jüta'ülün taya paala cha'aya sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa eere tekirajapü'ün ju'upala? ⁵⁶ Otta müsia tüü, alatusü süpüla shikeraajünjatüin tü nünükikat chi Maleiwakai tachiki aküjünakat paala natüma na nünükimaajanakana —nümakalaka Jesús namünin.

Je joolu'u na nikirajüinkana, na'luwataakalaka nüma'anajee sünain napütuin nia nümüiwa napüla na wayuukana.

Asakijünüshi Jesús natüma na laülaayuu judíokana

⁵⁷ Na ata'ülakana Jesús, no'unirüin nia yalajee nipialu'umünin Caifás chi laülaashikai napüleerua na sacerdoteekana, eere jutkatüin na karalouktamaajanakana oo'ulaka na laülaayuuushiikana naa'u na judíokana. ⁵⁸ Otta müşhia Pedro, nünanajakalaka nüchiirua

ka'yatalu'ujee. Nüntakalaka so'ulu'umüin nüpaatiase chi laülaashikai. Nikerolakalaka sulu'umüin. Nüikkalaakalaka sa'aka tü suwaariasekat tü a'waajüleekat Maleiwa süpüla nütüjaainjatüin saa'u tü aa'inneetkat nüka Jesús.

⁵⁹ Je yaa paülü'ü sulu'u nipia Caifás, eeshii jutkatüin na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka napüshua na waneeirua laülaayuu judío sulu'ukana tü kanüliakat Sanedrín. Süka no'uteein ma'i naa'in Jesús, nachajaa achikit wayuu süpüla süküjüinjatüin sa'alain nüchiki Jesús. ⁶⁰ Mayaainje süntüin wayuu wainma nanainmüin sünain aküjaa alawaa noo'opünaa Jesús, nnojotsü nantüin anain kasain no'utirajatüin anainjee naa'in.

Shiasa mapa yaaulerü, süntakalaka piamasü wayuu nanainmüin ⁶¹ sünain namüin namüin:

—Naashin chira, nuuntüin nujuttirüin tü a'waajüleekat Maleiwa sümaa nütame'erüinjatüin shia süchikua so'u apünün ka'isan —namakalaka.

⁶² Otta müşhia chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, nüsha'walaakalaka joolu'u sünain nümüin nümüin Jesús:

—¿Jamüinjatü joo pünüki shi'ipajee türa namakat nala wayukana püchiki? — nümakalaka.

⁶³ Otta müşhia Jesús, ko'utüshi ne'e nuulia.

Ayatakalaka nia sünain asakiraa:

—Tachuntüin joolu'u pümüin sünain püküjainjatüin wamüin tü shiimüinkat nu'upala

chi Maleiwa matüjüinkai ouktaa. Tasakirün paala pia: ¿Shiimünjasa sünain piain Cristoin Nüneekajalakai Maleiwa? ¿Shiimünjasa sünain piain chi Nüchonkai Maleiwa? — nümakalaka nümüin Jesús.

64 Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Aa, shiimüin sünain tayaín maa aka tü pümakat. Tamüshii paala jia jüpüshua: So'uweena wane ka'i, ji'reechi taya, chi Shipayakai Wayuu, sünain joyotüin taya nikialu'ujee Maleiwa chi Pülashikai ma'i saa'u kojutüin taya nütüma. Je ji'reechi taya sünain tantüin mmalu'umüin chajee nüma'anajee Maleiwa sa'aka tü sirumakat —nümakalaka Jesús namüin.

65 Otta müşhia chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, nüsükülijakalaka tü nüshe'inkat sütüma tü jashieekat sünain nümüin namüin na laülaayuu judíokana napüshua:

—E'rütkatche ma'i aa'in wayumüin süka sünüiki nümüin Maleiwa. Nnojolüitpa che'ojaain wayuu wamüin aküjüinjatkät nüchiki. Jaapüitpa nünuiki sünain wanaawain nia nümaa Maleiwa naashin. **66** ¿Kasa anaka süpüla aa'innaa nüka? —nümakalaka namüin.

Nasouktakalaka nümüin:

—Anakaja su'utinnüle aa'in —müshtii naya.

67 Je joolu'u waneeirua na'aka, nejenaakalaka nu'uutajee Jesús sümaa nashe'etüin nia. Otta waneeirua, na'yaatüin nuwalapünaa **68** sünain namüin nümüin:

—Müleka pialeje chi Cristo Nüneekajalakai Maleiwa, püshantaja saa'u jaralin ashe'etün pia —namakalaka nümüin sünain neme'erainpalain nia.

Aattajaashi Pedro naa'u Jesús

69 Wanaa sümaa yaain Jesús sulu'u nipia chi laülaashikai, chashi Pedro joyotüin anooipa'a sulu'u tü paatiakat. Sürütkaakalaka wane majayüt achepchiee nünainmüin sünain sümün nümüin:

—Pia'aya'asa wane nümaapü'ükai Jesús chi Galileaje'ewaikai —sümakalaka nümüin.

70 Otta Pedro, naattajaakalaka su'upala süpüshua tü wayuu eejatkat yala sulu'u tü paatiakat sünain nümüin sümün:

—Nnojoishi te'raajüin chi pümakai tamüin.

71 Nüsünülaakalaka Pedro eemüin tü so'ukot paatia. Shi'rakalaka joo nia wane majayülia. Sümakalaka namüin na wayuu eejanakana sulu'u tü paatiakat:

—Alu'usa chia, nümaapü'üshi Jesús chi Nazaretje'ewaikai —sümakalaka namüin.

72 Naattajaakalaka Pedro nüchikua sünain nümüin namüin:

—Taküjaleenja jümüin tü shiimüinkat nu'upala Maleiwa sünain nnojolin te'raajüin chira wayuukai —nümakalaka namüin.

73 Shiasa mapa yaaulerü, sürütkaakalaka wane wayuuirua eekana sulu'u tü paatiakat nünainmüin Pedro sünain namüin nümüin:

—Pia'aya'asa wane nümaapü'ükai chira wayuukai. Wayaawatüin pia sünainjee

tü pünükikat, süka saashajaayain wayuu Galileajeejatü tia —namakalaka nümüin.

⁷⁴ Nümakalaka Pedro namüin:

—Taküjüin tachikua jümüin nu'upala Maleiwa sünain nnojolin te'raajüin chira wayukai —nümakalaka namüin.

Akootole'erajaa müşhia wane kaliina.

⁷⁵ Sotokalaka naa'in Pedro tü nümakat Jesú斯 paala nümüin: "Süpülapünaa ni'yalajüin wane kaliina, apünüintueechi taya punujulajüin achiki sünain pi'raajüin taya", nümakat. Nujuittaakalaka Pedro yalajee yala sünain mojuin ma'i naa'in sünain ni'yalajashaanain.

27

Aülaashi Judas

¹ Shiasa mapa ja'yuupa, outkajaashii nachikua na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana namaa na waneeirua laülaayuu judíokana. Naashajaajiraain süchiki tü naa'inrüinjatkä süpüla no'utirüinjatüin naa'in Jesú斯. ² No'unitkalaka Jesú斯 sünain kapüin nia natüma nünainmüin Pilato chi Romaje'ewaikai sülaülashikai tü mmakat Judea so'u ka'ikat tia.

³ Niasa Judas, chi aapüüchipakai nikii Jesú斯, nütüjaapa naa'u Jesú斯 sünain nu'uninnüüchipain natüma na laülaayuu judíokana süpüla o'utinnüinjatüin naa'in, mojukalaka ma'i naa'in saalin naapüin nikii. Nu'unakalaka nüchikua nanainmüin na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na waneeirua laülaayuu judíokana sünain niite'erüin süchikua namüin

tü apünüinkat shikii neerü pülaata ⁴ sünain nümüin namüin:

—Shiimüin sünain kaainjalain taya saa'u taapüin jümüin nikii wane wayuu maainjalasai süpüla o'utinnaa aa'in —nümakalaka namüin.

—¿Jamajatka'a joo shia wamüin? Naaja pukuaippajiraa sümaa —namakalaka nümüin.

⁵ Nijinaakalaka Judas tü neetkat yala sulu'umüin tü a'waajüleekat. Nu'unakalaka yalajee. Nüülaakalaka.

⁶ Je na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana, nakotchajaakkalaaka tü neetkat sünain maa:

—Saa'u süliain ouktaa tü neetkat, nnojotsü anain süpüla we'itaain shia sa'aka tü neerü sümüinjatkat tü a'waajüleekat Maleiwa, maa aka sümakat tü nuluwataakat anain Moisés — namakalaka.

⁷ Je süka tü neetkat mapa, nayalajakalaka wane mma süpüla amouyuuinjatüin shia napüla na wayuu nnojoliikana judíoин. Je tü mmakat paala, wane atükülee amüchi. ⁸ Otta müsia maa'ulu yaa, sünulia tü amouyuukot, Ishama'ana. ⁹ Alatusü tüü süpüla keraainjatüin tü nünüikikat chi Maleiwakai nüchiki Cristo aküjünakat paala nütüma Jeremías chi nünüikimaajachikai sünain maa: "Tü apünüinkat shikii neerü pülaata aapünakat paala natüma na wayuu Israelkana süpüla saapünüinjatüin nikii, naapaain shia süchikua ¹⁰ süpüla shiyalajünüinjatüin tü mmakat atüküleekat amüchi, maa aka tü aluwataanakat anain taya nütüma Maleiwa", makat.

Asakinnüshi Jesúś nütüma Pilato

¹¹ Je süchikijee nüntinnüin Jesúś nünainmün Pilato chi sülaülashikai mma, eeshi nia sha'watüin nümülatu'u sünain nüsakinnüin nütüma:

—¿Pia'aya chi Aluwataashikai saa'u wayuu judío? —nümakalaka Pilato nümüin.

Nümakalaka Jesúś ni'ipajee:

—Shia'aya tia pümakat.

¹² Shiasa shi'ipajee tü alawaa naküjakat joo na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na waneeirua laülaayuu judíokana sünain naa'inrüin wainma kasa mojusü naajüin, nnojoishi asouktüin Jesúś.

¹³ Nümakalaka Pilato nümüin:

—Paa'inrüin wainma kasa mojusü naajüin nala wayuukana. ¿Jamüshi nnojoika'a püsouktüin shi'ipajee tü namakat? —müshi.

¹⁴ Otta müşhia Jesúś, ko'utüshi ne'e nuulia. Je süka nnojolüin nüsouktüin Jesúś wwatuyaakaije ne'e ne'ipajee, tanataa müsü naa'in chi sülaülashikai mma sükajee tia.

¹⁵ Waneepia su'unna'awai tü Pascuakat, natüjainsü na judíokana taashiwalinjachin wane püreesashi nütüma chi sülaülashikai mma, chi naneekakai na wayuukana süpüla taashii. ¹⁶ Je wanaa sümaa tia, eeshi wane püreesashi kanüliashi Barrabás e'nnaajuushi sükajee mojulaain ma'i nia. ¹⁷ Je suutkajaapa tü wattakat saalin wayuu, nümakalaka Pilato sümünin:

—¿Jücheküin süpüleerua niainjachin tajütün joolu'u Barrabás? ¿Niainjachitaapa Jesús chi Cristokai anülia? —nümakalaka Pilato sümüin.

¹⁸ Anasu nümüin Pilato müleka taashire Jesús, süka nütüjaain naa'u na laülaayuu judíokana sünain naapuushin Jesús sükajee ne'e na'ürülaain nünain.

¹⁹ Wanaa sümäa nüikkalaain Pilato süpüla kasalajana injatüin saainjala wayuu nütüma, ajütünüsü wane pütchi nümüin sütüma tü nu'wayuusekat sünain maa: "Maainjalasai chira wayuukai saa'in tamüin. Mojushaatasü ma'i taa'in sükajee keemain ma'i tü ta'lápüinkat nüchiki sa'waipa. Anakaja müleka puu'ulaale suulia süssalain nia pütüma", müsü.

²⁰ Je na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na waneeirua laülaayuu judíokana, najütün wane wayuuirua sa'akamüin tü wattakat saalin wayuu süpüla nashüküjainjatüin shia süpüla süchuntüin nümüin Pilato niainjachin taashin Barrabás je nu'utirüinjatüin naa'in Jesús.

²¹ Nümakalaka Pilato sümüin tü wattakat saalin wayuu:

—¿Jarai na'aka na pi mashii püreesashiikana tajuitirüinjachika jümüin? —nüsakirakalaka.

—Nia pujuittira wamüin Barrabás —müsü sünüikiirua nümüin.

²² Nüsakirakalaka Pilato naya:

—¿Kasa taa'irnrüinjatka joo nüka Jesús chi Cristokai anülia?

Süsouktakalaka tü wayuukolüirua süpüshua nümüin:

—Püchitira saa'u kuruusa.

23 Nümakalaka Pilato sümüin:
—¿Jamiushi takacherirüinjachika'a nia?
¿Kasa naainjalaka?

Otta müshi'iya na wayuukanairua,
masütaajusali sümaa nekiisa:

—Püchitira saa'u kuruusa —namakalaka
nümüin nachikua sünain emetuluin ma'i
nanüiki.

24 Otta Pilato, ni'rapa tü wattakat saalin
wayuu sünain a'waataa, niyaawata aa'ut sünain
nnojolüin soonoonüin amaa tü nümakat.
Nu'lojoojookalaka najapü süka wüin su'upala
tü wayuukolüirua sünain nümüin sümüin:

—Nnojot tasirüin nukuaippa chi wayuukai
sünain ouktaa. Shieerü taa'inraka ne'e tü
jüchekakat nüpüleerua —nümakalaka sümüin.

25 Asonnuwaasü süpüshua tü wayuukolüirua
ni'ipajee:

—Wayeenaja kasitka nukuaippa sünain ouktaa
je na woo'uliwo'ukana —sümakalaka nümüin.

26 Otta Pilato, nujuittirakalaka joo Barrabás
nanainmüin. Naapakalaka joo Jesús sümüin tü
nusurulaatsekalüirua süpüla na'yaajüinjachin
nia je süpüla nakacherüinjachin nia sünain
kuruusa süpüla ouktaa.

*Mee'erapalashi Jesús süüma wane suru-
laalüirua*

27 Nu'uninnakalaka Jesús süüma tü
nusurulaatsekalüirua Pilato sulu'umüin tü
laülaapiakat. Seenajakalaka tü waneeirua
surulaatkalüirua süpüla shi'rajüinjatüin nukua
Jesús. **28** Saakatakalaka nüshe'in Jesús sümäa
sa'atüin wane ashe'inyüü anasü nünain,

jepisiyyaa o'ulu, maa aka saa'in nüshe'in wane aluwataai saa'u mma, süpüla shime'erainpalain nia. ²⁹ Shi'itaakalaka wane kotse keimsesü saa'u nikii oo'ulaka wane waraaratchon sulu'u tü najapü nikialujutkat sümaa süsapainyo'ukain nümülatu'u sünain shime'erainpalain nia sünain sümünin nümüin:

—Pia chi aluwataashikai saa'u wayuu judío — müşhii naya nümüin.

³⁰ Sejetakalaka suluula naa'u sümaa shi'yaajüin nia kojuyatua nüralo'upünaa süka tü waraaratkat. ³¹ Shiasa süchikijee shime'erainpalain nia, saakatüin tü ashe'inyüü anasükat sa'atakat paala nünain. Sa'atüin tü nüshe'inkat nünain süchikua süpüla su'unirüinjachin nia yalajee yala süpüla sükacherüinjachin nia süpüla ouktaa.

Akachennüshi Jesús sünain kuruusa süpüla ouktaa

³² Wanaa sümaa nu'uninnüin Jesús natüma na surulaatkana eemüinjachire nükachennüinjachin natüma, antüshi Jerusalénmüin wane wayuu Cireneje'ewai kanüliashi Simón. Nüta'ünnakalaka joo natüma na surulaatkana süpüla nülü'üjinjatüin tü wunu'u akachennüinjachikat anain Jesús.

³³ No'unirakalaka Jesús eemüin wane wutai kanüliasü Gólgota. “Ekiyüükät” malu'ut tia. ³⁴ Je chamüin cha'aya, naapüin na surulaatkana nümüin Jesús wane wiino ka'akasü ishisü süpüla nüsüinjatüin. Otta nuu'ulakapa tü asüüshikat, niyouktüin shia.

³⁵ Nayasa na surulaatkana süchikijee nakacherün Jesúś sünain tü kuruusakat, nashantanajiraakalaka saa'u tü nüshe'inkat süpüla natüjaainjatüin saa'u jaralin makatünjachin apüla süpüshi tü nüshe'inkat wane'ewai nakua. ³⁶ Je süchikijee tia, ojoyolooshii naya sü'ütpa'a tü kuruusakat sünain anajaa naa'u Jesúś sünain ouktaa. ³⁷ Eesü ashajünüin tü kasalajanakat anainjee nia sünain wane taapüla akachennüsü iipünaa sünain tü kuruusa kanainkat nia. Müsü mayaa: ANII JESÚS CHI ALUWATAASHIKAI SAA'U WAYUU JUDÍO.

³⁸ Je nümaa Jesúś, akachennüshii piamashii wayuu ka'ruwarannuu o'utününjanakana aa'in wanaa nümaa. Akachennüshi wane nikialu'ujee oo'ulaka wane nüpe'eru'ujee.

³⁹ Tü wayuu eekai sülatüin nü'ünnaa Jesúś, eirakaasü nümüin sümaa mojuin sünüiki nümüin mayaa:

⁴⁰ —Aisha'ajaa pia. Pujuttirüinjatü tü a'waajüleekat Maleiwa sümaa pütame'erüinjatüin shia süchikua so'u apünün ka'isan. Müleka shiimüinre Nüchoin pia Maleiwa, ¿jamaka'a nnojoika'a püshakatüin saa'ujee tü kuruusakat süpüla nnojolinjachin ouktüin pia? —sümakalaka tü wayuukolüirua nümüin Jesúś.

⁴¹ Akaata'aya nanüiki na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana, je na karalouktamaajananakana, je na waneeirua

laülaayuu judíokana sünain neme'erainpalain nia. Namajiraakalaka:

42 —¿Jamüshisa nnojoika'a nu'tte'era jiraain nümüiwa maa aka nu'tte'erapü'üin wayuu naashin? Nia chi Aluwataashikai saa'u tü wayuu Israelkalüirua naajüin. Müleka nüshakatüle joolu'u saa'ujee tü kuruusakat, anoujeena waya nünain. **43** “Taya Nüchonka Maleiwa” mapü'üshi nia. Je aa'inmajünneechi nia nütüma Maleiwa naajüin. Je joolu'u, müleka nücheküle chi Maleiwakai süpüleerua nu'tte'erüin nia, anakaja müleka nu'tte'era maatüle nia — namakalaka.

44 Otta müşhi'iya na wayuu ka'ruwarannuu ouktajanakana wanaa nümaa Jesús, müşhii aka naya sünain mojuin nanüiki nümüin.

Ouktiüshi Jesús

45 Shiasa maa aka kale'o, epiyuushijaasü mmapa'akat süpüshua, awasaja'aleesia maa aka aliika. **46** Shiasa aliuukapa ka'ikat, nu'waatakala Jesú sünain emetulin nünüiki sünain nümüin: “*Elí, Elí, ¿lama sabactani?*”. (Je tüü, malu'ut: “Tamaleiwasee, Tamaleiwasee, ¿jamüshi pia püpütaka'a taya tamüiwa?”, müsü.)

47 Je saapapa nünüiki Jesú wane wayuu irua sha'washawatsü nü'ütpa'a, müsü shia:

—Nuunejüin Elías chi nünükimaajachikai Maleiwa —sümakalaka.

48 Awataa müşhia wane wayuu sünain asaa-jaa wane maawüi ocholotinnüsü shiroku wane asüüshi jashü'üsü shi'iru'usü wane lumia süpüla

shi'itaanünjinjatüin sünain niimata Jesús. ⁴⁹ Müsü tü waneeirua wayuukolüirua:

—Anakaja müleka wa'atapajüle watüjaaiwa saa'u müleka nünteechire Elías süpüla nüshakatirüinjachin nia —sümakalaka.

⁵⁰ Nu'waatakalaaka emetut Jesús nüchikua nümüin Maleiwa. Ouktakalaka nia süchikijee.

⁵¹ Je sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa wanaa ma'i sümaa ouktüin Jesús, asüküijaasü pasanainpünaa sünain tü kuluulu so'ulujunakat tü paü shiinalu'usükat. Je akutkujaasü tü mmakat nütüma Maleiwa sümaa suwajaain tü ipakalüirua ⁵² je sümaa sujutajaain tü woowirakalüirua. Nüso'ire'etkalaka naa'in Maleiwa wainma na anoujashii ouktüshiikana paala. ⁵³ Najuittaakalaaka sulu'ujee tü woowirakalüirua. (Je süchikijee nüso'iraain aa'in Jesús, ekerotshii na wayuukana sulu'umüin Jerusalén eere ne'nnüin sütüma wayuu wainma.)

⁵⁴ Je chi süläülashikai surulaat je na surulaatkana eejanakana nümaa sünain nanajüin naa'u Jesús sünain ouktaa, ne'rapa tü mmakat sünain sükutkujaain je tü alatakat nümüin Jesús, sainkuukalaka ma'i naa'in sünain maa:

—Shiimüinyala ma'i nia sünain niain chi Nüchonkai Maleiwa —namakalaka.

⁵⁵ Je wanaa sümaa yaain Jesús sünain tü kuruusakat, eesü wane jieyuirua wainma sünain ananajaa maa aka türa. Naya na antüshiikana nümaa Jesús Jerusalénmüin, na aa'inmajapü'ükana nia namaanikirajüinkana paala wanaa sümaa

waraittapü'ün naya Galileapünaa. ⁵⁶ Je na'aka na jieyuukana eesü María Magdalena, oo'ulaka María tü niikat Jacobo je José, oo'ulaka tü neikat na nüchooinkana Zebedeo.

E'itaanüshi Jesús

⁵⁷⁻⁵⁸ Je motsapa ka'i, antüshi wane wayuu washirü nünainmüin Pilato kanüliasü José chaje'ewai Arimatea, wane nikirajün Jesús. O'unamaatüshi nia eemüin Pilato süpüla achuntaa müliashii süpüla ni'itaainjachin nia sulu'u woowira. Niasa'a Pilato, naapakalaka nümüin José süpüla nüshakatirüinjachin müliashii saa'ujee kuruusakat. ⁵⁹ Niasa José, nüshakatirakalaka müliashii sünain nüko'oloin nia süka wane kuluulu wulesü kanüliasü "lino". ⁶⁰ Eejatüja'a wane woowira akumajiruushi paala nütüma José sulu'u wane ipa müle'o süpüla nüpüshi. Akumajuushi tü shirousekat süka wane ipa müle'o. Me'itaajuyülia aamakaa sulu'u. Ni'itaakalaka müliashii sulu'u tü woowirakat sünain nüsürülüin tü woowirakat süka tü ipakat. O'unaa müşhia nia süchikijee. ⁶¹ Otta María Magdalena sümaa María tü niikat Jacobo je José, makatüshii naya joyotüin yala peje sünain tü woowirakat.

Shi'raja aa'ulu surulaat tü woowirakat

⁶² Shiasa mapa waneemüin ka'i, so'u tü ka'i sheemeraakat o'u wayuu judío, o'unüshii na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana je na fariseokana nünainmüin Pilato ⁶³ sünain namüin nümüin:

—Laülaashikalee, sotüsü waa'in tü nümakat paala chira alaakai kataiwa'aya no'u sünain

maa: "So'u apünüin ka'i süchikijee ouktüin taya, oso'iraajeerü taa'in", müshi nia. ⁶⁴ Anakaja joolu'u müleka püjütüle wane surulaalüirua süpüla shi'rajünjatüin so'u tia apünüinkat ka'i saa'u tü woowirakat eere ni'itaanüin müliashii. Anakaja paa'inrüle tia suulia süntajüin tü nikirajüinkalüirua sünain su'luwajüin müliashii süpüla sükjainjatüin sümüin wayuu sünain süso'iraaitpain naa'in süchikijee ouktaa saajüin. Je tü alawaa sükjainjatkät sümüin wayuu, alana'aleejeeria ma'i sünain mojuin suulia tü alawaa nüküpapü'ükät paala Jesús —namakalaka nümüin Pilato.

⁶⁵ Nümakalaka Pilato namüin:

—Te'itaajeerü joolu'u wane surulaalüirua süpüla tia. Anakaja joolu'u müleka jümaale shia süpüla shi'rajünjatüin saa'u tü woowirakat.

⁶⁶ No'unakalaka napüshua eemüin tü woowirakat. Nayasa na laülaayuu judíokana, ne'itaakalaka wane shiyaawase sünain tü shirousekat süpüla natüjaainjatüin saa'u müleka süsünne'ennüle mapeena. No'unakalaka yalajee sünain napütuin tü surulaatkalüirua süpüla shi'rajünjatüin saa'u tü woowirakat.

28

Oso'iraasü naa'in Jesús

¹ Je suwasajaapa aikat süchikijee tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, o'unüsü María Magdalena oo'ulaka María tü niikat Jacobo je José eemüin tü woowirakat eejachire ni'itaanüin Jesús.

² Akutkujaasü tü mmakat sükajee nüntüin chajee iipünaajee wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwa sünainmüin tü woowira e'itaanakat alu'u paala müliashii. Je nüntapa, nüsünne'erüin tü shirousekat waneemüin sa'ata sümaa nükkalaain saa'u.

³ Kamacherasü ma'i nu'upünaa. Kasuusü ma'i nüshe'in.

⁴ Otta na surulaatkana, ainkuusü ma'i naa'in süka mmolüin neema chi aapieekai. Müinapa aka naya saa'in wane ouktüsü sütüma tü ne'rakat.

⁵ Je nantapa na jieyuukana, nümakalaka chi aapieekai namüin:

—Nnojo Jainkuuin aa'in. Tatüjaajaa aa'ut sünain jüchajaain nüchiki Jesús chi akachennakai paala süpüla ouktaa.

⁶ Nnojoishi nia yaaya. Oso'iraaitpa naa'in nüchikua, maa aka tü nümapü'ükat paala sünain naa'inrüinjatüin. Jürütkaa jümaala ji'rajaaiwa tü nüchikanainkat eejacire nia süpütüin wayuu.

⁷ Anakaja joolu'u müleka ju'unamaatüle süpüla jüküjinjatüin nüchiki namüin na nikirajüinkana sünain jümüjinjatüin namüin: “Oso'iraasü naa'in süchikijee ouktaa je o'uneechi joolu'u nia jüpüleerua Galileamüin. Ji'reechi nia cha'aya”, meena jia namüin. Soto jaa'in tü tamüitpaket jümüin —nümakalaka chi aapieekai namüin.

⁸ Napantajaakalaka na jieyuukana eejee tü woowirakat. Ja'itairü ayo'ujaain naa'in, talataleesia ma'i naa'in sütüma tü ne'rakat. Nawataakalaka eemüin na nikirajüinkana Jesús süpüla naküjinjatüin namüin süchiki tü aküjünakat.

⁹ Shiasa sulu'u tü wopukot,

napanapajiraakalaka nümaa Jesús. "Eeshi Maleiwa jümaa", nümakalaka namün. Narütkaakalaka na jieyuukana nünainmün sünain nasapainyo'ukain naya nümälatu'umün sünain na'waajüin nia sümaa najapulu'ujain nuu'ui. ¹⁰ Nümakalaka Jesús namün:

—Nnojo mmolüin jia. Shia anaka alu'u müleka ju'unüle nanainmün na tawalayuukana jaapiraiwa naya süchiki no'unüinjanain Galileamün. Ne'reechi taya cha'aya —nümakalaka namün.

Tü naküjakat achiki na surulaatkana

¹¹ Wanaa sümaa no'unüin na jieyuukana eemüin na nikirajüinkana Jesús, o'unüsü pueulopa'amün waneeirua tü surulaat erajüsükälürua saa'u tü woowirakat. Naküjakalaka namün na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana süchiki süpüshua tü alatüitpakat.

¹² Naashajaajiraakalaka na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdotekana namaa na waneeirua laülaayuu judíokana soo'opünaa tü naa'inrüinjatkat. Naapakalaka wainma neerü namün na surulaatkana ¹³ sünain namün namün:

—Jüküjinjatü sümüin wayuu sünain süntüin tü nikirajüinkalälürua sa'waipa wanaa sümaa jutunküin sünain su'luwajüin müliashii. ¹⁴ Je müleka naapinnüle Pilato sünain nnojolichipain müliashii, aashajaweeda waya nümaa süpüla nnojoliinjanain süsalain jia nütüma saalijee tia —namakalaka na laülaayuukana namün na surulaatkana.

15 Naapaakalaka joo na surulaatkana tü neetkat sünain naa'inrüin tü namakat namüin. Je mapa, tü nachikikat na nikirajüinkana Jesús sünain na'lувайюн müliashii, su'walakajaakalaka sa'aka tü wayuu judíokolüirua. Ayatsia joulüin maa'ulu yaa.

*Aluwataanüshii na nikirajüinkana nütüma
Jesús*

16 No'unakalaka na polookana waneemüin nikirajüinkana Jesús Galileamüin saa'umüin tü namünakat aküjünakat achiki paala nütüma.

17 Shiasa nantapa chamüin sünain ne'rüin nia, na'waajüin nia. Otta wane no'utku, naashajaain sulu'u naa'in sünain maa:

—¿Niayaa cheje ma'i eera Jesús chii? — müshii.

18 Nürütkaakalaka joo Jesús nanainmüin sünain nümüin namüin:

—Laülaashi taya nütüma chi Tashikai Maleiwa saa'u wayuu süpüshua yaa mmalu'u oo'ulaka saa'u tü kasakalüirua süpüshua chakat iipünaa. **19** Je sükajee tia, ju'una jumaala sainküin mmakat süpüshua süpüla jüküjainjatüin tachiki sümüin wayuu süpüla sünoujainjatüin tanain. Jikirajeena naya süpüla nayainjanain na tekirajüinkana maa aka jiakana. Je juwoutisaajeena naya saa'u nünülia chi Tashikai, saa'u tanülia tayakai chi Nüchonkai, je saa'u nünülia chi Naa'inkai Maleiwa. **20** Jikirajeena naya sünain tü taluwataapü'ükät anain jia süpüla noonoojinjatüin sümäa. Shiimüin sünain jümaainjachin taya waneepia wane'ere'eya

Mateo 28:20

clxxix

Mateo 28:20

süntapa tü ka'i saja'lajaweetkat o'u kasa
süpüshua. Shiimün sünain jümaainjachin
taya süpüla ka'ikat süpüshua.

**Tü nüchikimaajatkat Jesucristo
Wayuu: Tü nüchikimaajatkat Jesucristo New
Testament**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wayuu

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

dccb0234-8491-58d2-b1da-acba92db0647